

ผลของสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน
จังหวัดนครปฐม

สารนิพนธ์
ของ
จันทวาลักษณ์ สุรางคุปกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สารนิพนธ์

เรื่อง

ผลของสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน
จังหวัดนครปฐม

ของ

นางสาวจันทวรรณ สุรางคุปกุล

ได้รับอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก จิตวิทยาการศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรจิตวิทยาการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. คมเพชร จันทรศุกุล)

หัวหน้าภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

วันที่ 12 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2541

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ กมลรัตน์ กรีทอง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี)

.....กรรมการ

(อาจารย์ วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา)

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความรู้ความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา คณะกรรมการ ควบคุมสารนิพนธ์ และตรวจสอบเครื่องมือ ที่ให้คำปรึกษาพร้อมทั้งข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ และอาจารย์วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนัก การแพทย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกต่างๆ ด้วยดี และขอขอบใจนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองใช้โปรแกรม และเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดี และอาจารย์วิทยาลัยคริสเตียน ที่กรุณาให้ความช่วย เหลือสนับสนุน แนะนำ และเสนอข้อคิดเห็นต่างๆ และขอขอบใจนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 กลุ่มทดลอง ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์ เพื่อนๆ นิสิตปริญญาโทจิตวิทยาการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่นที่ 3 และเพื่อนร่วมงานทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้บิดามารดาผู้ให้กำเนิด พี่สาว ญาติผู้ใหญ่และอาจารย์ผู้วางรากฐานทางการศึกษาทุกระดับของผู้วิจัย ซึ่งเป็นผู้ให้การส่งเสริม สนับสนุน ห่วงใย และเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่ง จนกระทั่งประสบความสำเร็จในครั้งนี้

จันทวาลักษณ์ สุรางคุปกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย	25
3 การดำเนินการศึกษาค้นคว้า	42
แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	42
วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ	43
ลักษณะและวิธีตอบแบบสอบถาม	44
แบบแผนการทดลอง	46
วิธีดำเนินการทดลอง	47
การวิเคราะห์ข้อมูล	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	49
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	49

บทที่	หน้า
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	52
บทย่อ	52
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	52
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	52
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	52
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	53
วิธีดำเนินการทดลอง	53
การวิเคราะห์ข้อมูล	53
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	54
อภิปรายผล	54
ข้อเสนอแนะ	57
บรรณานุกรม	58
ภาคผนวก	66
ประวัติย่อของผู้วิจัย	139

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design	47
2	เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง	51
3	เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง	52
4	แสดงโครงสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม	128
5	เฉลยคะแนนของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม	129
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม	130
7	แสดงคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์ จำลอง	133
8	แสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ...	134
9	แสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษา พยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังไม่ได้รับการใช้สถานการณ์ จำลอง	135

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สังคมไทยจะพัฒนาให้เจริญขึ้นได้ ควรมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถ ความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบต่องานตัวเอง และส่วนรวม ทั้งมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ดังนั้น การพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย สถาบันที่เป็นพื้นฐานในการปลูกฝังสถาบันแรกคือครอบครัว โดยมีการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สถาบันต่อมาคือสถาบันการศึกษา ซึ่งควรจัดบรรยากาศการเรียนการสอนแบบประชาธิปไตย โดยให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพกติกาของสังคม เป็นต้น (ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2527 : 3) ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535 : 9) กล่าวว่า การศึกษาจะต้องมีส่วนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาผลเมือง ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของประเทศไทย ทั้งทางด้านความคิด จิตใจ และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจุดหมายปลายทางของการศึกษามีได้มุ่งเพียงให้คนอ่านออกเขียนได้มีความรู้ในเนื้อหาเท่านั้น แต่มุ่งหวังเพื่อให้นำไปใช้ในการดำรงชีวิต และการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้อย่างปกติสุข ซึ่งทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสังคม รวมทั้งการเข้าใจลักษณะของการอยู่ร่วมกัน ควรมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อยามมีปัญหา สถาบันการศึกษาจึงเป็นสถานศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังแนวคิดและวัฒนธรรมทางการเมืองแบบประชาธิปไตย ซึ่งหลายฝ่ายเริ่มตระหนักและเห็นความจำเป็นที่จะต้องสร้างให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในวิถีชีวิตที่มีระบอบประชาธิปไตยเป็นสิ่งแวดล้อมอันจำเป็น โดยเชื่อว่าระบบการศึกษาจะเป็นการเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมสู่โลกทัศน์ใหม่ในเรื่องประชาธิปไตย ความเข้าใจในสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเสมอภาคจะปรากฏให้เห็นอย่างมีระบบแบบแผน (ไพโรจน์ โตเทศ, 2537 : 12-13) และระบบการศึกษายังมีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติ บุคลิกภาพ และค่านิยมต่างๆ ด้วย (Witt, 1963 : 16)

สถาบันการศึกษาสามารถส่งเสริมพฤติกรรมประชาธิปไตยได้ โดยการฝึกหัดทำงานร่วมกันส่งเสริมการทำงานให้สำเร็จตามความมุ่งหมายและอุดมคติร่วม รวมทั้งการส่งเสริมความสามัคคี ความคิดริเริ่ม ความมีเหตุผล ความขยันหมั่นเพียรในการประกอบหน้าที่การงาน และการประกอบ

อาชีพในหน้าที่พลเมือง (สมเชื้อ มหาราชเสนา. 2534 : 74) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพพยาบาล เป็นอาชีพที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี ต้องช่วยเหลือผู้อื่น มีความเมตตา ทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ตลอดเวลา หากพบว่า ถ้าบุคคลใดในทีมพยาบาลไม่สามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ไม่เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน งานที่กำลังทำอยู่ก็จะเกิดปัญหา ดังนั้นพยาบาลจึงควรได้รับการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาพยาบาลอยู่ โดยการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยควรพัฒนาตาม “องค์สามของประชาธิปไตย” คือ 1) มีคารวะธรรม ซึ่งได้แก่ การเคารพสถาบันสำคัญของประเทศ ได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเคารพซึ่งกันและกันทางกาย การเคารพกันทางวาจา การเคารพสิทธิของผู้อื่น การเคารพความคิดเห็นของผู้อื่น การเคารพกฎ ระเบียบของสังคมและกฎหมายของประเทศ ใช้สิทธิและเสรีภาพในขอบเขต 2) มีสามัคคีธรรม ได้แก่ การร่วมกันทำงานทั้งกายและใจ มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในหมู่คณะ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวม และหน้าที่ต่อสังคม 3) มีปัญญารธรรม ได้แก่ การใช้ปัญญา ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ การร่วมกันแก้ปัญหาโดยร่วมกันคิด ร่วมกันใช้เหตุผลและใช้วิธีการทางปัญญาในการโต้เถียงหรือหาข้อยุติต่างๆ (ปรีชา นิพนธ์พิทยา. 2528 : 55)

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นโดยการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนจำนวน 10 คน ของวิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปรากฏว่า อาจารย์ร้อยละ 60 มีความเห็นว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำ กล่าวคือ เวลาให้ทำงานร่วมกันจะไม่ค่อยมีการประชุมปรึกษาวางแผนการทำงาน ประชุมกลุ่มกันน้อยมาก ไม่ค่อยมีเวลาให้กับกลุ่มเท่าที่ควร คำนึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม มุ่งเน้นไปทางด้านการเรียนมากกว่ากิจกรรม ไม่แสดงความคิดเห็น ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของใคร ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ขาดการแบ่งหน้าที่กันทำงาน หรือถ้าแบ่งหน้าที่จะไม่ตรงกับความสามารถของเพื่อน ขาดความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ไม่มีการประเมินผลงานหรือวิเคราะห์งานที่ทำ ไม่ติดตามงานที่ได้รับมอบหมาย อาจารย์ต้องเป็นคนคอยตามผลงานเอง ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการทำงาน ต้องขอร้องเชิงบังคับ และจากการที่ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลตอบคำถามปลายเปิด 2 ข้อ ตามที่ข้อ 1 นักศึกษาพยาบาลมีปัญหาในการร่วมมือกันทำงานหรือไม่ อย่างไร พบว่ามี ในขณะที่ร่วมกันทำงานนั้นจะไม่ค่อยแสดงความคิดเห็น ไม่มีการประชุมปรึกษารื้อกัน ต่างคนต่างทำงาน ไม่มีการวางแผนงาน ต้องมีผู้นำ เมื่อมีผู้นำหรือหัวหน้ากลุ่ม อำนาจก็มักจะไปตกอยู่ที่ผู้นำหรือหัวหน้ากลุ่มเพียงผู้เดียว คนไหนที่เคยทำงานก็จะเป็นคนเดิมที่ทำงานตลอด คนอื่นก็จะเสี่ยงไม่ทำหรือไม่ทำตามที้นัดหมาย อ้างว่าติดธุระ งานเยอะ ไม่มีเวลา บางครั้งให้งานไปก็ไม่รับผิดชอบในงาน ไม่เสร็จตรงตามกำหนดเวลา เมื่อเกิดปัญหาก็จะไม่ปรึกษากัน แก้ไขด้วยตัวเอง

แบ่งหน้าที่งานไม่ชัดเจน ไม่ตรงตามความสามารถแต่ละคน ข้อ 2 ถามว่า นักศึกษาพยาบาล คิดว่าชั้นปีใดมีปัญหาในการร่วมกันทำงานมากที่สุด พบว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 22.22 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 40.74 นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 18.52 และนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 ร้อยละ 18.52 ซึ่งจะเห็นได้ว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีปัญหา พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่านักศึกษาชั้นปีอื่นๆ หลังจากนั้นผู้วิจัยไปสังเกต พฤติกรรมของนักศึกษาพยาบาล พบว่า มีปัญหาด้านการทำงานจริง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความ สนใจพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมให้กับนักศึกษาพยาบาล ในการพัฒนา ตนเองซึ่งเป็นผลดีต่อสังคมและประเทศชาติในที่สุด

พฤติกรรมประชาธิปไตย เป็นพฤติกรรมที่สำคัญที่จะต้องปลูกฝังให้กับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ มิได้เกิดจากสัญชาตญาณ จึงสามารถเปลี่ยนแปลงและ แก้ไขได้ถ้าใช้เทคนิคและวิธีการที่เหมาะสม ในการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยนั้นอาจทำได้ หลายวิธี เช่น เทคนิคแม่แบบ,กรณีตัวอย่าง,อภิปรายกลุ่ม และการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจการใช้สถานการณ์จำลอง ในการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เพราะสถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์หรือสภาพนั้นมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือ ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด แล้วให้นักศึกษาพยาบาลได้ปฏิบัติและแสดงความคิดเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นๆ ซึ่งเป็นการฝึกที่ดี ทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ใน สภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด (สำเริง เวชสุนทร. 2522 : 18-19) สถานการณ์ จำลองเป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนมาให้นักเรียนได้เผชิญกับปัญหา รู้จักแก้ปัญหา วินิจฉัย ตัดสินใจ สามารถพัฒนาความเจริญส่วนบุคคลได้ในเรื่องลักษณะนิสัย ความรู้สึก การทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกับผู้อื่น สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจและเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม (สมพงษ์ จิตระดับ. 2530 : 75) โดยการนำเอาประสบการณ์มาวางแผนและแลกเปลี่ยนซึ่งกัน และกัน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการในสมาชิกแต่ละคนและการเปลี่ยนแปลงของกลุ่ม โดยส่วนรวม ประสบการณ์ในกลุ่มจะทำให้เกิดพัฒนาการทางด้านใดก็ตามสมาชิกขึ้นอยู่กับ จุดมุ่งหมายว่าต้องการจะให้เกิดการเรียนรู้ในด้านใดก็จะจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น (นิภา วิจิตรศิริ. 2525 : 20) ดังที่การวิจัยของ วชิรพร จับเกตุ (2534 : 40) ได้ศึกษาผลของการ ใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนที่ ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเสียสละสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศุภมาศ เพชรสมบัติ (2540 : 70-80) ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรม ประชาธิปไตยด้านคารวะธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันทราย อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว พบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองควบคู่การเสริมแรง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านคารวะธรรมสูงขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์จำลองเป็นวิธีการที่สามารถเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักศึกษาพยาบาลได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางสำหรับครูอาจารย์และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพยาบาลนำวิธีการใช้สถานการณ์จำลองไปพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 27 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ วิธีพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม โดยการใช้สถานการณ์จำลอง

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง วิธีการที่ให้นักศึกษาพยาบาลเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม โดยการจำลองสถานการณ์หรือสร้างสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด ตามสภาพแวดล้อมหรือเลียนแบบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน ทำให้นักศึกษาพยาบาลได้เผชิญกับเหตุการณ์สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง โดยการแสดงบทบาทเพื่อให้เกิดความรู้สึกเข้าใจในบทบาท คิดวิเคราะห์ แล้วเกิดการเรียนรู้ต่อสถานการณ์จนสามารถเชื่อมโยงแล้วนำไปสู่การปฏิบัติได้โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1. ผู้วิจัยนำเข้าสู่กิจกรรม โดยบอกวัตถุประสงค์แล้วนำเข้าสู่วิธีการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เพื่อเป็นการปูพื้นให้นักศึกษาพยาบาลเข้าใจตรงกัน

2. ผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาลช่วยกันเลือกตัวละครที่ต้องแสดงในสถานการณ์จำลองนั้นด้วยความสมัครใจ ส่วนที่เหลือให้เป็นผู้สังเกตการณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ

1. ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลอง และบทบาทให้กับผู้แสดงเพื่อทำการศึกษาและซักซ้อมก่อนการแสดง
2. ผู้วิจัยให้ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่แสดง
3. ผู้วิจัยจัดฉากให้เหมือนกับสถานการณ์จริง แล้วให้นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมตามลำดับเหตุการณ์ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

1. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องราวและบทบาทที่แสดงจนสามารถเข้าใจแล้วนำไปปฏิบัติได้
2. ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลออกเป็นกลุ่มย่อย แล้วแจกกระดาษคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดงให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็นแล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของแต่ละกลุ่ม
3. ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มแล้วตรวจดูคำตอบ ทั้งนี้เพื่อดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการร่วมอภิปราย
4. นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายคำถามเดียวกับที่แต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงอภิปรายนี้ผู้วิจัยช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถาม เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้
5. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ในเรื่องที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในครั้งนี้

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเรื่องที่แสดงทั้งในด้านดีและไม่ดี เพื่อเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

วิธีการนี้ใช้กับกลุ่มทดลอง

2. พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาพยาบาลตามลักษณะที่แสดงถึงความร่วมมือและประสานงานกันตามแนวทางประชาธิปไตยในหน้าที่ครูอาจารย์สอน ได้แก่

- 2.1 การรู้จักวางแผนการทำงานร่วมกัน ได้แก่ การพูดแสดงความคิดเห็นในการกำหนดแนวทางและขั้นตอนการทำงานล่วงหน้า
- 2.2 การแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานได้แสดงความสามารถในการทำงานด้วยความสมัครใจ
- 2.3 การร่วมมือกันทำงาน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหมู่คณะอย่างตั้งใจ
- 2.4 การรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน ได้แก่ ความเอาใจใส่ ไม่ละเลย ทอดทิ้ง หรือหลีกเลี่ยงในการปฏิบัติหน้าที่การงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้มุ่งหมาย
3. วิทยาลัยคริสเตียน หมายถึง สถาบันอุดมศึกษาสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 144 หมู่ 7 ตำบลดอนยายหอม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ซึ่งเปิดสอนในระดับปริญญาตรีด้านการพยาบาลศาสตร์
4. กลุ่มทดลอง หมายถึง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม จำนวน 12 คน
5. กลุ่มควบคุม หมายถึง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม จำนวน 12 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง และพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม โดยแบ่งเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

1.1.1 ความหมายของสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้ คือ

เบค และมอนโร (Beck and Monroe. 1969 : 45) กล่าวว่า ความหมายดั้งเดิมของสถานการณ์จำลอง คือ ความหลอกลวงหรือการแสดงผิด แต่ปัจจุบัน สถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการซึ่งอยู่ในรูปแบบคล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริงซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อตรวจสอบภาวะหรือเพื่อสอน ซึ่งเป็นไปตามข้อกำหนดต่อไปนี้ (Beck and Monroe. 1969 : 36-37)

1. ความเป็นปรนัย คือว่าสถานการณ์ที่เป็นรูปแบบนั้นเป็นสถานการณ์ที่เป็นตัวแทนของชีวิตจริงเพียงใด
2. ความครอบคลุม สถานการณ์ในชีวิตจริงที่นำมาเสนอในรูปแบบนั้นมีความสำคัญมากเพียงใด

3. ความพิสดาร ดูความง่ายของรูปแบบที่จะทำความเข้าใจและความง่ายของกระบวนการ

4. อรรถประโยชน์ ดูประโยชน์ของรูปแบบในแง่ที่เป็นการทดลองให้เห็นกระบวนการของชีวิตจริงในอันที่จะค้นหาเพื่อเปลี่ยนเงื่อนไขภายใต้สถานการณ์ที่แตกต่างออกไป

5. การประยุกต์ รูปแบบมีความเป็นไปได้เพียงใดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และสามารถควบคุมพฤติกรรมของตนในสถานการณ์ที่เป็นจริงได้

ครุยแซงค์ (เอษณีย์ ฉัตรวิทยานนท์. 2537 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Cruichank. 1972) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองคือผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์หรือผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้ว สถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงเรื่องจำลองภาพจากทิวทัศน์และการเล่นละครด้วย

ชูลทซ์ (Schultz. 1972 : 4) กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นการปฏิบัติการใช้แบบจำลองหรือกระบวนการต่างๆ ให้คล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง โดยฝึกให้ผู้อยู่ในสถานการณ์ได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง

เคอร์ (Kerr. 1977 : 8) กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลอง ผู้เข้าร่วมสถานการณ์จะต้องปฏิบัติตามข้อมูลและมีสถานการณ์ที่กำหนดวัตถุประสงค์ในการร่วมสถานการณ์นั้น ผู้เข้าร่วมสถานการณ์จะต้องยอมรับ และปฏิบัติตามข้อมูลและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง ผู้เข้าร่วมสถานการณ์อาจได้รับข้อมูลให้รับทราบบทบาทหน้าที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงของเขา หรือได้รับบทบาทที่แตกต่างไปจากชีวิตจริงก็ได้ เหตุการณ์ในสถานการณ์จำลองจะดำเนินต่อไปในทางใดหรือผลของสถานการณ์จะเป็นอย่างไรนั้น เป็นเรื่องที่คาดการณ์ล่วงหน้าไม่ได้เพราะจะต้องขึ้นอยู่กับผลการตัดสินใจของผู้เข้าร่วมสถานการณ์

โฮลเดน (Holden. 1981 : 5) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ส่วนมากจะอยู่ในรูปแบบของการแก้ปัญหา ครูทำหน้าที่เป็นเพียงผู้ควบคุมจะนำของจริงต่างๆ มาเป็นสื่อในการกระตุ้นผู้ร่วม ให้ใช้ทักษะทางภาษาทุกด้าน ในการรับรู้ข้อมูลพร้อมๆ กัน ผู้เข้าร่วมสถานการณ์แต่ละคนจะได้รับบัตรแสดงขอบข่าย หน้าที่ ความรับผิดชอบ และข้อมูลจำเป็นเพิ่มเติม ทุกคนต้องปฏิบัติตามหน้าที่ของตนอย่างจริงจัง

โจนส์ (Jones. 1982 : 5) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นเหตุการณ์หนึ่งซึ่งไม่ใช่การสอนโดยครู แต่นักเรียนเป็นผู้เข้าร่วมในเหตุการณ์นั้น และเป็นผู้ที่ทำให้เหตุการณ์นั้นดำเนินต่อไป โดยได้รับมอบหมายหน้าที่ภารกิจในสังคมและความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งต้องมีการแก้ปัญหาและการตัดสินใจรวมอยู่ด้วย ส่วนครูจะเป็นผู้กำหนดเวลาเริ่มต้นและเวลาจบของสถานการณ์ นอกจากนั้นครูมีหน้าที่อธิบายรายละเอียดต่างๆ ที่สำคัญในสถานการณ์นั้นและกำหนดว่าใครเป็นใคร ใครทำหน้าที่อะไร มีหน้าที่รับผิดชอบในเรื่องใดบ้าง

สำหรับประเทศไทย นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้ คือ

ทิสนา แชมมณี (2522 : 202) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้นและให้มีปฏิกิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทดลองแสดงพฤติกรรมต่างๆ ซึ่งอยู่ในสถานการณ์จริง ผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดง เพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 104) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจัดสภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริง ให้ใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และให้ผู้เรียนฝึกฝนการแก้ปัญหา และตัดสินใจในสภาพการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่

สิริวรรณ สุวรรณอาภา (2533 : 104) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการนำเอาสภาพการณ์ที่เป็นจริงมาจัดในรูปของเกม โดยมุ่งให้ผู้เรียนสวมบทบาทต่างๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับสภาพการณ์ที่เป็นจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจ มีความรู้สึกร่วมต่อเหตุการณ์นั้นได้ดี อีกทั้งยังสามารถเรียนรู้ถึงวิธีการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำเริง เวชสุนทร (2533 : 18-19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองเป็นการจำลองสถานการณ์ หรือสภาพการณ์นั้น โดยจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติแสดงความคิดเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้นๆ การปฏิบัติเหล่านี้ผู้เรียนจะได้กระทำเหมือนว่าเขายู่ในสถานการณ์นั้นจริงๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพที่เป็นอันตราย หรือได้รับความเสียหายใดๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ในการตัดสินใจแก้ปัญหาได้

จากความหมายของสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองหมายถึง การจำลองเหตุการณ์ การเลียนแบบสภาพเหตุการณ์หรือจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงกับสภาพที่เป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้นๆ ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีการปฏิบัติและแสดงความคิดเห็น เลือกแนวทางในการแก้ไขตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะการถ่ายโยงการเรียนรู้จากการฝึกไปสู่เนื้อหาที่ต้องการได้

1.1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

เซ (Shay. 1980 : 27) กล่าวถึง ความมุ่งหมายของสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. ใช้ในการสร้างบรรยากาศในความเป็นกันเอง (To Break the Ice) เราใช้สถานการณ์จำลองในการแนะนำให้นักเรียนรู้จักซึ่งกันและกัน และรู้จักกันมากขึ้น หรือใช้แนะนำ

วิชาที่เรียน กิจกรรมบางอย่างสามารถใช้ในการสร้างบรรยากาศ ซึ่งช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห้องเรียน การเลือกใช้สถานการณ์จำลองเพื่อจุดมุ่งหมายนี้ ควรจะมีข้อจำกัดเป็นกิจกรรมสั้นๆ ที่ควรจะกระทำไปแล้วเสร็จใน 1-2 ชั่วโมงการเรียนการสอน

2. เพื่อที่จะบอกความจริง (To Impart Facts) สถานการณ์จำลองมักไม่ค่อยใช้เดี่ยวๆ ในการสอนความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง มีสถานการณ์จำลองมากมายที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการให้ข้อมูลโดยมีความมุ่งหมายเพื่อทำให้นักเรียนมีความรู้และประสบการณ์มากขึ้น

3. เพื่อพัฒนาความรู้ให้หนักแน่น (To Develop Empathic Sensitivity) สถานการณ์จำลองส่วนมากถูกออกแบบมาเพื่อที่จะผูกมัดนักเรียนในเรื่องเกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ การเลือก ความกดดัน ความรู้สึกขัดแย้งของคนในบทบาทอื่นๆ ในวัฒนธรรม และเวลาอื่นๆ สถานการณ์จำลอง ดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนมีสายตากว้างไกล ส่งเสริมพัฒนาการรับรู้ที่ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ทำให้เข้าใจ และมีเหตุผลมากยิ่งขึ้น

4. เพื่อสำรวจอนาคต (To Explore the Future) ความซับซ้อน และความซ้ำซ้อนของสถานการณ์จำลองคอมพิวเตอร์นั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อการทำนาย แต่สถานการณ์จำลองที่ใช้ในห้องเรียนก็สามารถออกแบบเพื่อทำนาย หรือเพื่อเพิ่มประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอนาคตให้แก่ให้นักเรียนได้จากหรือสถานการณ์บางอย่างที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ถูกจำลองอยู่ในแบบจำลองหรือความคิดรวบยอด ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หรือการวิเคราะห์อนาคตที่จะเป็นไปได้ กิจกรรมเหล่านี้ใช้เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการและเพิ่มความสามารถในการที่จะต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงที่ถูกควบคุม สถานการณ์จำลองทำให้เกิดมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่มากขึ้นและมีความสามารถในการประเมินผลระยะยาวของการกระทำต่างๆ

สุภา กิจจาทร (2519 : 195-196) กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้พบ และรู้จักแก้ปัญหาซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักหัดคิด สามารถนำเหตุผลมาอภิปรายเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ

3. เพื่อให้นักเรียนพัฒนาการทำงานร่วมกับกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ อดทนต่อการถูกวิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดของผู้อื่น มีความอดกลั้น มีวินัยในตนเอง สำนึกในสิทธิของตน และผู้อื่น

4. เพื่อเป็นการเปลี่ยนกิจกรรมการสอน จากการฟังครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการเรียนที่นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 5) กล่าวถึง ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนได้พบ และรู้จักการแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ
2. เพื่อให้นักเรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบการตัดสินใจแก้ปัญหา
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และอดทนต่อการพุดวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีวินัยในตนเองคำนึงถึงสิทธิและหน้าที่ของตนและผู้อื่น
4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน จากการที่ครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็น การเรียนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองสร้างขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้พบปัญหาและรู้จักคิด ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นในอนาคต ช่วยพัฒนาการทำงานกลุ่ม การสร้างบรรยากาศความเป็นกันเอง ทำให้รู้จักกันมากขึ้น ช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมในห้องเรียนให้พัฒนาความรู้ ความรู้สึก ตลอดจนทั้งประสบการณ์ต่างๆ ให้ผู้เรียนมีสายตากว้างไกล มีเหตุผลและสามารถแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

1.1.3 การสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-20 ; อ้างอิงมาจาก Twelder : 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่า ในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการสอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลังของผู้เรียนด้วย
3. ทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้วย

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสถานการณ์จำลองนั้นต้องคำนึงถึงผู้ที่ได้รับการฝึกนั้นให้ได้ประโยชน์ให้มากที่สุด

1.1.4 ขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-20 ; อ้างอิงมาจาก Twelder. 1969) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาการสอน โดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้นคืออะไร ปัญหาที่กำหนดขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา
2. พิจารณาว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร การดำเนินการจะเป็นในรูปใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้าง และปรัชญาการสอนจะเป็นไปในแนวใด
3. ขึ้นปรับสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อจะให้ปัญหานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหา หรือเลือกวิธีการที่จะนำปัญหาเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
5. ขึ้นกำหนดเกณฑ์การวัดผล ซึ่งจะใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 แบบ คือ เกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียน และเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป
6. ขึ้นเสนอผลของสถานการณ์จำลอง
7. ขึ้นการเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำเป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง เช่น ใช้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกม หรือการแสดงบทบาท เป็นต้น
8. ขึ้นพัฒนาการสถานการณ์จำลอง โดยเลือกสื่อหลายอย่างมาใช้ แล้วจึงเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาเป็นเครื่องมือ
9. ขึ้นพัฒนาระบบของสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาหาข้อบกพร่องของแต่ละขั้นตอน เพื่อนำไปแก้ไขสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด
10. ขึ้นทดลองใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อหาข้อบกพร่องหรือข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือตัวต่อตัว โดยให้ผู้รับการทดสอบทำเครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหา หรือเปิดให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง
11. ขึ้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลอง หลังการทดลองถ้าหากพบข้อบกพร่องต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม
12. ขึ้นใช้สถานการณ์จำลองเป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง ซึ่งผู้สร้างจะต้องดูประสิทธิผลของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย
13. ขึ้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาวะการณ์ในอนาคต ในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนั้น มักจะพบการเปลี่ยนแปลงของ

สภาพการณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 6) เสนอขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ผู้สอนเสนอสถานการณ์จำลองเป็นปัญหาให้ผู้เรียนต้องขบคิดด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม
2. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อยๆ กลุ่มละ 7-8 คน เพื่อศึกษาปัญหา
3. ผู้เรียนศึกษาปัญหาและรู้ถึงประเด็นของปัญหา ช่วยกันแก้ไขตามขั้นตอนที่ได้เสนอไว้ในเรื่องกระบวนการคิดแก้ปัญหา
4. ตัวแทนของกลุ่มทั้งหมดร่วมกันเสนอแนวทางแก้ปัญหา (อาจใช้ตัวแทนหรือสมาชิกทุกคนร่วมกันเสนอแนวคิดก็ได้)
5. ครูและผู้เรียนร่วมสรุปแนวคิดต่างๆ

สมพงษ์ จิตระดับ (2522 : 15-21) กล่าวถึงขั้นตอนในการใช้สถานการณ์จำลองในชั้นเรียนไว้ดังนี้

1. ขั้นเตรียม เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียน โดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่ผู้เรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รู้ แนะนำรูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสพการณ์ข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับการเกณฑ์กติกาต่างๆ บทบาทของผู้เรียนบางคน เป็นต้น
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้ผู้เรียนจะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์ประสพการณ์ต่างๆ ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์กติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน
4. ขั้นสรุป เน้นให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรารู้กับชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

สุพิน บุญชูวงศ์ (2531 : 85-87) ได้ระบุขั้นตอนของการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ก่อนสร้างสถานการณ์จำลองต้องศึกษา และสำรวจจุดประสงค์ว่า ต้องการให้ผู้เรียนรู้เรื่องใดบ้าง ศึกษาสถานการณ์ต่างๆ เมื่อได้พิจารณาและศึกษาเป็นอย่างดีแล้ว นำมาวิเคราะห์ว่าสถานการณ์นั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้อะไรและจะได้

ผลเสียอะไร สถานการณ์ที่นำมาวิเคราะห์นั้นใกล้เคียงกับความจริงแค่ไหน เพื่อให้สถานการณ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ ในการกำหนดจุดประสงค์นั้นมุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร เมื่อผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์แล้ว ผู้เรียนจะเป็นอย่างไร การสร้างสถานการณ์จำลองนั้นก็ต้องสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ขั้นการเลือกสถานการณ์ สถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในการเรียนต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พิจารณาเลือกและสามารถนำสถานการณ์ที่เป็นจริงมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับการใช้ในชั้นเรียน โดยสถานการณ์จำลองนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์ ตัดสินใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และทักษะที่ต้องการที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4. ขั้นการกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง ประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังนี้

- 4.1 การกำหนดจุดประสงค์ของสถานการณ์จำลอง
- 4.2 กำหนดบทบาทของผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคน
- 4.3 เตรียมข้อมูล ขาวสารที่จำเป็น เนื้อหา
- 4.4 กำหนดสถานการณ์ต่างๆ ให้เห็นเหมือนจริงในสังคม
- 4.5 ลำดับขั้นของเหตุการณ์ เวลา และปัญหาจากสถานการณ์
- 4.6 จบสถานการณ์ สรุปอภิปราย

5. ขั้นการสร้างและออกแบบสื่อการเรียนและสร้างกฎเกณฑ์ การสร้างและออกแบบสื่อการเรียนเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม เช่น บัตรคำ รูปภาพ และบัตรคำสั่ง เป็นต้น สื่อการเรียนจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในกิจกรรม ควรวางแผนในแต่ละขั้นตอนของการแสดงว่าต้องกำหนดการเล่นตามลำดับเหตุการณ์นั้นๆ อย่างไร

6. ขั้นการทดลองใช้ เมื่อสร้างสถานการณ์เสร็จแล้ว ควรนำสถานการณ์จำลองนั้นไปใช้กับผู้เรียนกลุ่มอื่น เพื่อตรวจสอบความพร้อม ด้านวิธีการ ภาษา ตลอดจนการใช้สื่อ และเงื่อนไขต่างๆ ว่าควรแก้ไขและปรับปรุงในแง่ใดบ้างเพื่อให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนแต่ละวัยได้อย่างเหมาะสม

จากขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลองดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การสร้างสถานการณ์จำลองมีขั้นตอนดังนี้ ต้องศึกษาปัญหาและกำหนดจุดประสงค์ว่า ต้องการให้ผู้เรียนรู้เรื่องใดบ้าง เลือกสถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในการเรียนโดยให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ กำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง สร้างและออกแบบสื่อเพื่อใช้เป็น

เครื่องมือในการประกอบกิจกรรม จากนั้นจึงนำสถานการณ์จำลองไปทดลองใช้เพื่อตรวจสอบข้อบกพร่องหรือข้อจำกัด แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้ผู้เรียน

1.1.5 ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์

ทเวลเดอร์ (สมบูรณ์ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-20 ; อ้างอิงมาจาก Twelder. 1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่าควรคำนึงถึงเรื่องต่อไปนี้

1. ถ้าหากสามารถหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ได้มากเพียงใดจะช่วยให้สามารถสร้างสถานการณ์จำลองเหมาะสมได้มากขึ้นเพียงนั้น
 2. ผู้สร้างสถานการณ์จำลองจะต้องศึกษาสถานการณ์จำลองที่คนอื่นสร้างให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนจะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเอง ถ้าสามารถศึกษาได้มากเพียงใดก็จะสามารถสร้างสถานการณ์จำลองได้ดีเพียงนั้น
 3. สถานการณ์จำลองที่เป็นไปได้หรือคล้ายคลึงสภาพความเป็นจริงมากที่สุดเป็นสถานการณ์จำลองที่ดีที่สุดที่ต้องการ
 4. ส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องมือในสถานการณ์จำลองไม่ใช่จุดมุ่งหมายปลายทาง แต่เป็นเพียงสื่อที่จะนำสถานการณ์จำลองไปสู่จุดมุ่งหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- สุภา กิจจาทร (2519 : 196) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้สอนควรสร้างสถานการณ์จำลองให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด และสถานการณ์จำลองนั้นๆ อาจเกิดขึ้นได้เสมอ นอกจากนั้นสถานที่สร้างขึ้นต้องไม่ยากหรือซับซ้อนจนเกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อได้ฝึกหัดแล้วผู้เรียนสามารถมองเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ได้ สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจะเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้ คือ
1. สถานการณ์นั้นเหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากเพียงใด
 2. สถานการณ์นั้นสามารถคลุมไปถึงเหตุการณ์สำคัญที่เป็นจริงได้กว้างขวางเพียงใด
 3. มีความง่ายที่ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพการณ์นั้นเพียงใด
 4. ช่วยกระตุ้นให้ผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจได้เพียงใด
 5. สามารถนำประสบการณ์จากการฝึกในสถานการณ์นั้นไปเป็นเครื่องช่วยแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้มากน้อยเพียงใด

ธำรงค์ น่วมศิริ (2527 : 22-23) ได้กล่าวถึงข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ถ้าหากสามารถหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ได้มากเพียงใด จะช่วยให้เราสามารถสร้างสถานการณ์จำลองเหมาะสมได้มากขึ้นเพียงนั้น
 2. ผู้สร้างสถานการณ์จำลองจะต้องศึกษาสถานการณ์จำลองที่คนอื่นสร้างให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนจะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเอง ถ้าสามารถศึกษาได้มากเพียงใด ก็จะสามารถสร้างสถานการณ์จำลองได้ดีเพียงนั้น
 3. สถานการณ์จำลองที่เป็นไปได้หรือคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด จะเป็นสภาพการณ์จำลองที่ดีที่สุดที่เราต้องการเช่นกัน
 4. ส่วนประกอบต่างๆ ของเครื่องมือในสถานการณ์จำลองไม่ใช่จุดหมายปลายทาง แต่เป็นเพียงสื่อที่จะนำสถานการณ์จำลองไปสู่จุดหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง คือ ต้องสร้างให้ใกล้เคียงกับเหตุการณ์จริงให้มากที่สุด เพื่อที่จะฝึกการตัดสินใจในการแก้ปัญหาได้เมื่อเวลาเกิดเหตุการณ์จริง

1.1.6 วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2519 : 197) กล่าวถึงการเสนอสถานการณ์จำลองต่อผู้เรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ
 2. ให้ดูรูปภาพซึ่งเรียงลำดับตามเหตุการณ์
 3. ให้ดูภาพยนตร์ หรือภาพสไลด์เกี่ยวกับสถานที่เกิดขึ้น
 4. ให้ดูการแสดงบทบาท (Role Playing)
 5. เล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้กรณีตัวอย่าง
 6. ให้ดูจากสถานที่ที่ตกแต่งเหมือนสถานที่จริงและมีการแสดงบทบาทประกอบ
- จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การเสนอสถานการณ์จำลองทำได้หลาย

วิธีขึ้นอยู่กับผู้เรียน

1.1.7 ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

ครุคแซงค์ (Cruichshank. 1972 : 17-19) กล่าวถึงส่วนดีที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งแสดงออก ภายใต้อาณัติอย่างใดอย่างหนึ่ง

2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่า เขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่างๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้เพียงใด อย่างไร

3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้นๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่อยู่ในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น

4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ได้ฝึกในสิ่งที่ป็นสถานการณ์จำลอง ซึ่งถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้วจะเสี่ยงภัยอันตรายมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึกและมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใดๆ

สมบุรณ์ เสนียวงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17-18) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์ และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้
2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวมเอาพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถและความจำของผู้เรียนไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำและขีดความสามารถ
3. สถานการณ์จำลองจะช่วยให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน
4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาวะการณ์ทางสังคมจากสถานการณ์จำลองได้
5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามความต้องการ

6. สถานการณ์จำลองดึงดูดความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการทำแบบฝึกหัด และในการเรียนเนื้อหาหลายอย่าง

7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้ สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 74-75) กล่าวถึง ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง ดังนี้

1. สถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบ และกระบวนการที่ฝึกฝนให้นักเรียนได้เผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นปัญหาต่างๆ การรู้จักหาแหล่งข้อมูล การติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหาการค้นพบ การวินิจฉัย และการตัดสินใจ

2. สถานการณ์จำลองช่วยสร้างความเข้าใจ การบูรณาการระบบต่างๆ ในสังคม ที่ก่อให้เกิดปัญหาทางจริยธรรมได้ รู้จักการสัมพันธ์ความคิดข้อมูลที่ได้รับ และเชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

3. สถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาความเจริญส่วนบุคคลได้ในเรื่องของลักษณะนิสัยที่มีอยู่ เช่น ความรู้สึก การช่วยเหลือ การทำงานกลุ่ม การอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเข้าใจเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตในสังคม และผู้อื่นอยู่เสมอ

4. สถานการณ์จำลองเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนในการแสวงหาข้อเท็จจริง การทดลองกับระบบข้อมูลละเอียดรอบคอบในเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจริง

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ประโยชน์ของสถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนให้นักเรียนเผชิญกับปัญหาต่างๆ รู้จักคิดปัญหา ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ เมื่อประสบปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน สามารถคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ นอกจากนี้สถานการณ์จำลองสามารถจูงใจให้นักเรียนประกอบกิจกรรมได้นาน และให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลอง

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

สมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 57-58) ได้ทำการทดลองสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยการทำมาหากิน ด้วยวิธีการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบไม่ใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คึกฤทธิ์ บุขบา (2526 : 60-62) ได้ศึกษาผลการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลอง วิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน เรียนโดยวิธีการแบบใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน เรียนโดยวิธีที่ไม่ใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ธำรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53-55) ได้ทดลองสอนจริยศึกษาจากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลองเปรียบเทียบกับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลองซึ่งเป็นกลุ่มทดลอง สูงกว่า

กลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรรณ เลิศชัยนดี (2528 : 165-166) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบวัดแนวคิดแก้ปัญหา ซึ่งประกอบด้วยแนวคิดแก้ปัญหา 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า การเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาด้านความรู้ ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ ระหว่างกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

หะชนนำ พงศ์ยี่หล้า (2530 : 49-50) ได้ศึกษาผลการสอน โดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวไทรบำรุงราษฎร์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างจำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 คน กลุ่มควบคุม 37 คน โดยให้กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามแนวคู่มือครู พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพัฒนาการของเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จันทวิช พันธุ์สุข (2533 : 41) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปงแดง จังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีความสนใจในอาชีพอิสระเพิ่มขึ้นมากกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วัชรพร จีบเกตุ (2534 : 36-40) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอินทรมพริยอนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความเสียสละเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับข้อเสนเหตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐา ระกำพล (2535 : 56-57) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้สถานการณ์จำลองมีวินัยในห้องเรียนเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พुरुชาติ เพชรสถิต (2535 : 57-62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่ม ที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่ำ จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กนกรัตน์ พงษ์สุนทร (2537 : 68) ได้ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มกับการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีการปรับตัวต่อเพื่อนต่างเพศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ให้คำปรึกษาแบบกลุ่มมีผลต่อการปรับตัวต่อเพื่อนต่างเพศไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จิรพรรณ วัฒนะจิตพงศ์ (2537 : 67-72) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่ม และสถานการณ์จำลองที่มีต่อทักษะทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กิจกรรมกลุ่ม จำนวน 12 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 12 คน ผลการทดลองปรากฏว่ากลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม มีทักษะทางสังคมดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2537 : 63-64) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจิตเวช ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความวิตกกังวลลดลงภายหลังได้รับสถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิริยา พันธุ์คง (2539 : 87-88) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างเป็น 2 กลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ใช้สถานการณ์จำลองและเทคนิคแม่แบบ มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศุภมาส เพชรสมบัติ (2540 : 70-80) ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการระดมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันทราย อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการระดมต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน ใช้เทคนิคสถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรง กลุ่มควบคุม 8 คน ใช้วิธีสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านการระดมดีขึ้นกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองเป็นการเลียนแบบสภาพการณ์หรือสมมติการณ์ต่างๆ โดยให้ความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้นๆ ด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจเลือกแนวทางในการแก้ปัญหา มีความเข้าใจในสถานการณ์นั้นๆ ได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้สถานการณ์จำลองยังสามารถสร้างอารมณ์ ทศนคติ ความสนใจ และชักจูงให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่ต้องการได้ โดยเปิดโอกาสให้สังเกต พิจารณาคิดหาเหตุผลได้ตาม และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าผลของสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยแบบสามัคคีธรรมได้

1.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

การวิทย์ (Garvey. 1966 : 18) ได้รายงานผลการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สถานการณ์จำลอง ร้อยละ 90 เห็นว่าวิธีสอนนี้ช่วยให้นักเรียนได้รับความสนุกสนานและไม่น่าเบื่อหน่าย

เบเคอร์ (Baker. 1967 : 3353) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยวิธีใช้ตำราเรียนกับการสอนโดยวิธีสร้างสถานการณ์จำลอง ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับ 8 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสอน 3 สัปดาห์ กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุม

เรียนจากตำราเรียนและการอภิปราย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลการเรียนวิชาประวัติศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เทนซี และอันวิน (Tensey and Unwin. 1969 : 9-12) ได้นำสถานการณ์จำลองและการเล่นเกมมาใช้ในวงการศึกษา โดยนำปัญหาในโรงเรียนมาเป็นสถานการณ์จำลอง แล้วนำไปใช้อบรมครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในเมืองเจฟเฟอร์สันแล้วให้ฝึกแก้ปัญหา ผู้วิจัยได้เสนอข้อดีของสถานการณ์จำลองดังนี้

1. ช่วยช่วยทำให้เกิดความสนใจ
2. ทำให้เกิดความร่วมมือกัน
3. ช่วยให้สอนได้นานๆ
4. มีสัมพันธภาพที่ดีในชั้นเรียนและเกิดความรู้สึกเสมือนจริง
5. สามารถช่วยให้เข้าใจปัญหาได้ดี
6. เป็นโครงสร้างที่เสนอรายละเอียดได้ดี
7. สามารถเลือกวิธีที่ต้องการได้
8. เป็นสถานการณ์ที่จัดขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องมีการควบคุม
9. ผู้ที่อยู่ในสถานการณ์สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระ

คอร์บิน (Corbin. 1971 : 1257) ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนเกรด 9 โดยการจำลองสถานการณ์จำลองเกี่ยวกับเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในด้านเจตคติเกี่ยวกับการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์จำลองสามารถใช้เป็นเครื่องมือที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการสอนสังคมศึกษา ทำให้มีทัศนคติเปลี่ยนแปลงไปแต่ไม่สมบูรณ์ที่สุด

ลีโอฟอลโด (Leopoldo. 1972 : 1567-1568) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลองของครูที่สอนภาษาต่างประเทศเพื่อใช้ฝึกกิจกรรมเฉพาะอย่างและการแก้ปัญหา โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ จำนวน 15 คน ของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ ช่วยให้ครูสามารถแยกแยะและแก้ปัญหาในการสอนได้อีกทั้งมีคุณค่าต่อการนำไปใช้สอนเป็นคณะ

เชอร์รี่ (Cherry. 1974 : 5087) ได้ทำการศึกษาการจัดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับสถานการณ์จำลองเพื่อการอบรมครูใหม่ โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ฝึกกับสถานการณ์จำลองของปัญหา 20 ปัญหา พร้อมทั้งวิธีแก้ปัญหา เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม

2 กลุ่ม ที่ไม่ใช้ฝึกกับสถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่าการใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกอบรมครูใหม่มีประสิทธิภาพดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถานการณ์จำลองช่วยให้ครูใหม่เข้าใจเหตุการณ์ในโรงเรียนดีขึ้น ครูใหม่สามารถทราบปัญหาในห้องเรียนและหาวิธีแก้ปัญหาล่วงหน้าได้เมื่อออกไปเป็นครู

โพสต์มา (Postma. 1974 : 4712-4713) ได้ทำการทดลองใช้การใช้สถานการณ์จำลอง สอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้และเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียน ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความคงทนทางการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียนพบว่า ครูมีความพอใจและเห็นว่าเป็นวิธีที่มีประโยชน์และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถของเขา และวิธีการใช้สถานการณ์จำลองก็ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน ทำให้มีความคิดแตกฉานในการแก้ปัญหาและนักเรียนก็มีความรู้สึกที่ดีต่อวิธีการสอนโดยการใช้สถานการณ์จำลอง

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1977 : 181) ได้ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองในการสอนเรื่อง “การปวดกวดบ้าน” กับนักเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การสอนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งใช้วิธีเสนอสถานการณ์จำลองด้วยการแสดงบทบาทสมมติเพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียน ซึ่งทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนที่เรียนโดยวิธีการใช้สถานการณ์จำลองด้วยการแสดงบทบาทสมมติมีความเชื่อฟังเพิ่มขึ้นมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เกลเลอร์ (Geller. 1978 : 219-235) ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองซึ่งนำมาแสดงเป็นบทบาทสมมติ เพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียน ทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ในการแสดงบทบาทสมมติใช้วิดีโอเทปเข้าช่วย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จำลองมีความเชื่อฟังเพิ่มมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากเอกสารและผลการวิจัยในประเทศและต่างประเทศ พบว่า สถานการณ์จำลองเป็นวิธีสอนที่จำลองเหตุการณ์จริงที่เป็นปัญหามาใช้ฝึกผู้เรียนให้แก้ปัญหาได้กว้างขวางกว่าการใช้ความรู้ ความจำอย่างเดียว ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีโอกาสคิดอย่างอิสระ นอกจากนั้นการใช้สถานการณ์จำลองมีประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดการพัฒนาที่ดี ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำวิธีการดังกล่าวมาใช้เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

2. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

2.1.1 ความหมายของประชาธิปไตย

คำว่า “ประชาธิปไตย” เป็นคำที่กรมหมื่นนราธิปพงษ์ประพันธ์ทรงบัญญัติขึ้นในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “Democracy” มาจากภาษากรีกสองคำ คือ Demos แปลว่า ประชาชน (The People) กับ Kratein แปลว่า การปกครอง (To Rule) เมื่อสนธิกันเป็น Demokratie แปลว่า การปกครองโดยประชาชน (Government by the People) ในภาษาไทย “ประชาธิปไตย” มาจากภาษาสันสกฤตว่า ปรชา แปลว่า ลูกชาย ลูกสาว ราษฎร หรือประชาชน กับคำว่า อธิปัตติ แปลว่า เจ้าของ เจ้านาย พระราชา หรือความเป็นใหญ่ เมื่อนำมารวมกันเป็นประชาธิปไตย มีความหมายว่า ประชาชนเป็นใหญ่อย่างยิ่ง (สุนทร จันทรตรี. 2530 : 2)

ลาสกี (Laski. 1967 : 84) ได้สรุปความหมายของประชาธิปไตยไว้ 3 ระบบด้วยกัน คือ

1. ประชาธิปไตยในระบบการเมืองการปกครอง (Political Democracy) เป็นประชาธิปไตยที่เน้นถึงรูปแบบของรัฐบาล ระบบการปกครอง การกำหนดให้มีรัฐธรรมนูญ รัฐสภา ตลอดจนการจัดตั้งองค์กรต่างๆ ตามปรัชญาของประชาธิปไตย

2. ประชาธิปไตยในระบบเศรษฐกิจ (Economic Democracy) เป็นเรื่องของ การจัดระบบเศรษฐกิจในสังคมแบบเสรีนิยม คุ้มครองสิทธิและแรงงาน เคารพสิทธิปัญหาของ บุคคลประกันประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ การสร้างพลังต่อรอง (Bargaining Power) ในทางเศรษฐกิจและแรงงาน การกระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในสังคมลดความเหลื่อมล้ำต่ำสูง ในทางเศรษฐกิจ

3. ประชาธิปไตยในระบบบุคลิกภาพหรือวิถีชีวิตของบุคคล (Democratic Personality) เน้นถึงการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในเชิงพฤติกรรมศาสตร์ เพราะถือว่า ประชาธิปไตยเป็นวิถีทางการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคม เช่น การเคารพสิทธิของผู้อื่น การมี วินัยต่อตนเอง ต่อสังคม การรับผิดชอบในหน้าที่ ตลอดจนการใช้สิทธิของตนอย่างสมบูรณ์ ภายในขอบเขตของกฎหมายและกติกาของสังคม การรู้จักวิพากวิจารณ์อย่างมีเหตุผล

เคสเซล (Kessel. 1970 : 3-4) แบ่งประชาธิปไตยออกเป็น 2 ระดับ ตามโครงสร้าง และเนื้อหาของประชาธิปไตย คือ

1. ประชาธิปไตยระดับมหภาค (Macro - Democracy) เป็นประชาธิปไตยในระดับการเมืองการปกครอง รูปแบบของรัฐบาล รัฐสภา การจัดตั้งองค์กรและกฎหมายสำหรับใช้เป็นกติกาในการปกครองประเทศ

2. ประชาธิปไตยในระดับจุลภาค (Micro - Democracy) เป็นประชาธิปไตยของระบบพฤติกรรมหรือการประพฤติปฏิบัติของบุคคลในสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ในกลุ่มชนต่างๆ

ลาโรซ บัวศรี (2520 : 66-68) ให้ความหมายของประชาธิปไตยเป็น 3 สถานะ เรียกว่า องค์สามของประชาธิปไตย ซึ่งสอดคล้องกับ เซาเวิร์ธน์ คันศยะวิชัย (2526 : 29-30) และ ลาสกี (Laski. 1967 : 84) คือ

1. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นอุดมคติหรืออุดมการณ์ หมายถึง การมีศรัทธา ความเชื่อมั่นในสติปัญญา เหตุผลและความสามารถของบุคคล เทอดทูนอิสระภาพและเสรีภาพของมนุษย์ ยอมรับและปฏิบัติตามขอบเขตของกฎหมาย ระบบเศรษฐกิจเป็นแบบเสรีนิยมคุ้มครองสิทธิและแรงงาน ประกันประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพ สร้างพลังต่อรอง (Bargaining Power) ในทางเศรษฐกิจและแรงงาน กระจายรายได้อย่างเป็นธรรมในสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำต่ำสูงในทางเศรษฐกิจ

2. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นระบบการเมืองและวิธีการจัดระเบียบการปกครอง หมายถึง ระบบการเมืองที่อำนาจสูงสุดมาจากประชาชน รัฐบาลเป็นเพียงผู้รับมอบอำนาจให้ทำหน้าที่ปกครองแทนประชาชน ประชาชนมีอำนาจเปลี่ยนแปลงผู้ใช้อำนาจของตนโดยการเลือกตั้งตามกำหนดวาระ ถือว่าเป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน มีรัฐธรรมนูญ รัฐสภา ตลอดจนการจัดทำองค์กรต่างๆ ตามปรัชญาของประชาธิปไตย

3. ประชาธิปไตยในฐานะที่เป็นวิถีชีวิตหรือการดำเนินชีวิตประจำวัน หมายถึง การอยู่ร่วมกัน ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพทั้งทางกายและวาจา ไม่ก้าวล่วงสิทธิของผู้อื่น มีวินัยในตนเองและต่อสังคม เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ร่วมกันรับผิดชอบและทำประโยชน์เพื่อความสุขของส่วนรวม ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น ใช้สติปัญญาในตนแก้ปัญหาทั้งมวล ใช้สิทธิของตนเองอย่างสมบูรณ์ภายในขอบเขตของกฎหมายและกติกาของสังคม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์อย่างมีเหตุผล บุคคลที่อยู่ในสังคมประชาธิปไตยจะมีความสัมพันธ์ 3 ประการ คือ

1. มีคารวะธรรม หมายถึง การเคารพและการให้เกียรติซึ่งกันและกันทั้งทางกาย วาจาและความคิดของทุกคน การล่วงเกินผู้อื่น การทำร้ายผู้อื่น การโกรธผู้อื่น เป็นการไม่เคารพซึ่งกันและกัน และผิดหลักประชาธิปไตย

2. มีสามัคคีธรรม หมายถึง การแบ่งปัน ร่วมมือประสานงานกัน บุคคลใดมีความสามารถก็รับอาสาทำงานไม่ป่ายเปียง ไม่หลีกเลียง ทุกคนร่วมมือประสานงานกันตามอัตราตามแผนงานที่วางร่วมกัน ไม่กลั่นแกล้งหรือดื้อดึง

3. มีปัญญารวม หมายถึง การมีความเชื่อมั่นในวิธีการแห่งปัญญา ร่วมมือกัน
ในทางการศึกษา เพื่อพัฒนาปัญญาและนำมาใช้ในการร่วมมือกันทำงาน

อุทัย หิรัญโต (2524 : 160-164) กล่าวว่า ประชาธิปไตยประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ

1. เป็นระบอบการปกครอง อันเนื่องมาจากความต้องการของกลุ่มคนที่แตกต่างกันไปปกครองตามความต้องการของคนหมู่มากและคุ้มครองสิทธิของคนกลุ่มน้อย (Majority Rule and Minority Right)
2. มอบความรับผิดชอบทั้งมวลแก่ประชาชน (Democracy Place Heavy Responsibility upon the Citizen)
3. เกิดจากปัจเจกบุคคล (A Democracy is Made up of Individuals) คือ ทุกคนต้องเข้าใจขบวนการประชาธิปไตย และมีระดับความรู้ใกล้เคียงกัน
4. ประชาธิปไตยต้องการความเท่าเทียมกัน (The Equality of All Man) ได้แก่ ความเสมอภาค
5. ต้องการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเสรี (The Free Exchange of Ideas) การแสดงความคิดเห็นจากความรู้สึกที่แท้จริงเป็นสิ่งจำเป็น จะทำให้มีมติความบริสุทธิ์อย่างแท้จริง
6. เปิดโอกาสให้คนกำหนดและควบคุมอนาคตของตนเอง (Man Can Control His Destiny)

สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย (2528 : 4-5) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับประชาธิปไตยไว้ว่า ประชาธิปไตยเป็นระบบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนซึ่งมีองค์ประกอบที่จะใช้พิจารณาว่าประเทศใดประเทศหนึ่งมีความเป็นประชาธิปไตยหรือไม่อย่างน้อยเพียงใด 3 ประการ คือ

1. เป็นระบบการปกครองที่ยึดถือหลักการว่า เป็นการปกครองโดยประชาชน และเพื่อประชาชน ผู้ปกครองและผู้ใช้อำนาจจะต้องมาจากหรือได้รับความยินยอมจากประชาชน และจะต้องบริหารประเทศโดยความรับผิดชอบต่อประชาชน
2. มีวิธีการกำหนดเกี่ยวกับการเลือกผู้นำฝ่ายต่างๆ รวมทั้งการควบคุมการใช้อำนาจของผู้บริหารเหล่านั้น
3. มีความมุ่งหมายในการปกครองประเทศเพื่อประโยชน์สุข หรือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม

ป่วย อังภากรณ์ (2529 : 212) ได้กล่าวถึง หลักการของประชาธิปไตย ดังนี้

1. สิทธิเสรีภาพของเอกชนต้องได้รับความคุ้มครองพอสมควร และความคุ้มครองนี้ควรจะมีขึ้นต่ำอย่างที่สุดที่สหประชาชาติได้ประกาศออกมาว่าเป็นสิทธิของมนุษยชน
 2. ประชาชนใช้สิทธิดังกล่าวนี้ทำให้ตนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ ทั้งใน ด้านนิติบัญญัติและในด้านการบริหาร อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน
 3. ในการใช้สิทธิเสรีภาพและในการใช้อำนาจอธิปไตยนั้น บุคคลแต่ละคนต้องมีความเสมอภาคกันต่อกฎหมายด้วย
 4. การใช้อำนาจอธิธรรมในทางศาลนั้นจะต้องเป็นอิสระจากการบริหารแผ่นดิน
 5. ความเสมอภาคนี้จะต้องกินความเลยจากการเมืองออกไปสู่เศรษฐกิจและระบบสังคม
 6. การใช้สิทธิเสรีภาพของเอกชนนั้นจะต้องใช้โดยไม่ก้าวท้าวเป็นปรีกษาซึ่งกันและกัน
 7. ต้องมีความร่วมมือร่วมใจเป็นสมานฉันท์ อาศัยความเมตตาซึ่งกันและกัน
- จากความหมายของประชาธิปไตยตามทัศนะของบุคคลต่างๆ ดังกล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า ประชาธิปไตยมีความหมาย 3 ลักษณะด้วยกัน คือ
1. ลักษณะที่เป็นระบบการเมืองการปกครองที่มีรัฐสภา รัฐธรรมนูญ การเลือกตั้งอย่างเสรี เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง เป็นการปกครองของประชาชน โดยประชาชน เพื่อประชาชน ในรูปแบบของรัฐบาลและองค์กรต่างๆ
 2. ลักษณะที่เป็นอุดมคติหรืออุดมการณ์โดยประชาชนต้องอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย มีอิสระ เสรีภาพ ความเสมอภาค และภราดรภาพ ทุกคนมีคุณค่า มีสิทธิและหน้าที่ ศรัทธา เชื่อในสติปัญญา เหตุผล และความสามารถของบุคคล
 3. ลักษณะที่เป็นวิถีชีวิตของบุคคลในการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวัน โดยการเคารพสิทธิและหน้าที่ของกันและกัน เคารพกฎหมาย ปฏิบัติต่อกันด้วยความเคารพไม่ก้าวท้าวในสิทธิของผู้อื่นและไม่ใช้อิทธิพล เคารพกฎเกณฑ์ของสังคม รับผิดชอบและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ไม่ทำลายสาธารณสมบัติ ใช้สติปัญญาและเหตุผลในการแก้ปัญหา

2.1.2 ประชาธิปไตยในลักษณะที่เป็นวิถีชีวิต

ประชาธิปไตยมีส่วนสำคัญและถือว่าเกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนมากที่สุด คือ วิถีชีวิตประชาธิปไตย ซึ่งนักเรียนสามารถรับรู้ได้จากชีวิตประจำวัน จากครอบครัว กลุ่มเพื่อน และในโรงเรียน สิ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เรื่องวิถีชีวิตประชาธิปไตยมากที่สุด คือ การ

เรียนในห้องเรียน ซึ่งได้แก่ การสอดแทรกการสร้างวิถีชีวิตประชาธิปไตยในการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2527 : 32-33) ลักษณะนิสัยต่างๆ ของบุคคลที่เหมาะสมกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ใจกว้าง คำนึงถึงผู้อื่น มีความสามัคคี มีเอกตักดิ์แห่งตน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นตัวกำหนดวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตย (สุนทร จันทรรตรี. 2530 : 224)

เอเบนสไตน์ (Abenstein. 1967 : 125-126) ได้ให้ทัศนคติที่เกี่ยวกับประชาธิปไตยตามวิถีทางของชีวิตว่า มีลักษณะสำคัญ 8 ประการ คือ

1. การใช้เหตุผลเป็นหลักในการทำงานใดๆ
2. มีการปรึกษาหารือและยอมรับในความคิดเห็นของกันและกัน
3. มีความเสมอภาคกันตามขั้นมูลฐานของมวลมนุษย์
4. การยอมรับและเน้นถึงความสำคัญของแต่ละบุคคลในสังคมเป็นหลัก
5. รัฐคือกลไกที่นำมาใช้ในการดำเนินการต่างๆ เพื่อประโยชน์ของประชาชน
6. การจัดตั้งองค์การหรือสมาคมใดๆ ต้องเป็นไปโดยเสรีและความสมัครใจ
7. การตรากฎหมายใดๆ นั้น ต้องคำนึงถึงสิทธิและประโยชน์ของประชาชน
8. เน้นถึงวิธีความชอบตามกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม

ดิวอี้ (Dewey. 1967 : 81-89) ให้ความหมายของประชาธิปไตยที่เป็นวิถีชีวิตว่า หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ 3 ประการ คือ ประการแรก การเคารพในสิทธิ หน้าที่ และเสรีภาพซึ่งกันและกัน เคารพความคิดและการกระทำของผู้อื่น การแสดงความคิดเห็นและการกระทำต้องไม่ล่วงเกินผู้อื่น ประการที่สอง มีการแบ่งปันและประสานงานกัน รับอาสาทำงานตามความสามารถ ให้ความร่วมมือตามอัธยาศัยและตามมติของส่วนรวม ประการที่สาม มีความเชื่อมั่นในวิถีทางแห่งปัญญา ทำงานเพื่อกิจกรรมาใดๆ ด้วยความรอบคอบ และใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์

เพนนอค (Pennock. 1979 : 236-255) สรุปลักษณะของผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยในรูปวิถีชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. ความมีเหตุผล
2. การเคารพซึ่งกันและกัน
 - 2.1 การเคารพความเป็นมนุษย์
 - 2.2 การเคารพความสามารถ
3. การตกลงกันอย่างสันติวิธีด้วยการถกเถียง ประนีประนอมและอดกลั้นในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

4. การดำเนินชีวิตอย่างมีเสรีภาพได้กฎหมาย และไม่ถูกแทรกแซงโดยรัฐโดยไม่จำเป็น

ทิสนา แคมมณี (2522 : 29-30) กล่าวถึง ลักษณะของบุคคลที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ดังนี้

1. เคารพความเป็นเอกัตบุคคลของผู้อื่น เคารพความสามารถ สติปัญญาและการใช้เหตุผลของผู้อื่น
2. ให้สิทธิเสรีภาพแก่ผู้อื่นในการใช้ความคิดและตัดสินใจ
3. มีใจกว้าง รับฟังและพิจารณาความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างเป็นธรรม ก่อนตัดสินใจ
4. ยึดหลักเหตุผลในการตัดสินใจไม่ใช่แต่อารมณ์หรือเอาแต่ใจตนเอง รู้จักประนีประนอม และตัดสินใจอย่างสันติวิธี

นอกจากนั้น พจน์ สะเพียรชัย (2524 : 80-90) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยไว้ดังนี้

1. เชื่อในหลักเหตุผล
2. บุคคลเกิดมามีสิทธิเท่าเทียมกันตามนัยแห่งกฎหมาย
3. แหล่งของอำนาจทั้งปวง คือประชาชนทั้งหมด
4. โครงสร้างของสังคมลดหลั่นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลตามความเหมาะสม
5. เคารพสิทธิและเอกสิทธิ์ของบุคคล นิยมในหลักการของความเสมอภาค เสรีภาพและภราดรภาพ
6. มีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีอิสระ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และความสามารถในการแก้ปัญหา
7. มีการประสานงานที่ดี ทำให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
8. ผู้นำและผู้ตามในกลุ่มประชุมวางแผนร่วมกันเพื่อแบ่งงานตามความสามารถและความรับผิดชอบ

9. รู้จักฟังตนเอง มีวินัยในตนเอง มีความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพในการทำงาน ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตนเอง มีอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แก้ปัญหาด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์

นอกจากนี้ลักษณะที่แสดงถึงวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย (คู่มือส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย, 2535 : 14-28) ที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการรองรับการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สรุปได้ดังนี้

1. มีเหตุผลในด้านความคิด วิพากวิจารณ์ดำเนินชีวิตด้วยการคำนึงถึง “ความสมเหตุสมผล” อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง เคารพเหตุผลมากกว่าตัวบุคคลตามสภาวะการณ์ในขณะนั้น ใจกว้างยอมรับความคิดเห็นของทุกฝ่าย ยอมเปลี่ยนทัศนะเดิมไปสู่ทัศนะใหม่ที่มีเหตุผลดีกว่าและถูกต้องกว่า เพื่อสร้างสรรค์สิ่งที่ดี มีใจจดจ่อในการใช้เหตุผลแก้ปัญหา

2. การเคารพซึ่งกันและกัน มนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสังคม แม้จะไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจการเมืองและสังคม แต่ก็เท่าเทียมกันทางด้านจิตใจและความเป็นมนุษย์ มีสิทธิและเสรีภาพในทรัพย์สินที่แต่ละคนหามาได้โดยสุจริต ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น เคารพความสามารถของกันและกัน ประสานความสามารถกันเพื่อทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ความคิดหรือการกระทำใดที่ยังหาข้อยุติอย่างชัดเจนไม่ได้ จะต้องนำมาพิจารณาใหม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกันและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด คิดถึงปัญหาและความต้องการของผู้อื่น ให้ความเสมอภาคแก่บุคคลโดยเท่าเทียมกัน

3. การตกลงใจด้วยการอภิปราย ยินยอม ประนีประนอมและอดกลั้น ในทางการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจและสังคม จะแสดงความคิดเห็นเนื้อหาข้อยุติที่ถูกต้อง โดยการอภิปรายถกเถียงแสดงเหตุผล แก่ปัญหาข้อขัดแย้งด้วยการใช้เหตุผลและการตกลงโดยสันติวิธี การประนีประนอมยืดหยุ่นข้างมาก แต่ก็ไม่ถึงว่าเสียงข้างมากเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด ถ้ามีการไม่เห็นด้วยก็สามารถหาเหตุผลมาหักล้างใหม่ได้ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงอาจมีการพิจารณาและลงมติใหม่

4. การมีระเบียบวินัย คนในสังคมจะต้องเป็นผู้มีระเบียบวินัยโดยเฉพาะวินัยในตนเอง มีความสำนึกในขอบเขตของสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าสิ่งใดควรและไม่ควร ทั้งในแง่ของการเมืองการปกครอง การบริหาร กฎหมายและจริยธรรม ไม่ใช่สิทธิและเสรีภาพจนเกินขอบเขต ซึ่งเป็นการก้าวท้าวสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

5. มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี ช่วยรักษาสมบัติของสาธารณะ ทำนุบำรุงประเทศด้วยการเสียภาษีอากร เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมเท่าที่เวลาและโอกาสอำนวย ปฏิบัติตามนโยบายของชาติ ไม่ละเมิดกฎหมาย สำนึกและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ยอมรับให้มีการแข่งขันโดยเสรี สนใจสถานการณ์ทางสังคมเศรษฐกิจ การเมือง มีส่วนร่วมในการปกครอง การเลือกตั้ง การปฏิบัติงานของรัฐบาล รัฐสภา รู้จักวิพากวิจารณ์อย่างมีเหตุผล

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ประชาธิปไตยในลักษณะเป็นวิถีชีวิตนั้น เป็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคมประชาธิปไตยที่จะต้องยึดหลักเหตุผล เคารพความสามารถของบุคคล เคารพเสรีภาพซึ่งกันและกัน เคารพความคิดและการกระทำของตนเองและ

ผู้อื่น รู้จักร่วมมือช่วยเหลือวางแผนงาน ตลอดจนประสานงานกันและกัน อาสารับทำงานตามความสามารถของตน ทำงานมดีของส่วนรวม มีเหตุผลในการตัดสินใจปัญหา ทำงานอย่างละเอียดรอบคอบ มีวินัย มีความอดทน มีการเสียสละและมีความรับผิดชอบ

2.1.3 ลักษณะและประเภทของพฤติกรรมประชาธิปไตย

ชัยอนันต์ สมุทวณิช (2516 : 63-64) ได้ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยจะแสดงออก ดังนี้

1. มีความเห็นของตนเอง ไม่ถูกชักจูงให้คล้อยตามโดยปราศจากเหตุผล
2. ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ใหม่ๆ ได้
3. มีความรับผิดชอบ คือ พร้อมที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำลงไป
4. ไม่มีอคติต่อศาสนาอื่นหรือถูกเหยียดหยามชาติอื่น
5. มองโลกในแง่ดี
6. การยอมรับอำนาจต้องมีเหตุผลและความชอบธรรม

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2517 : 30-31) ได้จำแนกองค์ประกอบคุณสมบัติของผู้มีบุคลิกภาพประชาธิปไตยว่าต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ต้องเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของตนเองในขอบเขตของประชาธิปไตย
2. มีจิตใจเป็นประชาธิปไตย เชื่อมมั่นในหลักการของประชาธิปไตย
3. มีเหตุผลและใช้สติปัญญา
4. มีความรับผิดชอบ
5. คำนึงถึงผู้อื่น เช่น เคารพในสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่น
6. รับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
7. ให้ความร่วมมือต่อคณะ ต่อกลุ่ม
8. มีความคิดในเชิงสร้างสรรค์

เกรียง กิริติกร (2517 : 4-5) ได้กล่าวว่า บุคลิกภาพที่เป็นประชาธิปไตยที่ครูจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนประกอบด้วย การเป็นคนที่มีเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความมีใจกว้าง ความซื่อสัตย์และความเอื้ออารีต่อเพื่อนมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2521 : 63-67) กล่าวถึงบุคลิกภาพประชาธิปไตยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและคุณลักษณะที่ใช้เป็นเกณฑ์วัดพฤติกรรมประชาธิปไตยทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการระดม สามัคคีธรรมและปัญญาธรรม ไว้ดังนี้

1. คารวะธรรม คือ การเคารพซึ่งกันและกัน ได้แก่

1.1 เคารพในร่างกาย คือ แสดงความเคารพเพื่อนนักเรียน เคารพครูทุกครั้งที่พบ เคารพบิดามารดาก่อนไปและหลังกลับจากโรงเรียน เคารพญาติผู้ใหญ่ทุกครั้งที่พบ เชื้อพ้องประธานกล่าวตักเตือน ไม่แสดงกิริยาท่าทางหยาบคาย มีความเคารพนอบน้อมต่อคนทุกคน

1.2 เคารพทางวาจา คือ การพูดกับเพื่อน ครู พ่อแม่ ญาติผู้ใหญ่และคนอื่นๆ ด้วยถ้อยคำไพเราะมีหางเสียงทุกครั้ง ใช้คำแทนชื่อตัวเองที่เหมาะสม ไม่กล่าวถึงบุคคลอื่นในแง่ร้าย สรรเสริญผู้อื่นด้วยความจริงใจ พูดแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่เป็นจริง ไม่กล่าวอ้างโดยไม่ตรงกับความเป็นจริง

1.3 เคารพในความคิดเห็น คือ การตั้งใจฟังครู เพื่อน อภิปรายและทุกครั้งต้องติดตามด้วยว่า ถูกต้องหรือไม่ เชื่อได้หรือไม่ ไม่พูดแซงโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่แสดงกิริยามารยาทไม่เหมาะสมในขณะที่มีผู้แสดงความคิดเห็น เช่น ทำเสียงดัง พูดขึ้นลอยๆ ฟังผู้อื่นพร้อมกับคิดตามไปด้วยจนจบจึงพิจารณาว่าควรคัดค้านหรือสนับสนุน ถ้าผู้อื่นพูดหรืออภิปรายไม่ตรงกับความคิดเห็นของตนเองต้องฟังให้จบ และไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง

1.4 เคารพในกฎเกณฑ์ คือ การปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน กฎของโรงเรียน ปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี กฎหมาย กฎจรรยา ไม่ลักขโมย เชื้อธงชาติในวันสำคัญ ถวายความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมวงศานุวงศ์ ทำตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เว้นการปะทะร้ายต่อชีวิตผู้อื่น ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน

1.5 เคารพในสิทธิของผู้อื่น คือ ไม่ทำความรำคาญให้ผู้อื่นขณะทำงาน ไม่หยิบบของผู้อื่นและไม่ล่วงล้ำสถานที่ของบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ทำให้สมบัติผู้อื่นเสียหาย เข้าแถวรับบริการทุกครั้ง ไม่ทำให้ผู้อื่นเจ็บกาย อับอาย ไม่ถือเอาประโยชน์จากสาธารณสมบัติแต่ฝ่ายเดียวและไม่ทำลายสาธารณสมบัติให้เสียหาย

ครูสามารถฝึกหัดให้นักเรียนมีคารวะธรรมได้โดยการให้เข้าแถวตักน้ำ รับสมุด ยกมือขออนุญาตก่อนพูดทุกครั้ง เคารพความคิดเห็นของนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างข้อตกลงในการควบคุมห้องเรียนเอง

2. สามัคคีธรรม คือ การร่วมมือกันในการเรียนหรือการทำงาน โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ได้แก่ การวางแผนในการทำงาน โดยการคิดและทำร่วมกัน ทำงานทุกครั้งด้วยความตั้งใจและรับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเร่งรีบ โดยหวังให้ได้งานมากขึ้นในช่วงระยะเวลาเท่ากับเวลาที่เคยทำมาแล้ว

ครูสามารถฝึกให้นักเรียนมีสามัคคีธรรมโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกระบวนการกลุ่มคือกลุ่มสัมพันธ์ เมื่อมอบหมายให้นักเรียนทำงานควรมีประธานคอยประสานงาน และควรมีการประเมินการทำงานและผลงานร่วมกันทุกครั้ง

3. ปัญญาธรรม คือ การรู้จักใช้เหตุผลในการทำงาน การตัดสินใจปัญหาที่เกิดจากการเรียน การทำงานกลุ่มร่วมกัน ใช้เหตุผลในการเลือกประธานกลุ่ม ตั้งคำถามและคิดอย่างฉลาด ใช้เหตุผลในการอธิบาย ตอบปัญหา โต้แย้งหรือแสดงความคิดเห็นโดยไม่ใช้อารมณ์ เลือกใช้เหตุผลและหลักการที่ถูกต้อง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ต้องพิจารณา และหาทางแก้ปัญหาอย่างรอบคอบด้วยสติปัญญาและความรู้ หากปัญหาใดที่ไม่อาจคิดแก้ไขด้วยสติปัญญาและเหตุผลที่มีอยู่ต้องศึกษาค้นคว้าหาความรู้มาใช้ในการแก้ปัญหา

การสอนนักเรียนให้เกิดปัญญาธรรม ครูต้องฝึกให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในห้องเรียนและห้องประชุม ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบโดยให้ใช้เหตุผลประกอบการกล่าวอ้างถึง

ส่วนพฤติกรรมประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับนักเรียน นักศึกษา ควรประกอบด้วย

1. การระงับธรรม มีพฤติกรรมแสดงออก ดังนี้

1.1 เคารพในสถาบันพระมหากษัตริย์ ได้แก่ การแสดงความเคารพเทอดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาสที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่จัดแสดงเพื่อความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกโอกาสที่สำคัญต่างๆ

1.2 เคารพซึ่งกันและกันทางกาย ได้แก่ การทักทาย การให้เกียรติแก่ผู้อื่น การเคารพบุคคลซึ่งอาวุโสกว่า

1.3 เคารพทางวาจา ได้แก่ การรู้จักพูดจาให้เหมาะสมกับกาลเทศะ ใช้คำพูดให้เหมาะสมกับฐานะของบุคคล ไม่พูดจาก้าวร้าวหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

1.4 เคารพในสิทธิของผู้อื่น ได้แก่ การยอมรับฟังความคิดเห็น การรับฟังด้วยความตั้งใจ และถ้าเห็นว่าเป็นประโยชน์ก็ควรยอมรับและปฏิบัติตาม

1.5 เคารพในระเบียบของสังคม เช่น วัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ทางสังคม กฎเกณฑ์ของประเทศ เป็นต้น

1.6 มีเสรีภาพและใช้เสรีภาพในขอบเขตของกฎหมายและธรรมเนียม ประเพณี

2. สามัคคีธรรม มีพฤติกรรมแสดงออก ดังนี้

2.1 การรู้จักประสานประโยชน์ โดยถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

2.2 การร่วมมือกันทำงาน

2.3 เห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม

2.4 รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนรวม

2.5 มีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างบุคคลในกลุ่ม ในหน่วยงาน

3. ปัญญาธรรม มีพฤติกรรมแสดงออก ดังนี้

3.1 ไม่ถือตนเองเป็นใหญ่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ปฏิบัติตามมติของเสียงส่วนใหญ่ รู้จักเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี

3.2 เน้นการใช้ปัญญาใช้เหตุผลและความถูกต้องในการตัดสินใจหาทั้งปวง ไม่ใช่ใช้เสียงข้างมากเสมอไป

3.3 เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ทุกคนต้องร่วมกันคิด และช่วยกันตัดสินใจหาโดยใช้เหตุผล

3.4 ในกรณีที่มีปัญหาโต้แย้งในหมู่คณะ จะอภิปรายจนกระทั่งสามารถชักจูงให้ทุกคนเห็นด้วย และถ้าไม่สามารถชักจูงให้กลุ่มหันไปทางหนึ่งทางใดได้จึงใช้วิธีออกเสียง (สมเด็จมหาราชเสนา. 2534 : 80-82)

จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า พฤติกรรมประชาธิปไตยสำหรับนักเรียนนักศึกษา ประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ 1) การระดมธรรม เป็นการแสดงความเคารพซึ่งกันและกันทั้งทางร่างกาย วาจา ความคิดเห็น กฎเกณฑ์และสิทธิของผู้อื่น 2) สามัคคีธรรม เป็นการรู้จักการวางแผนการทำงานร่วมกัน แบ่งหน้าที่ในการทำงาน ทำงานร่วมกันและรับผิดชอบในการทำงานร่วมกัน 3) ปัญญาธรรม คือ การรู้จักใช้เหตุผลในการทำงานและการตัดสินใจหาทั้งปวงในการทำงานร่วมกัน ซึ่งในแต่ละด้านจะมีคุณลักษณะย่อยเป็นเกณฑ์ในการวัดพฤติกรรม นอกจากนี้พฤติกรรมดังกล่าวสามารถฝึกและสร้างเสริมได้ ซึ่งผู้วิจัยเห็นสมควรอย่างยิ่งที่จะพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมในการวิจัยครั้งนี้

2.1.4 การส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน

บรรจง ชูสกุลชาติ (2534 : 7-10) ได้เสนอแนวคิดและแนวทางในการส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียนในโรงเรียนไว้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งเสริมประชาธิปไตยมี 2 ปัจจัยที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทั้งทางครอบครัว สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ทั้งระบบการเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและระบบวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อมทางจิตตานุภาพ ซึ่งเกี่ยวข้องกับ ความเชื่อ ความคิด ความเห็น ค่านิยมวิถีชีวิตแบบไทยที่มีอิทธิพลให้เยาวชนประพฤติปฏิบัติหรือเว้นจากการปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ในการประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษาในระบบโรงเรียนแล้ว

แนวคิดและแนวปฏิบัติในการส่งเสริมประชาธิปไตยให้นักเรียนในโรงเรียน อาจกระทำได้โดยวิธีการดังนี้ คือ

1. ในการเรียนการสอนและกิจกรรมทุกกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ครูและนักเรียนต้องร่วมมือกันคิดพิจารณาร่วมกันกระทำให้สำเร็จตามเป้าหมายอย่างรวดเร็ว เรียบร้อย และเกิดประโยชน์ร่วมกัน

2. ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรมทั้งในและนอกโรงเรียน ครูจะต้องตั้งใจไว้เสมอว่า ต้องมุ่งให้นักเรียนฝึกอบรมตนเองด้วยตนเอง เพื่อให้นักเรียนสามารถเป็นคนพึ่งตนเองได้ ต้องให้นักเรียนฝึกฝนจนทำได้ด้วยตนเองได้

3. ทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น อย่าไปแยกว่าครูกับศิษย์ ให้ถือว่าเป็นการร่วมกันฝึกอบรมตนเองทั้งฝ่ายไปพร้อมๆ กัน

4. การสอนและการจัดกิจกรรมทุกอย่างต้องชี้แนะให้ร่วมกันคิดไปในแนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนเสมอ ไม่ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันว่าใครเก่งกว่าใคร แต่ให้วัดคุณค่าของผลงานของหมู่คณะมากกว่าผลงานของบุคคล ซึ่งก่อให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ

5. ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม ครูควรน้อมนำให้นักเรียนได้พูดมากกว่าครูจะพูดให้ฟัง บางโอกาสให้นักเรียนพูดแทนครูได้ก็ให้พูดทันที

6. การส่งเสริมให้เด็กพูดนั้น ต้องให้พูดแต่ความจริง พูดในสิ่งที่พิสูจน์ได้และทุกคนยอมรับได้ พูดแต่ในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เสริมสร้างความรัก ความสามัคคี พูดด้วยคำที่นุ่มนวลชวนฟัง เป็นการฝึกอบรมให้นักเรียนพูดเป็น พูดดี พูดมีประโยชน์ อันเป็นการพูดเพื่อประชาธิปไตยโดยแท้

7. การจัดการสอนและกิจกรรมทุกกิจกรรม ครูและนักเรียนช่วยกันสร้างให้เกิดความสงบสุขในโรงเรียน น้อมนำให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานของตนตามด้วยความคิดและความเข้าใจมากกว่าลอกเลียนแบบ หรือขโมยความคิดหรือผลงานของผู้อื่น

เสริมวิทย์ สุภเมธี (2531 : 239-242) ได้กล่าวไว้ว่า บรรยากาศในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นที่สมาชิกทุกคนต้องการ ความรัก ความอบอุ่น ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความสามัคคีและความจริงใจต่อกันเป็นอย่างยิ่ง การสร้างบรรยากาศสามารถจำแนกออกได้ดังนี้

1. บรรยากาศในโรงเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในด้านต่างๆ ได้แก่ การบริหารกิจกรรมโรงเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนกระทำกิจกรรมต่างๆ ในรูปของคณะกรรมการ คณะครูจะต้องพยายามสอนให้เด็กคิดโดยใช้คำถาม ส่งเสริมให้รู้จักเคารพซึ่งกันและกันในด้านต่างๆ รู้จักคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูต้องทำหน้าที่ให้คำปรึกษา อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ของนักเรียนเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. บุคลิกภาพของครู ควรเป็นผู้มีความยุติธรรม ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเองกับนักเรียน ยอมรับความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน มีความมั่นคงทางอารมณ์และมีความรักเด็กอย่างจริงใจ ครูจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน กระตือรือร้นในการทำงานและทำงานด้วยความสุข คอยกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออก ส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่ม ติดตามและประเมินผลการทำงาน of นักเรียน

3. ลักษณะการจัดห้องเรียน จะต้องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ได้ผลและเพื่อฝึกกระบวนการประชาธิปไตย โดยจัดที่นั่งเป็นกลุ่มให้เหมาะสมเพื่อให้เกิดความสะดวกในการทำงาน การประชุมวางแผน ค้นคว้า สร้างบรรยากาศในห้องเรียน ให้นักเรียนควบคุมกันเองตามข้อตกลงของห้อง โดยมีครูเป็นที่ปรึกษาและคอยให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาการจัดกลุ่มควรหมุนเวียนกันไปเพื่อให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินงานร่วมกันอย่างทั่วถึง

4. การเปลี่ยนครูหรือเปลี่ยนวิชาเรียน ครูทุกคนจะต้องคำนึงถึงข้อตกลงของนักเรียนในเรื่องต่างๆ ไม่ควรเปลี่ยนแปลงตามใจครู เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการทำกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียน

5. การปกครองตนเองของนักเรียน ในการจัดกิจกรรมกลุ่มย่อยในห้องเรียนจะช่วยให้เด็กฝึกการปกครอง ครูควรดูแลให้การสนับสนุนเพื่อให้เด็กเห็นความสำคัญของระบบกลุ่ม

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การปลูกฝังและส่งเสริมประชาธิปไตยแก่นักเรียน เป็นกิจกรรมที่ทางโรงเรียนควรสนับสนุนและให้ความสนใจอย่างจริงจัง เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกประสบการณ์ด้านการอยู่ร่วมกันแบบประชาธิปไตยโดยให้มีการปฏิบัติจริงและมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องของประชาธิปไตยอย่างถูกต้อง มีความรู้สึกนึกคิดและมีวิถีการดำเนินชีวิตที่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตย

2.2.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ชนะ นิลรัตน์ (2519 : 39-44) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาทัศนคติแบบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 2” กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2518 ของโรงเรียนประจำจังหวัดในเขตการศึกษา 2 จำนวน 274 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีทัศนคติแบบประชาธิปไตยทั้งทางด้านคุณธรรม ด้านสามัคคีธรรมและด้านปัญญาธรรมไม่แตกต่างกัน ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยของนักเรียนชายไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติแบบประชาธิปไตยด้านคุณธรรม

ธรรมและด้านสามัคคีธรรม แต่มีความสัมพันธ์กับด้านปัญญาธรรม แต่มีความสัมพันธ์กับด้านปัญญาธรรม ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยของนักเรียนหญิงมีความสัมพันธ์กับทัศนคติแบบประชาธิปไตยด้านการะธรรมและสามัคคีธรรม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับด้านปัญญาธรรม ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองนักเรียนแบบประชาธิปไตยของครูกับทัศนคติแบบประชาธิปไตย พบว่า การปกครองนักเรียนแบบประชาธิปไตยของครูไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติแบบประชาธิปไตยด้านการะธรรม ด้านสามัคคีธรรมและด้านปัญญาธรรมของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กิตติ อมตชีวิน (2522 : 86-88) ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ทางการเมืองในลัทธิประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา : ศึกษากรณีนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุทธิสะอาด จำนวน 50 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม และแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังการเรียนการสอน โดยศึกษาการเรียนรู้ด้านความรู้และด้านทัศนคติทางการเมืองในลัทธิประชาธิปไตย ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ในลัทธิประชาธิปไตยของนักเรียนกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองแตกต่างกัน โดยนักเรียนในกลุ่มทดลองมีความรู้ในลัทธิประชาธิปไตยเพิ่มมากกว่ากลุ่มควบคุม แต่ทัศนคติทางการเมืองของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยสรุปได้ว่าโรงเรียนระดับประถมศึกษาสามารถถ่ายทอดการเรียนรู้ทางการเมืองโดยเฉพาะความรู้ในลัทธิประชาธิปไตย แต่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงทัศนคติทางการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยเพิ่มขึ้น

สุจิตรา จงอยู่สุข (2524 : 42-45) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเรื่องประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในระหว่างโรงเรียนทดลองที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 กับนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเพื่อสำรวจความคิดรวบยอดเรื่องประชาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีคะแนนความคิดรวบยอดไม่สูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 มีความคิดรวบยอดไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2503 มีความคิดรวบยอดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้แล้วผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันไม่ทำให้เด็กมีความคิดรวบยอดต่างกัน

สมพงษ์ พวงคำ (2528 : 194) ได้ทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตและทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการสอนปกติ และวิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมชนบ้านศรีสะอาด จังหวัดเพชรบูรณ์

ปีการศึกษา 2528 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน ใช้วิธีสอบแบบกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ กลุ่มควบคุม 30 คน ใช้วิธีสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนที่เรียนจากวิธีการกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์มีทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยในทางที่ดี มากกว่านักเรียนที่เรียนจากวิธีการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุรชาติ มานิตย์ (2528 : 40-42) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการสอนเป็นทีมกับการสอนโดยคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนาหวังวิทยาكم จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2528 จำนวน 72 คน แบ่งเป็นกลุ่มการสอนเป็นทีมและสอนตามคู่มือครู กลุ่มละ 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบทดสอบบุคลิกภาพประชาธิปไตย ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนกลุ่มที่สอนเป็นทีมสูงกว่ากลุ่มที่สอนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วีรพัฒน์ อติโรจน์ (2529 : 45-47) ได้ศึกษาการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบประชาธิปไตยของนักเรียนโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 57 คน เป็นชาย 29 คน หญิง 28 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าแตกต่างกัน ส่วนทัศนคติแบบประชาธิปไตยทั้งสามด้าน คือ ด้านการระดม ด้านสามัคคีธรรมและด้านปัญญาธรรมไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติแบบประชาธิปไตยไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มีระยะเวลาอยู่ในโรงเรียนต่างกันมีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าไม่แตกต่างกัน แต่มีทัศนคติแบบประชาธิปไตยแตกต่างกัน และยังพบว่าทัศนคติแบบประชาธิปไตยไม่มีความสัมพันธ์กับการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

สาลี จบศรี (2531 : 46) ได้ศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองสิบสาม “ผิวนครราษฎร์บำรุง” จังหวัดปทุมธานี จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยะรัตน์ ศรีสมบัติ (2533 : 46-66) ได้ศึกษาผลของการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งไกร

สรรพศรีสงเคราะห์ อำเภอดรอน จังหวัดอุดรธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2532 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยต่ำ จำนวน 16 คน แบ่งกลุ่มทดลอง 8 คน กลุ่มควบคุม 8 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงซึ่งน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และภายหลังการทดลอง นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิมลพรรณ กลางมณี (2536 : 55-60) ได้ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความระรรมของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 โรงเรียนใจดี อำเภอบุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ ปีการศึกษา 2535 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความระรรมต่ำ จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน ใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุม 10 คน ใช้วิธีสอนแบบปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านความระรรมสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วาสนา รอดเชียง (2540 : 64-65) ได้ศึกษาผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2539 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำ จำนวน 30 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน ใช้กิจกรรมกลุ่ม กลุ่มควบคุม 10 คน ใช้วิธีสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การวางพื้นฐานประชาธิปไตยเป็นการส่งเสริมวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ลักษณะการเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย ทักษะติดต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตย และพฤติกรรมประชาธิปไตยที่สามารถสร้างและพัฒนาได้ด้วยวิธีต่างๆ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าผลของสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

2.2.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไฟร์ดแมน (Friedman. 1973 : 2717) ได้ทำการศึกษาการมีส่วนร่วมด้านประชาธิปไตย ศึกษาเฉพาะทฤษฎีการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย เพื่อศึกษาทฤษฎีใหม่ๆ ของระบอบประชาธิปไตยและการนำทฤษฎีเหล่านั้นไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กนักเรียนที่อยู่ในประเทศสวีเดน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่โตกว่าจะมีโอกาสรับรู้และเรียนรู้การมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบบประชาธิปไตยมากกว่าและดีกว่าเด็กเล็ก พบว่าบ้านและโรงเรียนมีส่วนในการสนับสนุนเด็กให้ร่วมมือทางการเมืองระบบประชาธิปไตยได้มาก

ไวท์ (White. 1977 : 2036) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาว่า 1) วัยรุ่นอเมริกันมีความเชื่อถือค่านิยมทางการเมืองแบบสังคมประชาธิปไตยเพียงใด 2) ระดับความเชื่อถือค่านิยมทางการเมืองแบบสังคมประชาธิปไตยได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบต่างๆ เช่น อายุ เพศ เชื้อชาติและสถานภาพทางเศรษฐกิจหรือไม่ 3) การสอนวิชาสังคมศึกษาจะมีผลทำให้กระสวนความเชื่อทางสังคมวิทยาการเมืองของวัยรุ่นอเมริกันแตกต่างกันหรือไม่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียน จำนวน 387 คน ซึ่งสุ่มมาจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐบาล 2 แห่ง และจากโรงเรียนสาธิตของมหาวิทยาลัยในรัฐฟลอริดา 1 แห่ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัดความเชื่อของ แอลเลน (Allen) ผลการวิจัยปรากฏว่า 1) เด็กวัยรุ่นอเมริกันมีค่านิยมแบบอนุรักษสังคมแบบประชาธิปไตยเป็นส่วนใหญ่ 2) ตัวแปรอิสระต่างๆ คือ เพศ เชื้อชาติ เศรษฐกิจและการสอนในวิชาสังคมศึกษา มีผลต่อคุณค่าทางการเมืองแบบมีส่วนร่วมประชาธิปไตย จากการทดสอบสมมติฐานเชิงปฏิบัติพบว่ามีสมมติฐานทุกข้อยกเว้นตัวแปรทางอายุมีค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

แพลตเนอร์ (Platner. 1978 : 4751) ได้ศึกษาพฤติกรรมของนักเรียนอายุ 9-11 ปี ที่ได้รับการสอนและการปกครองชั้นเรียนแบบประชาธิปไตย กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนเกรด 3 และเกรด 4 โรงเรียนมิดเดิลไอแลนด์ (Middle Ireland) จำนวน 138 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมซึ่งสอนด้วยวิธีอัตราประชาธิปไตย กลุ่มทดลองสอนด้วยวิธีประชาธิปไตย เครื่องมือที่ใช้คือ แบบทดสอบพีบีอาร์เอส (PBRs) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีพฤติกรรมแบบประชาธิปไตยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า พฤติกรรมประชาธิปไตยเป็นเรื่องที่สามารถพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ไม่จำเป็นว่าเป็นการรับรู้ด้านลัทธิทางการเมือง ทักษะคติทางการเมือง ความคิดรวบยอดเรื่องประชาธิปไตย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและบุคลิกภาพประชาธิปไตย ตลอดจนจนสามารถสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยในด้านต่างๆ ให้เกิดในตัวบุคคลได้ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและสนใจที่จะพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมโดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนของชาติในอนาคต

บทที่ 3

การดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 27 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ซึ่งมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 24 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 จำนวน 110 คน ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

2.2 ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำคะแนนของนักศึกษาพยาบาลทุกคนมาเรียงลำดับจากสูงลงมาต่ำ และคัดเลือกเฉพาะผู้ที่ได้มีเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา ได้จำนวน 27 คน และสัมภาษณ์เพื่อถามความสนใจในการเข้ารับการทดลอง ปรากฏว่า นักศึกษาพยาบาลสมัครใจทุกคน

2.3 ผู้วิจัยสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากนักศึกษาพยาบาลที่สมัครใจเข้ารับการทดลองจากข้อ 2.2 จำนวน 24 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. โปรแกรมเข้าร่วมการได้รับสถานการณืจำลอง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1.1 ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าสำหรับสร้างโปรแกรมเข้าร่วมการได้รับสถานการณืจำลอง

1.2 ผู้วิจัยสร้างโปรแกรมเข้าร่วมการได้รับสถานการณืจำลองให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายของการศึกษาและนิยามศัพท์เฉพาะ โดยปรับปรุงและดัดแปลงมาจากโปรแกรมการได้รับสถานการณืจำลองของ วาสนา รอดเชียง (2540 : 104-164)

1.3 ผู้วิจัยนำโปรแกรมเข้าร่วมการได้รับสถานการณืจำลองที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน คือ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์ณี รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กริทอง และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย นิยามศัพท์เฉพาะ วิธีดำเนินการ เนื้อหาและการประเมินผล

1.4 ผู้วิจัยนำโปรแกรมเข้าร่วมการได้รับสถานการณืจำลองมาแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5 ผู้วิจัยนำโปรแกรมกิจกรรมกลุ่มที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ ปีการศึกษา 2541 ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน เพื่อดูความเหมาะสมของเนื้อหาตลอดจนวิธีการและระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

1.6 ผู้วิจัยนำโปรแกรมที่ทดลองใช้แล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยนำโปรแกรมการใช้สถานการณืจำลองไปทดลองกับกลุ่มทดลอง โดยทดลองทั้งสิ้น 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ครั้ง คือ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 7.00-7.50 น. และ 17.30-18.20 น.

2. แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม มีลำดับขั้นตอนการสร้างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยศึกษา ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

2.2 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยครั้งนี้ โดยปรับปรุงและดัดแปลงมาจาก ครรชิต เมืองซอง (2536 : 111-121) วิมลพรรณ กลางมณี (2536 : 74-84) และ

วาสนา รอดเชียง (2540 : 84-90) โดยผู้วิจัยปรับปรุงภาษาและเหตุการณ์ให้สอดคล้องกับ
นิยามศัพท์เฉพาะ

2.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมที่สร้างขึ้น
จากข้อ 2.2 ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ชดเชย ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Fact
Viability) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้เหมาะสมและ
สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและกลุ่มตัวอย่าง

2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว จำนวน 30 ข้อ จากข้อ 2.3
ไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ จำนวน 100 คน ที่มี
ลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง

2.5 ผู้วิจัยนำคำตอบของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วนำคะแนนของทั้งสองกลุ่มมาทดสอบด้วย
ค่า t-test แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป มาใช้ในการวิจัย ได้ค่า t ระหว่าง
2.75 - 21.6 จำนวน 25 ข้อ

2.6 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้ว จำนวน 25 ข้อ ในข้อ 2.5 มาหาค่าความ
เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค
(Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .95

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมมีลักษณะเป็นสถานการณ์ มี
ตัวเลือก 3 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามอ่านข้อความแล้วตอบโดยใส่เครื่องหมาย X ทับ
อักษรที่ตรงกับคำตอบที่ต้องการในการตอบให้นักศึกษาพยาบาลเลือกได้เพียงหนึ่งตัวเลือกเท่านั้น
ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

คำชี้แจง

1. ให้นักศึกษาพยาบาลอ่านสถานการณ์แต่ละข้อ แล้วพิจารณาว่าจะทำอย่างไรถ้า นักศึกษาพยาบาลเป็นบุคคลในสถานการณ์นั้น โดยเลือกคำตอบที่กำหนดให้ 3 คำตอบ คำตอบ ที่นักศึกษาพยาบาลตอบแต่ละข้อ ไม่มีคำตอบใดถูกหรือผิด ขอให้นักศึกษาพยาบาลตอบให้ครบ ทุกข้อโดยเลือกคำตอบที่ตรงตามความเป็นจริงมากที่สุด แล้วทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษรที่ ตรงกับคำตอบนั้นเพียงหนึ่งตัวเลือก
2. หากนักศึกษาพยาบาลไม่เข้าใจวิธีทำหรือข้อความใดๆ เรื่องราวใดๆ ขอให้ นักศึกษาพยาบาลถามผู้วิจัยก่อนทำ เมื่อนักศึกษาพยาบาลเข้าใจแล้วให้ลงมือทำได้
3. การทำแบบสอบถามครั้งนี้ไม่มีผลต่อคะแนนหรือผลการเรียนวิชาใดๆ ทั้งสิ้นและ จะไม่เกิดผลเสียหายแก่นักศึกษาพยาบาลและวิทยาลัยแต่อย่างใด

ตัวอย่าง

พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่การทำงาน

(๐) เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานเป็นกลุ่มที่ต้องอาศัยความคิดของทุกคน กลุ่มของ สิรินันท์มีสมาชิกมาไม่ครบตามจำนวน ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นสิรินันท์ นักศึกษาพยาบาลจะ ทำอย่างไร

- ก. กลับบ้านเพราะเห็นว่าเพื่อนๆ หลายคนไม่มาทำงาน (0 คะแนน)
- ข. ช่วยกันคิดในส่วนของคนที่ไม่มา เมื่อทำงานของตนเสร็จแล้ว (2 คะแนน)
- ค. ทำในส่วนของตนให้เสร็จแล้วขอตัวกลับบ้าน (1 คะแนน)

พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน

(๐๐) นวตรีและเพื่อนๆ ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของวิทยาลัยในการประกวดแข่งขัน ได้ว่าที่เรื่องโรคเอดส์ กับวิทยาลัยอื่น ในวันเสาร์ที่จะถึงนี้ แต่พอเช้าวันศุกร์ มารดาของนวตรี ป่วยกระทันหัน ต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นนวตรี นักศึกษา พยาบาลจะทำอย่างไร

- ก. อยู่เฝ้ามารดาที่โรงพยาบาล (0 คะแนน)
- ข. ไปร่วมการแข่งขันตามที่กำหนด (2 คะแนน)
- ค. ปรึกษากับเพื่อนแล้วหาคนไปอยู่กับมารดาแทนตน (1 คะแนน)

การตรวจให้คะแนน

ดังนี้

การตรวจให้คะแนนในแต่ละสถานการณ์ ได้กำหนดน้ำหนักของตัวเลือกในแต่ละระดับ

คำตอบที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ได้ 2 คะแนน

คำตอบที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมบ้าง ได้ 1 คะแนน

คำตอบที่แสดงถึงการมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมน้อย

จนแทบจะไม่มีเลย ได้ 0 คะแนน

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแผนการวิจัยแบบ Randomized Control - Group Pretest - Posttest Design

การกำหนดเข้ากลุ่ม	สอบก่อน	ตัวแปรอิสระ	สอบหลัง
(R) E	T_{1E}	X	T_{2E}
(R) C	T_{2C}	-	T_{2C}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

(R) แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม

E แทน กลุ่มทดลอง

C แทน กลุ่มควบคุม

T_{1E} , T_{2E} แทน การสอบก่อนและสอบหลังในกลุ่มทดลอง ตามลำดับ

T_{1C} , T_{2C} แทน การสอบก่อนและสอบหลังในกลุ่มควบคุม ตามลำดับ

X แทน การทดลองใช้สถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นก่อนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ตั้งแต่ตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง
2. ขั้นทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองในกลุ่มทดลอง โดยใช้สถานการณ์จำลองตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ครั้ง คือ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 7.00-7.50 น. และ 17.30-18.20 น. ตั้งแต่วันที่ 7-17 กรกฎาคม 2541 สำหรับกลุ่มควบคุม นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. ขั้นหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักศึกษาพยาบาลทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมก่อนและหลังการทดลองในข้อ 1 และข้อ 3 มาวิเคราะห์หาค่าสถิติต่อไป เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$)
 - 1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม โดยใช้วิธีการทางสถิติ (t-test) แบบเทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมระหว่างนักศึกษาพยาบาลที่ได้รับและไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลอง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
$\bar{X}_{diff}$	แทน	ผลต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$S.D._{diff}$	แทน	ผลต่างของค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
ΣD	แทน	ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการทดลอง
ΣD^2	แทน	ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการทดลองยกกำลังสอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ดังแสดงในตาราง 2 และ 3 ตามลำดับ

ตาราง 2 เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	12	33.58	3.07			
				119	1,261	12.65**
หลังการทดลอง	12	43.58	3.95			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 แสดงว่า ภายหลังจากใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นกว่าก่อนได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

ตาราง 3 เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้
สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}_{diff}$	S.D. _{diff}	t
ก่อนการทดลอง	12	9.99	2.71	5.94**
หลังการทดลอง	12	3.67	2.39	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับสถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ การใช้สถานการณ์จำลองทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่าการที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 27 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 24 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วย

1. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
2. แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นตอนการทดลอง ผู้วิจัยให้กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ตั้งแต่ตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง
2. ขั้นตอนทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองในกลุ่มทดลอง โดยใช้สถานการณ์จำลองตามโปรแกรมที่สร้างขึ้นทั้งหมด 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 2 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 2 ครั้ง คือ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 7.00-7.50 น. และ 17.30-18.20 น. ตั้งแต่วันที่ 7-17 กรกฎาคม 2541 สำหรับกลุ่มควบคุม นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. ขั้นตอนหลังการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการทดลองให้นักศึกษาพยาบาลทั้ง 2 กลุ่ม ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมอีกครั้งหนึ่ง แล้วเก็บไว้เป็นคะแนนหลังการทดลอง
4. นำคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมก่อนและหลังการทดลองในข้อ 1 และข้อ 3 มาวิเคราะห์หาค่าสถิติต่อไป เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เปรียบเทียบผลต่างของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่เข้าร่วมการได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปรากฏผลดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1 แสดงให้เห็นว่า การได้รับการใช้สถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้ ทั้งนี้เพราะการได้รับการใช้สถานการณ์จำลองเป็นกระบวนการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยตรง และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามเทคนิคต่างๆ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการฝึกแบบใช้สถานการณ์จำลองโดยจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบจากสภาพที่เกิดขึ้นจริงทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้เรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติจากสภาพการณ์นั้นโดยการปฏิบัติจริงมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ และสามารถคิดตัดสินใจแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองโดยปฏิบัติตามขั้นตอน คือ ได้ศึกษาเรื่องในสถานการณ์จำลอง ร่วมกันคัดเลือกผู้แสดง เตรียมผู้แสดง ผู้แสดงได้อ่านเอกสารและแสดงตามบทบาทตามสถานการณ์จำลอง จากนั้นได้ร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายความคิดเห็นและสรุป ทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 กล้าคิด กล้าพูดและกล้าแสดงออก และสามารถยอมรับและรับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น ซึ่งเมื่อสิ้นสุดการฝึกแล้ว นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทุกคนได้แสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองทุกคน โดยการฝึกครั้งแรกเป็นการปฐมนิเทศบรรยากาศเต็มไปด้วยความร่วมมือ สนุกสนานและเป็นกันเอง มีการสนทนาซักถามเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง ซึ่งในการฝึกครั้งต่อๆ มา จากการสังเกตพฤติกรรมขณะร่วมกิจกรรม พบว่า

นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 สนใจ ตั้งใจ และให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการแสดงบทบาทของสถานการณ์จำลอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ในระยะแรกนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 บางคนไม่กล้าแสดงออก แต่ในระยะต่อมานักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีความสนุกสนานกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม กล้าพูด แสดงบทบาท สามารถอภิปรายและแสดงความคิดเห็นได้ และในการฝึกครั้งสุดท้ายซึ่งเป็นการปัจฉิมนิเทศ ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมการฝึกการได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ก็ต้องการให้มีการจัดโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองอีก ได้ทั้งประโยชน์และสนุกสนาน ดังที่ สมพงษ์ จิตระดับ (2531 : 74-75) กล่าวถึงประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง ว่าสถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบและกระบวนการที่ฝึกฝนให้นักเรียนได้เผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้น นักเรียนได้ฝึกการติดต่อสื่อสาร การแก้ปัญหา การค้นพบ การวินิจฉัยและการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับ พุทธชาติ เพชรสถิต (2535 : 58) กล่าวว่า การใช้สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิด และหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหาตามขั้นตอน มีการกล้าแสดงออก กล้าตัดสินใจ กล้าพูด คิด กระทำ และยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น โดยยึดหลักแห่งประชาธิปไตย นอกจากนี้ สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17-18) ยังกล่าวไว้ว่า สถานการณ์จำลองช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลสามารถชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้ ดังที่ พวงพยอม ชิตทอง (2536 : 39-42) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีการประหยัดสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ มงคลสุภาธร (2538 : 56-59) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเจริญสามัคคี อำเภออำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยสูงขึ้นกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภมาส เพชรสมบัติ (2540 : 70-80) ที่ได้ศึกษาผลของสถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านคารวะธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านหันทราย อำเภอวังน้อย จังหวัดสระแก้ว พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านคารวะธรรมดีขึ้นกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า ผลของสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้

2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 แสดงให้เห็นว่าสถานการณ์จำลองสามารถพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมได้ ดังที่ Cruickshank (1972 : 17-19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองมีส่วนดีในการให้ประสบการณ์ที่เหมือนจริง โดยที่นำมาฝึกและแก้ปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ สำเริง เวชสุนทร (2533 : 18-19) ที่กล่าวว่าสถานการณ์จำลองเป็นการจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่จริงในสังคมมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติแสดงความคิดเห็นหาทางแก้ไขปัญหานั้น ทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาหรือหลักการมาตัดสินใจในการแก้ปัญหานั้นได้

สำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมนั้น ในการศึกษาครั้งนี้พบว่าพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 กลุ่มควบคุมนี้เพิ่มขึ้นเล็กน้อยซึ่งพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมนั้นสามารถพัฒนาได้ก็ต่อเมื่อได้รับการฝึกฝนอบรม และสร้างบรรยากาศ รวมถึงการจัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมความเป็นอิสระในการเรียนรู้ โดยเฉพาะการฝึกนั้นสำคัญต่อการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมมาก ดังที่ ญะราภรณ์ (2535 : 55) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีวินัยในห้องเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับสถานการณ์จำลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วริฏฐา ภูมิพิทย (2538 : 43-46) ได้ศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะสี อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์สูงขึ้นกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับสถานการณ์จำลอง ดังนั้น เมื่อนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 กลุ่มนี้ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมจึงไม่เพิ่มขึ้น

จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่าการที่ไม่ได้รับการฝึกพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้สถานการณ์จำลองมีผลทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้น จึงควรส่งเสริมให้มีการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมในระดับวิทยาลัย โดยครูอาจารย์และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมให้

1.2 ควรมีการฝึกอบรมการใช้สถานการณ์จำลอง เพราะผู้ใช้เทคนิคดังกล่าวควรเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นเทคนิคที่ดึงดูดความสนใจของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 โดยไม่เกิดความเบื่อหน่าย เพราะคล้ายคลึงกับสถานการณ์จริง และสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้กลุ่มดำเนินไปด้วยดี

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลในระดับอื่นๆ เช่น นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1, 3 และ 4 เป็นต้น

2.2 ควรทดลองใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านอื่นๆ เช่น ด้านการระดม หรือด้านปัญญาธรรม เป็นต้น

2.3 ควรมีการเปรียบเทียบวิธีการอื่นๆ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เช่น เปรียบเทียบการใช้เทคนิคแม่แบบกับการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

2.4 ควรมีการติดตามผลหลังจากเสร็จสิ้นการทดลองไปแล้ว โดยติดตามผลทุก 3 เดือน หรือ 6 เดือน เพื่อศึกษาความคงทนของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของกลุ่มทดลอง

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ พงษ์สุนทร. การศึกษาเปรียบเทียบผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม กับการใช้
สถานการณ์จำลองที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 2 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- กิตติ อมตชีวิน. การเรียนรู้ทางการเมืองในลัทธิประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษา :
ศึกษาทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสุทธิสะอาด. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. อัดสำเนา.
- เกรียง กิจดิกร. “ประชาธิปไตยในโรงเรียน,” ไทยรัฐ. 16 ธันวาคม 2517.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอน
เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ศรีเมืองการพิมพ์,
2527.
- _____. คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2521.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7
พ.ศ. 2535-2539. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2535.
- ครรชิต เมืองทอง. ผลของการใช้กลุ่มสัมพันธ์ที่มีต่อการสร้างเสริมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาชั้นปีที่ 6. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร,
2536. อัดสำเนา.
- คึกฤทธิ์ บุษบา. ผลการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชา
สังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช, ม.ร.ว. ประชาธิปไตยของไทย. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์, 2527.
- จิรวรรณ วัฒนะจิตพงศ์. เปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่มและสถานการณ์จำลองที่มีต่อทักษะ
ทางสังคมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา อำเภอเทพสถิต
จังหวัดชัยภูมิ. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- จันทวิช พันธุ์สุข. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสนใจอาชีพอิสระของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านปางแดง จังหวัดมุกดาหาร. ปรินุญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.

- ชนะ นิลรัตน์. การศึกษาทัศนคติแบบประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในเขตการศึกษา 2. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ชัยวัฒน์ ดันตรงษ์. การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคของ
นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เกมและสถานการณ์
จำลอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529. อัดสำเนา.
- ชัยอนันต์ สมุทวณิช. อุดมการณ์ทางการเมือง. กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย, 2516.
- เชาวรัตน์ ศันสยะวิชัย. “ประชาธิปไตย (Democracy),” วิทยจารย์. 81 (1) : 28-33 ;
มกราคม-มีนาคม 2526.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. “ประชาธิปไตยในทัศนะของนิสิต,” วารสารเศรษฐศาสตร์. 1 : 25-29 ;
มกราคม 2517.
- ณัฐฐา ระกำพล. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม
ศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีรัตนบุรี จังหวัดนนทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ
: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ทิตนา แหมมณี และคนอื่นๆ. กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ เล่ม 1. กรุงเทพฯ :
บูรพาศิลป์การพิมพ์, 2522.
- ธำรงค์ น่วมศิริ. การใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองในการสอนจริยศึกษาเพื่อพัฒนา
เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.
ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2527. อัดสำเนา.
- นิภา วิจิตรศิริ. ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อการรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 โรงเรียนหนองแคสกรกิจพิทยา จังหวัดสระบุรี. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- บรรจง ชูสกุลชาติ. “ประชาธิปไตยในโรงเรียน,” วิทยจารย์. 89 (17) : 8-11 ; กรกฎาคม
2534.
- ปรีชา นิพนธ์พิทยา. “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยในโรงเรียน
ประถมศึกษา,” สารพัฒนาหลักสูตร. 43 : 54-56 ; ตุลาคม 2528.
- ป้วย อึ้งภากรณ์. “ประชาธิปไตยของไทย,” สังคมศาสตร์ปริทัศน์ฉบับครบรอบ 30 ปี.
กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย, 2529.

- ปิยะรัตน์ ศรีสมบัติ. ผลการใช้ชุดแนะแนวที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านแก่งไกรสพวงษ์สงเคราะห์ จังหวัดอุดรธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- พจน์ สะเพียรชัย. “ลักษณะของการศึกษาในระบบสังคมไทยที่กำลังเปลี่ยนแปลง,” พัฒนาวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบ วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร, 2524.
- พวงพยอม ชิตทอง. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเชียงใหม่คริสเตียน จังหวัดเชียงใหม่. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- พุทธชาติ เพชรสถิต. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและอภิปรายกลุ่ม ที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.
- ไพโรจน์ โตเทศ. “ประชาธิปไตยในโรงเรียนประถมศึกษา,” วารสารคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา สหประชาชาติ. 26 (3) 12-13 ; กรกฎาคม-กันยายน 2537.
- มงคล สุภาวธ. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเจริญสามัคคี อำเภอบ้านจตุรชัย จังหวัดอุบลราชธานี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- วรรณ เลิศชัยนดี. ผลการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองที่มีต่อแนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- วราภรณ์ ตระกูลสุชาติ. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจิตเวชของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

วริฏฐา ภูษิตวิทย์. ผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสังกะสี อำเภอสังขุม จังหวัดหนองคาย.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2538. อัดสำเนา.

วัชรพร จัมเกิด. ผลของสถานการณ์จำลองที่มีต่อความเสียสละของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนอินทรมพรรษ์อนุสรณ์ จังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.

วาสนา รอดเชียง. ผลของกิจกรรมกลุ่มเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดทรงธรรม จังหวัดสมุทรปราการ.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2540. อัดสำเนา.

วิมลพรรณ กลางมณี. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้าน
การระดมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใจดี อำเภอเขยขันธุ์
จังหวัดศรีสะเกษ. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

วิริยา พันธุ์คง. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบ
เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2539. อัดสำเนา.

วีรพัฒน์ อติโรจน์. การศึกษาการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและทัศนคติแบบประชาธิปไตยของ
นักเรียนโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จังหวัดกาญจนบุรี. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือส่งเสริมวิถีชีวิตประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์,
2535.

ศุภมาศ เพชรสมบัติ. ผลของสถานการณ์จำลองควบคู่กับการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรม
ประชาธิปไตยด้านความระดมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้าน
หันทราย อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2540. อัดสำเนา.

สมเชื้อ มหาราชเสนา. กิจกรรมร่วมหลักสูตร. ยะลา : ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะวิชา
ศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูยะลา สหวิทยาลัยทักษิณ, 2534.

- สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วย “การทำมาหากิน” ด้วยการสอน
แบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.
- สมพงศ์ พวงคำ. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
และทัศนคติต่อบุคลิกภาพประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธี
ปกติและกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สมพงษ์ จิตระดับ. การสอนจริยศึกษาในระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โอ เอส พรินติ้งเฮาส์, 2530.
- สาโรช บัวศรี. “ความหมายของประชาธิปไตยในแง่ของการศึกษา,” พื้นฐานการเมืองและการ
ปกครองไทย. กรุงเทพฯ : ศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู, 2520.
- สาลี จบศรี. ผลของกิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองสิบสาม “ฉวีราษฎร์บำรุง” จังหวัดปทุมธานี.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2531. อัดสำเนา.
- สำนักนโยบายและแผนมหาดไทย, กระทรวงมหาดไทย. สรุปผลการสัมมนาผู้บริหารระดับสูง
ของกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ประชาธิปไตยในทางปฏิบัติ วันที่ 20-22 กรกฎาคม
2522. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, 2528.
- สำเริง เวชสุนทร. “กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู,” ครูปริทัศน์. 5 (2) : 18-22
; ธันวาคม 2522.
- สิริวรรณ สุวรรณอาภา. “แนวโน้มของสังคมศึกษาในปัจจุบัน,” ครูปริทัศน์. 5 (5) : 68-71 ;
พฤษภาคม 2533.
- สุจิตรา จงอยู่สุข. การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเรื่องประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาชั้นปีที่ 4 ในโรงเรียนทดลองระหว่างนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2503 กับนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- สุนทร จันทรรตรี. การประถมศึกษากับประชาธิปไตย. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
อัดสำเนา.

- สุพิน บุญชูวงศ์. หลักการสอนตรงตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครูพุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2531.
- สุภา กิจจาทร. “การใช้สถานการณ์จำลอง,” เอกสารประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบ
จุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2529.
- สุรชาติ มานิตย์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและบุคลิกภาพ
ประชากรปีโดยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 ด้วยการสอนโดยการเรียนเป็นทีม
กับการสอนตามคู่มือครู. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- เสริมวิทย์ ศุภเมธี. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.
- หะชันน่า พงศ์ยี่หล้า. ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวไทรบำรุง
ราษฎร์ อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- อัญชลี แจ่มเจริญ. “สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน,” มิตรครู. 21 (9) : 5-9 ;
พฤษภาคม 2522.
- อุทัย หิรัญโต. สังคมวิทยาประยุกต์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- เอษณีย์ ฉัตรวิทยานนท์. ผลของการเข้ากลุ่มความรู้สึกไวที่มีต่อความมีน้ำใจของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศรีพฤฒา กรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- Abenstein, William. Today's ISM. 5th ed. Englewood Cliffs N.J. : Prentice-Hall,
1967.
- Anderson, Roberta T. “CHARGE...A Simulation Game Designed to Teach Group
Member Role Prospective Teacher...FOUND TO BE EFFECTIVE,”
Resources in Education (ERIC). 12 : 181 ; July, 1977.
- Baker, Eugene Harold. “A Comparative Study of Textbook and Simulation
Approaches in Teaching Junior High School American History,”
Dissertation Abstracts International. 27 (10) : 3353-A, April, 1967.
- Bech, Isabel H. and Bruce Monroe. “Some Dimension of Simulation,” Education
Technology. p.36-49, October, 1969.

- Cherry, Kendrick Houch. "Simulation in High School Social Studies. Student-Cognitive Retention and Pupil Teaching Affective Perception," Dissertation Abstract International. 34 : 5087 A ; February, 1974.
- Corbin, Warren Spencer. "The Effects of a Simulation Game about Southeast Asia on Political Economic and Social Attitude of Ninth Grade Students," Dissertation Abstracts International. 32 : 1258 A ; September, 1971.
- Cruickshank, D. "Nation of Simulation and Games : A Preliminary Inquiry," Education Technology. July, 1972.
- Dewey, John. Democracy and Education. New York : The Macmillan Company, 1976.
- Friedman, Robert S. "Participation in Democracy : A Theory of Democracy and Democratic Socialization," Dissertation Abstracts International. 34 (1) : 2717-A ; November, 1973.
- Garvey, Dale M. A Preliminary Evaluation of Simulation. A paper presented at 46th Annual Meeting of National Council for the Social Studies. Cleveland, Ohio. November, 1966. p.18.
- Geller, Daniel M. "Involvement in Role-Playing Simulation : A Demonstration with Studies on Obedience," Journal of Personality and Social Psychology. 36 : 219-235 ; November, 1978.
- Holden, Susan. Drama in Language Teaching. London : Longman Group Jones, 1981.
- Jones, Ken. Simulations in Language Teaching. Cambridge : Cambridge University Press, 1982.
- Kessel, John H. Micropolitic : Individual and Group Levels. New York : Holt Rinehart and Winston, 1970.
- Kerr, J.Y.K. "Games and Simulations in English Language Teaching," ELT Documents : The British Council. 5 : 1977.
- Laski, Harold J. "Democracy," In Encyclopedia of the Social Sciences. V 5-6. p. 84. New York : The Macmillan Company, 1967.

- Leopldo, Joseph Macias. "The Use of Simulation in Foreign Language Teacher Education in Activity Specific Teaching Simulation," Dissertation Abstracts. 33 : 1567-1568 A ; October, 1972.
- Pennock. J. Roland. Democratic Political Theory. New Jersey : Princeton University Press, 1979.
- Platner, Marquerite and Joyce Brady. "The Effects of Democratic Classroom on the Behavior of 9-10-11 Year-old Children," Dissertation Abstracts International. 38 (8A) : 4751-A ; June, 1978.
- Postma, Charles Henry. "Simulation in High School Social Studies : Students Cognitive Retention and Pupil-teacher Affective Perceptions," Dissertation Abstracts International. 34 (8) : 4712-4713-A, February, 1974.
- Schultz, Landall L. Simulation in Social and Administrative Science. New Jersey : Prentice-Hall, Inc, 1972.
- Shay, Carl. "Simulation in the Classroom : An Appraisal," Educational Technology. 34 (2) : 26-31 ; November, 1980.
- Tansey, P. J., and Derick Unwin. Simulation and Gaming in Education. London : Methane Education, Ltd., 1969. 152 p.
- White, Cotte Jerome. "A Study of Democratic Sociopolitical Values Among High School Students in an Urban Setting," Dissertation Abstracts International. 2036-A : 38 ; October, 1977.
- Witt, Danial. Comparative Political Institution. New York : Rinchart & Wirston, Inc., 1963.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
1	ปฐมนิเทศ	สัมพันธภาพ ของฉัน	1. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลและผู้วิจัย ได้รู้จักกันมากขึ้น เป็นการสร้าง บรรยากาศความ คุ้นเคยและความ เป็นกันเองภายใน กลุ่มที่เข้าร่วมการ ทดลอง 2. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลได้เข้าใจ จุดมุ่งหมาย ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของ พฤติกรรมประชา- ธิปไตยด้าน สามัคคีธรรม 3. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลเข้าใจวิธี ดำเนินการใช้ สถานการณ์จำลอง จุดมุ่งหมายของ การแสดงบทบาท หน้าที่ของนักศึกษา พยาบาล ตลอดจน ช่วงเวลา ระยะเวลา จำนวนครั้งและ สถานที่ที่ใช้ในการ เข้าร่วมการทดลอง	ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อเพื่อ สร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้น ระหว่างนักศึกษาพยาบาลทุกคน และผู้วิจัย ดังนี้ 1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองและให้ นักศึกษาพยาบาลแนะนำตนเอง 2. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาล ร่วมทำกิจกรรมเพื่อสร้างความ คุ้นเคยและสร้างบรรยากาศที่ดีใน การทำงานร่วมกัน โดยให้นักศึกษา พยาบาลเล่นเกมสัมพันธภาพ มีขั้นตอนดังนี้ 2.1 ผู้วิจัยแจกป้ายชื่อให้นัก ศึกษาพยาบาลแต่ละคน โดยป้าย ชื่อนั้นไม่ใช่ชื่อของตนเอง 2.2 ผู้วิจัยอธิบายเกม “สัมพันธภาพของฉัน” ถ้าผู้วิจัย พูดว่า หอย 1 ตัว นักศึกษา พยาบาลจะต้องจับกลุ่ม โดยหอย 1 ตัวจะประกอบด้วยฝ่าหอย 2 ฝ่า ตัวหอย 1 ตัว นักศึกษาพยาบาลก็ จะจับกลุ่ม 3 คน แล้วชักถามกัน ตามหัวข้อที่กำหนดให้อย่าง รวดเร็ว 3 ข้อ คือ 1) บางสิ่งบางอย่างที่คุณ อยากจะทำร่วมกัน 2) บางสิ่งบางอย่างที่คุณมี ความเห็นร่วมกัน 3) บางสิ่งบางอย่างที่คุณมี เหมือนกัน	1. นกหวีด 2. คำถาม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
				พร้อมทั้งหาป้ายชื่อของตนเองให้พบเร็วที่สุด หลังจากนั้นผู้วิจัยจะถามคำถามทั้ง 3 ข้อ และจะบอกให้จับกลุ่มหอยใหม่ 2.3 ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลซักถามจนเข้าใจแล้วเริ่มกิจกรรมได้ 2.4 ผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาลช่วยกันสรุปข้อดีของการเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ 3. เมื่อบรรยายภาคภายในกลุ่มมีความอบอุ่น เป็นกันเองและทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักศึกษาพยาบาลทราบจุดมุ่งหมายของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง จุดมุ่งหมาย ความหมาย ความสำคัญ ประโยชน์ของการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรม 4. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนาซักถาม และผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลซักถามหากมีข้อสงสัย การประเมินผล 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทความสนใจของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการร่วมเล่นเกมสัมพันธ์ภาพ 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ซักถาม และการสรุปของนักศึกษาพยาบาลจากการเข้าร่วมการทดลอง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
2-3	พฤติกรรม ประชาธิปไตย ด้านสามัคคี ธรรมเกี่ยวกับ การวางแผน การทำงาน ร่วมกัน	ครั้งที่ 2 ชื่อ “ฉันทช่วย ด้วยคน” ครั้งที่ 3 ชื่อ “ช่วยกัน คิดหน่อย”	1. เพื่อให้นักศึกษา พยายามรู้จักแสดง ความคิดเห็นใน การกำหนดแนว ทางและขั้นตอน ในการทำงานที่ สูงขึ้น 2. เพื่อให้นักศึกษา พยายามได้รู้จัก ประโยชน์ของการ ทำงานที่มีการ วางแผนในการ ทำงานร่วมกัน	ในการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ เป็นขั้นตอนแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ทุกครั้ง ดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ 1.1 ผู้วิจัยบอกจุดมุ่งหมาย ของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรม เล่าเรื่องของ สถานการณ์จำลองที่ต้องการให้ นักศึกษาพยายามได้เรียนรู้ 1.2 ผู้วิจัยและนักศึกษา พยายามช่วยกันเลือกผู้แสดง บทบาท ส่วนที่เหลือให้เป็นผู้ สังเกตการณ์ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม 2.1 ผู้วิจัยแจกบทสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาพยายาม ศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง 2.2 นักศึกษาพยายามแสดง บทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่ เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษา พยายามทบทวนและวิเคราะห์ ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะ ที่ปฏิบัติกิจกรรมโดยเน้นกระบวนการ และบรรยากาศการแสดง 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษา พยายามออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจก ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยายามแต่ละกลุ่ม อภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลง	1. บทผู้แสดง สถานการณ์ จำลอง 2. คำถาม 3. กระดาษ ตอบ คำถาม
4-5	พฤติกรรม ประชาธิปไตย ด้านสามัคคี ธรรมเกี่ยวกับ การแบ่ง หน้าที่ในการ ทำงาน	ครั้งที่ 4 ชื่อ “ฉันนี่ฉัน เอามาเอง” ครั้งที่ 5 ชื่อ “สัปดาห์ ไถ่อย่าง”	1. เพื่อให้นักศึกษา พยายามรู้จักการ แบ่งหน้าที่ในการ ทำงาน 2. เพื่อให้นักศึกษา พยายามได้รู้จัก ผลเสียของการ ทำงานที่ไม่มีการ แบ่งหน้าที่	ในการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ เป็นขั้นตอนแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ทุกครั้ง ดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ 1.1 ผู้วิจัยบอกจุดมุ่งหมาย ของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรม เล่าเรื่องของ สถานการณ์จำลองที่ต้องการให้ นักศึกษาพยายามได้เรียนรู้ 1.2 ผู้วิจัยและนักศึกษา พยายามช่วยกันเลือกผู้แสดง บทบาท ส่วนที่เหลือให้เป็นผู้ สังเกตการณ์ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม 2.1 ผู้วิจัยแจกบทสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาพยายาม ศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง 2.2 นักศึกษาพยายามแสดง บทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่ เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษา พยายามทบทวนและวิเคราะห์ ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะ ที่ปฏิบัติกิจกรรมโดยเน้นกระบวนการ และบรรยากาศการแสดง 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษา พยายามออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจก ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยายามแต่ละกลุ่ม อภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลง	1. บทผู้แสดง สถานการณ์ จำลอง 2. คำถาม 3. กระดาษ ตอบ คำถาม
6-8	พฤติกรรม ประชาธิปไตย ด้านสามัคคี ธรรมเกี่ยวกับ การร่วมมือ กันทำงาน	ครั้งที่ 6 ชื่อ “ประชุม กันเถิด” ครั้งที่ 7 ชื่อ “ร่วมมือ ร่วมใจ” ครั้งที่ 8 ชื่อ “บาสเกต บอล”	1. เพื่อให้นักศึกษา พยายามได้เห็น ผลดีของการร่วม มือกันทำงาน 2. เพื่อให้นักศึกษา พยายามได้เห็น ผลเสียของการ ไม่ให้ความร่วมมือ ในการทำงาน	ในการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการ เป็นขั้นตอนแบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ทุกครั้ง ดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ 1.1 ผู้วิจัยบอกจุดมุ่งหมาย ของการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อ พัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตย ด้านสามัคคีธรรม เล่าเรื่องของ สถานการณ์จำลองที่ต้องการให้ นักศึกษาพยายามได้เรียนรู้ 1.2 ผู้วิจัยและนักศึกษา พยายามช่วยกันเลือกผู้แสดง บทบาท ส่วนที่เหลือให้เป็นผู้ สังเกตการณ์ 2. ขั้นดำเนินกิจกรรม 2.1 ผู้วิจัยแจกบทสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาพยายาม ศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง 2.2 นักศึกษาพยายามแสดง บทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่ เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที 3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษา พยายามทบทวนและวิเคราะห์ ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะ ที่ปฏิบัติกิจกรรมโดยเน้นกระบวนการ และบรรยากาศการแสดง 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษา พยายามออกเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจก ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยายามแต่ละกลุ่ม อภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลง	1. บทผู้แสดง สถานการณ์ จำลอง 2. คำถาม 3. กระดาษ ตอบ คำถาม

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
9-11	พฤติกรรม ประชาธิปไตย ด้านสามัคคี ธรรมเกี่ยวกับ การรับผิดชอบ การทำงาน ร่วมกัน	ครั้งที่ 9 ชื่อ “หมวก สีขาว” ครั้งที่ 10 ชื่อ “หลับ เป็นเหตุ” ครั้งที่ 11 ชื่อ “มือใหม่ หัดขับ”	3. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลได้รู้จัก ประโยชน์ของการ ร่วมมือกันทำงาน 1. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลได้รู้จัก การปฏิบัติงาน อย่างเอาใจใส่ 2. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลได้รู้จัก ผลเสียของการ ละเลยทอดทิ้ง หน้าที่ 3. เพื่อให้นักศึกษา พยาบาลได้เห็น ประโยชน์ของการ ปฏิบัติงานด้วย ความรับผิดชอบ	ในกระดาดคำตอบของนักศึกษา พยาบาลแต่ละกลุ่ม 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาด คำตอบของนักศึกษาพยาบาล แต่ละกลุ่มแล้วตรวจดูคำตอบอย่าง รวดเร็ว 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วม กันอภิปรายข้อคำถามเดียวกับที่ นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ ตอบลงในกระดาด โดยในช่วง อภิปรายนี้ ผู้วิจัยช่วยซักถามเพื่อ กระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ ความคิดพิจารณาหาเหตุผลในการ ตอบคำถาม เพื่อนำไปสู่แนวทาง ในการรู้จักแสดงความคิดเห็นใน การกำหนดแนวทางและขั้นตอน การทำงานล่วงหน้า และผู้วิจัยดู ความสอดคล้องกันของคำตอบ ก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน 4. ขั้นสรุป นักศึกษาพยาบาลแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และช่วยกัน สรุปเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม การประเมินผล 1. สังเกตจากการแสดงบทบาท และความสนใจของนักศึกษา พยาบาลที่มีต่อสถานการณ์จำลอง 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมใน การอภิปราย แสดงความคิดเห็น ซักถาม และการสรุปของนักศึกษา พยาบาลเกี่ยวกับสถานการณ์ จำลอง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ	อุปกรณ์
12	ปัจฉิมนิเทศ	หัวใจสีแดง	1. เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมการทดลองการใช้สถานการณ์จำลอง 2. เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสรุปและทบทวนเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม แล้วสามารถนำมาพัฒนาตนเองในการปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม 3. เพื่อสรุปผลการทดลอง	ใช้กิจกรรมเป็นสื่อ ดังนี้ 1. ผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาลนั่งเป็นวงกลม 2. ผู้วิจัยสอบถามความรู้สึกของนักศึกษาพยาบาลโดยให้เขียนถึงความประทับใจและสิ่งที่ได้จากกิจกรรมนี้ลงในรูปหัวใจสีแดงที่ผู้วิจัยแจกให้ 3. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลร่วมกันแสดงความคิดเห็นอภิปราย และสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง แล้วสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในชีวิตจริง 4. ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม แล้วกล่าวขอบคุณนักศึกษาพยาบาล และปิดการทดลองการใช้สถานการณ์จำลอง โดยร่วมกันร้องเพลงพันธสัญญา และมอบของที่ระลึกให้นักศึกษาพยาบาล การประเมินผล 1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจ ในการเข้าร่วมการทดลอง 2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็นซักถาม และการสรุปของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการทดลอง	1. เพลงพันธสัญญา 2. ของที่ระลึก

หมายเหตุ การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 1

เรื่อง ปฐมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม เกม “สัมพันธภาพของฉัน”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลทุกคนรู้จักกันภายในกลุ่ม ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศความคุ้นเคยและความเป็นกันเองของนักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัย
2. เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลเข้าใจจุดมุ่งหมาย ความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
3. เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลเข้าใจการใช้สถานการณ์จำลอง การแสดงบทบาทหน้าที่ ของนักศึกษาพยาบาลตลอดจนตารางกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่ใช้ในการทดลอง

อุปกรณ์ คำถาม นกหวีด

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้กิจกรรมเป็นสื่อ เพื่อสร้างความคุ้นเคยให้เกิดขึ้นระหว่างผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาล ดังนี้

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง และให้นักศึกษาพยาบาลแนะนำตนเอง
2. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลร่วมทำกิจกรรมเพื่อสร้างความคุ้นเคย และสร้างบรรยากาศให้เกิดขึ้นในการทำงานร่วมกัน โดยให้นักศึกษาพยาบาลเล่นเกม “สัมพันธภาพของฉัน” โดยผู้วิจัยแจกป้ายชื่อให้นักศึกษาพยาบาลโดยแต่ละคนจะไม่ได้ของตนเอง
3. ผู้วิจัยอธิบายเกม “สัมพันธภาพของฉัน” เช่น ผู้วิจัยพูดว่า หอย 1 ตัว จะหมายความว่า ให้จับกลุ่ม 3 คน โดยหอย 1 ตัว จะมี 2 ฝ่า และมีลำตัว 1 ตัว ถ้าพูดว่า หอย 2 ตัว จะหมายความว่า ให้จับกลุ่ม 6 คน โดยมีฝ่าหอย 4 ฝ่า ลำตัว 2 ตัว ถ้าพูดว่า หอยมีแต่ลำตัว 2 ตัว ก็จะหมายความว่า จับกลุ่ม 2 คน ซึ่งเมื่อจับกลุ่มได้แล้ว ให้ภายในกลุ่มซักถามตามหัวข้อที่ให้ไว้ คือ
 - 3.1 บางสิ่งบางอย่างที่คุณอยากจะทำร่วมกัน
 - 3.2 บางสิ่งบางอย่างที่คุณมีความเห็นร่วมกัน
 - 3.3 บางสิ่งบางอย่างที่คุณมีเหมือนกัน

พร้อมทั้งหาป้ายชื่อของตนให้พบโดยเร็วที่สุด หลังจากนั้นผู้วิจัยจะถามคำถามทั้ง 3 ข้อ และจะบอกให้จับกลุ่มหอยใหม่

4. ผู้วิจัยและนักศึกษาพยาบาลช่วยกันสรุปข้อดีของการเล่นเกม “สัมพันธ์ภาพของฉัน”
5. เมื่อบรรยายภาศภายในกลุ่มมีความอบอุ่นเป็นกันเอง และทุกคนรู้จักกันมากขึ้น ผู้วิจัยชี้แจงให้นักศึกษาพยาบาลทราบจุดมุ่งหมายของการใช้โปรแกรมสถานการณ์จำลอง ความสำคัญและประโยชน์ของการพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
6. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลร่วมกันแสดงความคิดเห็น สนทนา ชักถาม และผู้วิจัยชี้แจงตารางกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ใช้ในการทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการร่วมเล่นเกม “สัมพันธ์ภาพของฉัน”
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น ชักถาม และการสรุปของนักศึกษาพยาบาลจากการเข้าร่วมการทดลอง

ความหมายของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม หมายถึง การแสดงออกของนักศึกษาพยาบาล
ลักษณะที่แสดงถึงความร่วมมือและประสานงานกันตามแนวทางประชาธิปไตยในขณะที่ครู
อาจารย์สอน ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การรู้จักวางแผนการทำงานร่วมกัน ได้แก่ การพูดแสดงความคิดเห็นในการกำหนด
แนวทางและขั้นตอนการทำงานล่วงหน้า

การแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ได้แก่ การเปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานได้แสดงความ
สามารถในการทำงานด้วยความสมัครใจ

การร่วมมือกันทำงาน ได้แก่ การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากหมู่คณะอย่างตั้งใจ

การรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน ได้แก่ ความเอาใจใส่ ไม่ละเลย ทอดทิ้งหรือหลีกเลี่ยง
ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ได้มุ่งหมาย

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการวางแผนการทำงานร่วมกัน

ชื่อกิจกรรม “ฉันช่วยด้วยคน”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการกำหนดแนวทาง และขั้นตอนในการทำงานที่สูงขึ้น

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน”
2. คำถาม และกระดาษคำตอบ
3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้ ไม้กวาด ถังขยะ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง

- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.2.1 กลุ่มของพัชรินทร์ทำงานกันอย่างไร
 - 3.2.2 เพราะเหตุใดอาจารย์นวรรตน์จึงชื่นชมการทำงานของกลุ่มนี้
 - 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและขั้นตอนในการทำงานที่สูงขึ้น และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับการกำหนดแนวทางและขั้นตอนในการทำงานที่สูงขึ้น
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2

เรื่อง “ฉันช่วยด้วยคน”

- ฉากที่ 1
- บรรยาย : ในห้องเรียนนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2
- บรรยาย : ชั่วโมงจิตวิทยาเบื้องต้นของอาจารย์นวรรณ์ ได้มอบหมายให้นักศึกษาพยาบาลในชั้นแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 3 คน เพื่อทำรายงานเกี่ยวกับประวัติของจิตวิทยานักศึกษาพยาบาลทุกคนเข้ากลุ่มรายงานของตนตามที่จับฉลากได้ ซึ่งพัชรินทร์ เรณู และฤทัยพรรณ จึงได้อยู่กลุ่มเดียวกัน
- พัชรินทร์ : ในเมื่อเราอยู่กลุ่มเดียวกันแล้ว ขั้นตอนต่อไปเราก็ต้องช่วยกันวางแผนการทำงาน ฉันขอเสนอว่า ในตอนเย็นวันนี้เราสามคนต้องประชุมกันเพื่อแบ่งงานกันทำตกลงนะ
- เรณู : เป็นความคิดที่ดี งั้นตอนเย็นเราอยู่คุยกันก่อนกลับบ้าน
- ฤทัยพรรณ : ไม่มีปัญหา ตกลงเย็นนี้เราพบกัน
- ฉากที่ 2
- บรรยาย : ในห้องสมุด
- บรรยาย : หลังจากทั้งสามคนได้นัดหมายการประชุมในตอนเย็นหลังเลิกเรียนที่ห้องสมุดเมื่อถึงกำหนดเวลานัดหมาย ทั้งสามคนก็มาพบกันที่ห้องสมุดแล้วเริ่มประชุมวางแผนการทำงาน
- เรณู : ฉันขอเสนอแนะให้พัชรินทร์เป็นหัวหน้ากลุ่ม เธอขัดข้องอะไรหรือเปล่า ฤทัยพรรณ
- ฤทัยพรรณ : เห็นด้วย
- พัชรินทร์ : เมื่อให้ฉันเป็นหัวหน้ากลุ่ม ฉันก็ยินดีเพื่องานกลุ่มของเราจะได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ฉันขอเสนอว่าเราควรแบ่งงานกันทำเป็นทีมอีกทีหนึ่ง ฉันกับฤทัยพรรณ จะช่วยกันค้นคว้าทั้งหมด ฉันกับเรณูจะช่วยกันเขียนรายงาน แล้วสุดท้ายเรณูกับฤทัยพรรณจะช่วยกันอภิปรายหน้าชั้นเรียน ใครเห็นเป็นยังไงบ้าง
- เรณู : แต่ฉันไม่ถนัดในการเขียนรายงานเลย ให้ฉันเป็นคนค้นคว้าแทนฤทัยพรรณนะ
- ฤทัยพรรณ : ฉันก็เหมือนกัน ไม่ถนัดเข้าห้องสมุดค้นคว้าเสียด้วย งั้นเรามาเปลี่ยนหน้าที่กันก็ได้นะเรณู

พัชรินทร์ : ดกลง ฉันขอสรุปการทำงานกลุ่มครั้งนี้อีกครั้งนะ ฉันกับเรณูจะช่วยกันค้นคว้า
ฉันกับฤทัยพรรณจะช่วยกันเขียนรายงาน แล้วเรณูกับฤทัยพรรณก็ช่วยกัน
รายงานหน้าชั้นเรียน ถูกต้องไหม

เรณู : ถูกต้องค่ะ

บรรยาย : เมื่อที่ประชุมตกลงกันเรื่องงานเสร็จแล้วต่างฝ่ายต่างแยกย้ายกันไปทำงานของ
ตนตามที่ได้ตกลงกันไว้

ฉากที่ 3 ที่ห้องพักอาจารย์นวรรณ์

บรรยาย : หลังจากอาจารย์นวรรณ์ตรวจรายงานของนักศึกษาพยาบาลที่ส่งมาแล้ว ปรากฏ
ว่ากลุ่มของพัชรินทร์ เรณูและฤทัยพรรณ มีคะแนนดีที่สุดในห้อง อาจารย์
นวรรณ์จึงเรียกทั้งสามคนมาพบที่ห้องพักอาจารย์

อาจารย์นวรรณ์ : นี่พัชรินทร์ ทำไมผลงานกลุ่มของพวกเธอจึงทำได้ดีกว่าทุกกลุ่ม

พัชรินทร์ : พวกเราก็ไม่ได้คาดหวังว่าจะทำได้ดีนะค่ะ เพียงแต่พวกเราโชคดีที่สมาชิก
ในกลุ่มให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นอย่างดี เริ่มตั้งแต่การวางแผนการ
ทำงานร่วมกัน พวกเราจะแบ่งงานกันทำตามความถนัดของแต่ละคนและทำ
กันเป็นทีมอีกทีหนึ่ง ผลงานที่ได้จึงเกินกว่าที่เราคาด ความสำเร็จทั้งหมด
อยู่ที่การมีการประชุมวางแผนในการทำงาน และสมาชิกทุกคนให้ความ
ร่วมมือและปฏิบัติตามแผนงานที่วางไว้ค่ะ

อาจารย์นวรรณ์ : ดีมาก อาจารย์เข้าใจพวกเธอ จำไว้นะ การทำงานร่วมกัน เราจะต้องช่วย
กันคิด ช่วยกันแสดงความคิดเห็น ช่วยกันวางแผนการทำงาน และช่วยกัน
ทำงาน นั่นก็คือ ทำตามแผนที่เราวางไว้ งานของกลุ่มจึงจะประสบผลสำเร็จ
อย่างที่พวกเธอกำลังจะได้รับต่อไป อาจารย์ขอแสดงความยินดีกับกลุ่มของ
พวกเธอด้วยนะ เอาละ ไปได้จ้ะ

บรรยาย : จากนั้นครูนวรรณ์ก็นำผลงานของกลุ่มพัชรินทร์ เรณู และฤทัยพรรณ เป็น
ตัวอย่างการทำงานให้เพื่อนๆ ดู ทั้งสามคนต่างภาคภูมิใจในความสำเร็จครั้งนี้
เป็นอย่างมาก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 3

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการวางแผนการทำงานร่วมกัน

ชื่อกิจกรรม “ช่วยกันคิดหน่อย”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำงานที่มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน

- อุปกรณ์
1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย”
 2. คำถาม และกระดาษคำตอบ
 3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้ ไม้กวาด ถังขยะ

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง

- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.2.1 สมจิตรและเพื่อนๆ ทำงานกันอย่างไร
 - 3.2.2 ผลงานของกลุ่มเป็นอย่างไร
 - 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำงานที่มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับประโยชน์ของการทำงานที่มีการวางแผนในการทำงานร่วมกัน
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 3
เรื่อง “ช่วยกันคิดหน่อย”

- ฉากที่ 1** ห้องพักอาจารย์ภาควิชาพื้นฐานทางการพยาบาล
- บรรยาย** อาจารย์สุขศรีได้นัดหมายให้สมจิตรซึ่งเป็นหัวหน้านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มาพบ เพื่อแจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ของวิทยาลัย
- อาจารย์สุขศรี** : สมจิตร อาจารย์มีเรื่องจะแจ้ง คือวันที่ 31 ธันวาคมนี้ ทางวิทยาลัยจะจัดให้มีงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่และให้แต่ละชั้นปีจัดงานเลี้ยงได้ พร้อมส่งการแสดง 1 ชุด ซึ่งอาจารย์จะมอบหมายให้นักศึกษาทั้งห้องรับไปจัดการเรื่องอาหาร แต่เรื่องค่าใช้จ่ายวิทยาลัยจะเป็นผู้ออกให้ อาจารย์ขอมอบหมายให้จัดการประชุมกับเพื่อนๆ ในห้อง ให้เพื่อนได้แสดงความคิดเห็นว่าจะตกลงกันอย่างไร
- สมจิตร** : ค่ะอาจารย์ หนูจะจัดการประชุมกับเพื่อนๆ ค่ะ ถ้าเช่นนั้นเย็นนี้ในชั่วโมงโฮมรูม หนูขออนุญาตอาจารย์ประชุมเพื่อนๆ ในห้องนะคะ
- อาจารย์สุขศรี** : ตกลงค่ะ
- ฉากที่ 2** ในห้องเรียนชั่วโมงโฮมรูม
- สมจิตร** : เพื่อนๆ ทุกคนคงจะพร้อมที่จะร่วมประชุมกันแล้ว เราขอเปิดประชุมเลยนะ คือเมื่อเช้าอาจารย์สุขศรีได้แจ้งกับเราว่า ในวันที่ 31 ธันวาคมนี้ ทางวิทยาลัยจะให้จัดงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ โดยให้แต่ละชั้นปีจัดงานเลี้ยงได้ สำหรับเรื่องอาหาร วิทยาลัยจะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายให้ อาจารย์จึงให้เรามาปรึกษากันว่าจะจัดอาหารอะไรบ้าง และจะส่งการแสดงอะไร 1 ชุด
- บรรยาย** เมื่อสมจิตรได้แจ้งรายละเอียดกับเพื่อนๆ ปรากฏว่าไม่มีใครแสดงความคิดเห็น แต่ละคนต่างหันไปปรึกษาหารือกันเอง แล้วไม่มีใครพูดเลย
- สมจิตร** : เมื่อไม่มีใครแสดงความคิดเห็น เราขอให้เพื่อนๆ ทุกคนเสนออาหารมาคนละ 1 อย่าง ทุกคนที่นั่งฟังมีสิทธิ์ที่จะแสดงความคิดเห็น และขอให้ใช้เสียงส่วนใหญ่ในการตัดสินใจ
- บรรยาย** นางสาวณิชาเป็นคนเงียบไม่ค่อยพูด ชอบนั่งอยู่หลังห้องโดยปกติแล้วไม่ชอบขัดใจใคร และไม่กล้าแสดงความคิดเห็น ซึ่งจริงๆ แล้วนางสาวณิชาที่มีความคิดดีๆ หลายอย่างเกี่ยวกับการจัดงานในครั้งนี้

- นางลักษณ์ : (นางลักษณ์คิดในใจ) “ที่จริงเราก็มีความคิดเห็นอยากจะเสนอแนะ แต่เรารู้สึกไม่มั่นใจที่จะแสดงความคิดเห็นเลย เพราะกลัวว่าถ้าเกิดเราเสนอไปแล้วเพื่อนๆ เกิดไม่ชอบแล้วหัวเราะเยาะล่ะจะอย่างไร”
- สมจิตร : นางลักษณ์! ถึงคิวเธอแสดงความคิดเห็นแล้วนะ...ว่าไงคะ
- นางลักษณ์ : (นางลักษณ์ตัดสินใจแสดงความคิดเห็นออกไป) เราขอเสนอข้าวผัดและขนมจีนแกงเขียวหวานไก่โดยจะสั่งที่ร้านอาหาร เหตุผลก็คือร้านนี้ทำอาหารอร่อย และเจ้าของร้านก็รู้จักกับแม่ของเราคงจะสั่งได้ในราคาถูก สำหรับของหวานและผลไม้ก็ให้แต่ละคนนำมาเองแล้วมาจัดใส่ถาด ซึ่งก็จะได้ขนมหวานและผลไม้หลายๆ ชนิด ประหยัดอีกด้วย

ฉากที่ 3 เพื่อนๆ ในห้องเรียนนั่งฟังนางลักษณ์อย่างตั้งใจ

- ศศิธร : เราเห็นด้วยกับนางลักษณ์ และส่วนการแสดง เดินรีวิวประกอบเพลงก็ได้
- รุ่งทิwa : ฉันฉันทรับอาสาเรื่องเดินรีวิวประกอบเพลงเอง ฉันถนัด รับรองฉันจะทำให้เนียนทีเดียว
- สมจิตร : แล้วเธอต้องการสมาชิกกี่คนล่ะ ใครสนใจขอให้สมัครได้ที่รุ่งทิwanะ
- ลัดดาวัลย์ : เราก็กเห็นด้วยกับข้อเสนอของนางลักษณ์ และศศิธรนะ
- เพื่อนๆ ในห้อง : เราก็กเห็นด้วย...เป็นความคิดที่ดีมาก...สะดวกและก็ประหยัดดีด้วยนะ แถมมีรีวิวให้ดูตอนกินอาหารด้วย
- ลัดดาวัลย์ : เราขอเสนอเพิ่มเติมคือให้มีการจับฉลากของขวัญ โดยกำหนดราคาของขวัญอย่างต่ำ 50 บาท
- เพื่อนๆ ในห้อง : ตกลงเห็นด้วย
- สมจิตร : สรุปผลการประชุม เรื่องอาหารก็เป็นข้าวผัดและขนมจีนแกงเขียวหวานไก่ โดยมอบหมายให้นางลักษณ์เป็นผู้จัดการให้ ส่วนขนมหวานและผลไม้เพื่อนๆ ทุกคนเป็นผู้นำมา สำหรับของขวัญที่จะนำมาจับฉลากก็กำหนดราคาอย่างต่ำ 50 บาท และรีวิวประกอบเพลงขอให้รุ่งทิwaรับไป ชอบใจนางลักษณ์ ลัดดาวัลย์ และศศิธรมากนะ ที่ได้แสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มในการตัดสินใจเพื่อการดำเนินงาน และขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้ความร่วมมือ เราขอปิดประชุมแต่เพียงเท่านี้
- บรรยาย : หลังจากปิดประชุม เพื่อนๆ ก็แยกย้ายกันไปเตรียมงานของตนกับกลุ่มของตนเองอย่างกระตือรือร้น และเมื่อถึงวันงานส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ทุกอย่างในงานก็มีความสนุกสนาน

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 4

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม	“ฉันนี่ฉันเอามาเอง”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน
อุปกรณ์	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง” 2. คำถาม และกระดาษคำตอบ 3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม
 - 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง”
 - 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
 - 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
 - 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล
 - 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
 - 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 กลุ่มของอาภรณ์ทำงานกันอย่างไร
- 3.2.2 การแบ่งหน้าที่กันทำงานมีประโยชน์อย่างไร
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 4
เรื่อง “ฉันนี่ฉันเอามาเอง”

- ฉากที่ 1** ในห้องเรียน
- บรรยาย** ชั่วโมงวิทยาศาสตร์ของอาจารย์บุษกร ได้มีการมอบหมายงานในชั่วโมงเรียนของสัปดาห์ต่อไปเพื่อจะทำการทดลอง ให้แบ่งกลุ่มการทดลองกลุ่มละ 3 คน ให้ไปเตรียมอุปกรณ์การทดลอง อาจารย์จึงให้นักศึกษารวมกลุ่มกันก่อน ด้วยการจับฉลาก ปรากฏว่า อาภรณ์ อรพิน สุธา อยู่กลุ่มเดียวกัน
- อาภรณ์ : สวัสดีจ้า อรพิน สุธา
- อรพิน : สวัสดี
- สุธา : สวัสดีเช่นกันจ้า
- อรพิน : เธอสองคนว่าเรื่องที่จะทดลองน่าสนใจไหม?
- สุธา : ฉันว่าน่าสนใจดี ดูมันแปลกใหม่ดี
- อาภรณ์ : ฉันก็ว่าอย่างนั้นแหละ เพราะฉันไม่รู้มาก่อนเลย
- อาภรณ์ : เตี่ยรูดูอาจารย์เขาจะสั่งให้เตรียมอะไรมาบ้างก็ไม่รู้นะ
- อรพิน : เมื่อคืนฉันดูหนังสือผ่านๆ มีอยู่หลายรายการเหมือนกันนะ
- สุธา : งั้นเตี่ยเราค่อยแบ่งหน้าที่ว่าใครต้องทำอะไรมาบ้างนะ
-
- ฉากที่ 2** หน้ากระดานดำ
- บรรยาย** อาจารย์บุษกรเขียนรายการอุปกรณ์ที่ต้องเตรียมมาขึ้นไว้ที่บนกระดาน ซึ่งมีอยู่ 7 รายการ
- สุธา : ก่อนอื่นนะ ฉันว่าพูดถึงเรื่องหัวหน้ากลุ่มกันก่อนดีกว่า ฉันเสนอให้อรพินนะ
- อาภรณ์ : ฉันว่าเธอนั้นแหละสุธา
- อรพิน : ฉันก็ว่าให้เธอเป็นนั่นแหละสุธา
- สุธา : ในเมื่อให้ฉันเป็นหัวหน้ากลุ่ม ฉันก็ยินดีรับทำหน้าที่อย่างเต็มที่ เรามาดูจากรายการอุปกรณ์ทั้ง 7 รายการ ใครพอจะหามาได้บ้าง
- อรพิน : ฉันพอจะหารายการที่ 3, 4, 5 มาได้ แต่รายการที่ 5 ยังไม่แน่ใจนะ
- อาภรณ์ : แต่รายการที่ 5 บ้านฉันมีอยู่แล้ว และยัง 6, 7 ก็มีอยู่ด้วย ก็พอดีเลย
- สุธา : งั้นเป็นอันว่ารายการที่ 5 ให้อาภรณ์เอามากี่แล้วกันนะอรพิน ส่วนฉันก็รับผิดชอบรายการที่ 1, 2 เพราะที่บ้านคุณตาเก็บยายของฉันมีอยู่พอดี
- อรพิน : เป็นอันว่าฉันรับผิดชอบรายการที่ 3, 4 ก็แล้วกัน

- อารมณ์ : ฉันก็รับผิดชอบรายการ 5, 6, 7
 สุดา : ฉันว่าถ้าเราแบ่งงานกันแล้วกลุ่มเราคงไม่มีปัญหาแน่นอน
 อรพิน : แต่ฉันว่าเราไปหากันก่อนสัก 2-3 วันนะ ถ้ายังไม่ได้เราก่อยมาคุยกันใหม่
 เธอว่าดีไหมอารมณ์
 อารมณ์ : ฉันก็ว่าดีเหมือนกันเพราะถ้าหาแล้วไม่มีจะได้ช่วยกันแก้ไข จะได้ไม่ติดขัด
 อะไรเวลาทำการทดลอง
 บรรยาย : หลังจากนั้นอีก 2 วัน ทั้ง 3 คนก็มาคุยกันอีกครั้ง แต่ก็ไม่มีปัญหาอะไรเลย
 เพราะทุกคนหาอุปกรณ์ได้ครบแล้ว พอถึงวันทดลองจริง ทุกคนก็เตรียมอุปกรณ์มา
 การทดลองครั้งนี้ก็สำเร็จไปด้วยดี

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 5

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ในการทำงาน

ชื่อกิจกรรม “สัปดาห์ไถ่อย่าง”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับผลเสียของการทำงานที่ไม่มีการแบ่งหน้าที่

- อุปกรณ์
1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “สัปดาห์ไถ่อย่าง”
 2. คำถาม และกระดาษคำตอบ
 3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “สัปดาห์ไถ่อย่าง”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “สัปดาห์ไถ่อย่าง” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “สัปดาห์ไถ่อย่าง” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 กลุ่มของสมาชิกทำงานกันอย่างไร
- 3.2.2 เพราะเหตุใดกลุ่มของสมาชิกจึงทำงานไม่สำเร็จ
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ล้มตำไก่อ่าง”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับผลเสียของการทำงานที่ไม่มีการแบ่งหน้าที่ และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับผลเสียของการทำงานที่ไม่มีการแบ่งหน้าที่
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ล้มตำไก่อ่าง” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 5

เรื่อง สัมตำไก่อ่าง

- ฉากที่ 1 ในห้องเรียน
- บรรยาย เนื่องจากทางวิทยาลัยของเราจะจัดงานเลี้ยงวันคืนสู่เหย้า ซึ่งทางวิทยาลัยได้ให้นักศึกษาพยาบาลจัดการการให้บริการอาหาร ข้าว เรื่องของสถานที่ที่จะให้พนักงานวิทยาลัยจัดสถานที่เป็นฝ่ายรับผิดชอบ โปรแกรมการจัดอาหารมีอยู่หลายอย่าง ซึ่งได้จัดเตรียมรายชื่อไว้แล้วเหลือแต่การจับฉลากหากกลุ่มรับผิดชอบหลังจากที่จับฉลากแล้วปรากฏว่า กลุ่มที่ 4 ซึ่งมีสมาชิกกลุ่มคือ สุรางค์ สมใจ อรสา เพ็ญศิริ ได้รับหน้าที่ในเรื่องของข้าวเหนียว กับส้มตำ เหลือเวลาเตรียมงานอีก 3 วัน หลังจากที่ได้ทราบถึงเรื่องอาหารแล้ว อาจารย์เลยให้จับกลุ่มปรึกษาเตรียมงาน
- อรสา : เอ้อ ดินะที่พวกเราได้รับเรื่องข้าวเหนียวส้มตำ
- สุรางค์ : บ้านฉันทานข้าวเหนียวกันทั้งบ้าน เพราะฉะนั้นไม่ต้องห่วง
- สมใจ : ฉันก็พอตำเป็นนะส้มตำ
- เพ็ญศิริ : สำหรับฉันทานเป็นประจำเลยทั้งข้าวเหนียวและส้มตำเลย
- อรสา : สมใจ เธอเป็นหัวหน้ากลุ่มก็แล้วกันนะ คนอื่นว่าไงละ เห็นด้วยไหม
- สมใจ : เออ คือว่าฉันไม่ค่อยจะคุ้นเคย คือไม่ค่อยเก่ง หรือว่าถนัดอะไรก็หอรอก
- สุรางค์ : เอาเถอะรับๆไปก่อน
- เพ็ญศิริ : เป็นอันว่าก็ให้สมใจเป็นหัวหน้าก็แล้วกัน
- สมใจ : ฉันว่าไม่ค่อยดีหอรอกให้คนอื่นดีกว่านะ
- อรสา : รับไปก่อนเถอะน่า
- สมใจ : ก็ได้ แต่ถ้าไม่ดีย่อมามว่ากันนะ งั้นเรามาช่วยกันคิดหน่อยว่าจะต้องเตรียมอะไรกันบ้าง ไปหาที่นั่งเหมาะๆกันหน่อย
- ฉากที่ 2 โต๊ะหน้าตึกอาคารเรียน ลมพัดมีต้นไม้โยเย อากาศร่มรื่น
- สุรางค์ : ข้าวเหนียวฉันจะเป็นผู้รับผิดชอบเอง หมายถึงจะนั่งมาให้เอง
- เพ็ญศิริ : เครื่องปรุงส้มตำฉันจะรับผิดชอบเอง
- สมใจ : ฉันจะรับผิดชอบเรื่องอุปกรณ์ในการตำ มะละกอ และผักต่างๆ อีกอย่างฉันจะเป็นคนจัดการเรื่องเงินเอง

อรสา : ฉันช่วยรับผิดชอบเรื่องของผัก กับมะละกอให้อาไหม เพราะฉันอยู่ใกล้ตลาดสดพอดี
 สมใจ : ไม่เป็นไรฉันรับผิดชอบได้แหละ วันนี้ฉันจะไปเบิกเงินที่อาจารย์มานะ เพื่อให้สุรางค์ไปซื้อข้าว แล้วก็เพ็ญศิริไปซื้อเครื่องปรุงนะ
 สุรางค์ : งั้นวันงานเราเอาของมาเจอกันก่อนประมาณ 1 ชั่วโมง

ฉากที่ 3
 บรรยาย : วันงานคืนสู่เหย้า ที่สนามหญ้าหน้าอาคารเรียน
 เพ็ญศิริ : เพื่อนๆ ในกลุ่มเตรียมของมาครบหมดแล้ว รอแต่สมใจอยู่ที่เห็นกำลังวิ่งมาตัวเปล่า
 สมใจ : อ้าว! สมใจ มะละกอ ครก สากสะ ทำไมถึงมาตัวเปล่า หนักมากหรือ อยู่ไหนล่ะ เตี่ยฉันช่วยหิ้ว
 สมใจ : (สมใจทำหน้าเศร้า) ฉันต้องขอโทษพวกเธอทุกคนเลย ฉันหามะละกอมาไม่ได้
 เพ็ญศิริ : ไม่เป็นไรหรอก เผอิญฉันซื้อมะละกอมาด้วย
 สมใจ : ไม่ใช่แค่นั้นนะซี นอกจากไม่มีมะละกอ ฉันยังลืมเอาครกกับสากมาอีก
 อรสา : ว้า! ทำไงดีล่ะ ถึงมีมะละกอก็ตำสับตำไม่ได้อยู่ดี
 สุรางค์ : ฉันว่าเราลองไปยืมแม่ค้าขายอาหารของวิทยาลัยเราดู เผื่อเขายังไม่ใช้ตอนนี้
 บรรยาย : ทั้ง 4 คนจึงเดินไปหาแม่ค้าขายอาหาร แต่ปรากฏว่า แม่ค้ากำลังใช้ครกและสากตำน้ำพริกแกงอยู่จึงไม่สามารถยืมได้
 อรสา : โอ๊ย! เช็ง ฉันบอกเธอแล้วสมใจ ว่าจะให้ฉันช่วย เธอก็ไม่เอา ผลสุดท้ายไม่ได้อะไรมาสักอย่างเดียว
 เพ็ญศิริ : เอาเถอะน่า มันผ่านไปแล้ว จะว่าสมใจคนเดียวก็ไม่ถูกหรอก
 สุรางค์ : จริงของเพ็ญศิริ มันเป็นงานที่ทุกคนควรรับผิดชอบร่วมกัน
 อรสา : เออ! ฉันลืมไป ฉันขอโทษนะสมใจ อย่าถือสาฉันเลย ฉันมันก็ปากไวไปหน่อย
 สมใจ : ไม่เป็นไรหรอก เพราะฉันก็ผิดรับเอามาคนเดียวหมด ไม่แบ่งหน้าที่เอง
 บรรยาย : ทุกคนในกลุ่มปรึกษากันว่า คราวหน้าจะต้องแบ่งหน้าที่กันว่าใครจะทำอะไร แล้วมาปรึกษากันก่อนถึงวันงานว่าทุกอย่างพร้อมไหม มิใช่มาเตรียมตัวในวันงานทีเดียว เมื่อเกิดอะไรขึ้นก็แก้ไขปัญหาวะไรไม่ทัน

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 6
เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำงาน

ชื่อกิจกรรม	“ประชุมกันเกิด”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับผลดีของการร่วมมือกันทำงาน
อุปกรณ์	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ประชุมกันเกิด” 2. คำถาม และกระดาษคำตอบ 3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ประชุมกันเกิด”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “ประชุมกันเกิด” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “ประชุมกันเกิด” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 กลุ่มของสุวรรณทำงานกันอย่างไร
- 3.2.2 เพราะเหตุใดอาจารย์บุญสมจึงชื่นชมการทำงานของกลุ่มนี้
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ประชุมกันเถิด”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาะคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาะ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับผลดีของการร่วมมือกันทำงาน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับผลดีของการร่วมมือกันทำงาน
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ประชุมกันเถิด” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 6

เรื่อง “ประชุมกันเกิด”

ฉากที่ 1 หน้าห้องสมุด

บรรยาย อาจารย์บุญสมยืนคุยอยู่กับอาจารย์เพ็ญศรีที่หน้าห้องสมุด วารี สุวรรณ และ นารีกำลังจะเข้าห้องสมุดเพื่อค้นรายงานกลุ่ม เมื่อเห็นอาจารย์ทั้งสองก็ทำความเคารพแล้วเดินเข้าไปในห้องสมุด

อาจารย์บุญสม : เด็กกลุ่มนี้รักกันดีเหลือเกิน เป็นเพื่อนสนิทที่ขยัน ตั้งใจเรียนมาก เรียนดีกันทุกคน

อาจารย์เพ็ญศรี : แล้วเรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่นล่ะคะ

อาจารย์บุญสม : ก็ดีนะ ช่วยกันดี ไม่เชื่ออาจารย์คอยดูผลงานของพวกเขาสิ

ฉากที่ 2 ในห้องเรียน

อาจารย์บุญสม : นักศึกษาคะ ตอนนี้อยู่ใกล้จะสอบกลางภาคแล้ว อาจารย์อยากให้นักศึกษาเตรียมตัวอ่านหนังสือได้แล้วนะคะ เพราะเรามีกิจกรรมเยอะมากช่วงนี้ และงานวันอนุรักษ์มรดกไทยพวกเธอต้องส่งการแสดงเข้าร่วม 1 ชุดด้วย

ศรีพร : อาจารย์คะ การแสดงใช้เวลากี่นาทีคะ

อาจารย์บุญสม : ประมาณ 30 นาทีคะ

ชนันดา : อาจารย์คะหนูขอเสนอว่า เราควรจะประชุมกันก่อนว่าจะจัดแสดงแบบไหน แล้วเราจะแจ้งให้อาจารย์ทราบไม่เกินบ่ายวันนี้คะ

สุวรรณ : คะ หนูเห็นด้วยคะ แล้วตอนนี้พวกเรามีหลักการประชุมที่ดี รู้จักคิด และใช้เหตุผลในการเสนอความคิดเห็น ไม่มีใครแก่งแย่งใคร รับรองว่าเสร็จภายในเที่ยงแน่นอนคะ

อาจารย์บุญสม : ดีมากคะ อาจารย์ดีใจที่เห็นพวกเราเป็นอย่างนี้ ตอนนี้หมดเวลาแล้ว วันนี้ไม่มีชั่วโมงของอาจารย์ แต่พบอาจารย์ได้ที่ห้องพักนะคะ

ฉากที่ 3 สัปดาห์ต่อมาในตอนเช้าวันจันทร์หน้าอาคารห้องสมุด วารีเดินมาพบกับนารี

นารี : อ้าว! วารีจะไปไหน

วารี : จะไปอ่านหนังสือพิมพ์ที่ห้องสมุดหน่อยจ๊ะ แล้วเธอล่ะจ๊ะ

นารี : ฉันจะไปหาอาจารย์บรรณารักษ์จ๊ะ เอ๊ะนั่นชนันดานี้จะไปไหนเอ่ย

- ชนันดา : อ้าว วารีกับนารี ฉันจะไปหาน้องนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 นะ เห็นบอกว่าไม่ค่อยสบาย ชื่ออะไรนะ อ้อ! ชื่อแมว
- วารี : คนตัวเล็กนะรี จันเดียวเราไปด้วย
- สุวรรณา : เดี่ยวเพื่อนๆ รอฉันก่อน จะรีบไปไหนฉันมีข่าวดีจะบอกให้
- นารี : ข่าวอะไรล่ะยืมมาเชียว ยิ่งใกล้สอบยิ่งอารมณ์ดีนะ สงสัยเตรียมตัวพร้อมแล้วละชิ
- สุวรรณา : ก็เราไปดูบอร์ดแจ้งข่าวหน้าห้องธุรการมา ห้องเราได้รับรางวัลการแสดงยอดเยี่ยมในวันอนุรักษ์มรดกไทย ที่ทุกคนร่วมมือกันแสดงไง
- วารี : อื๊ย ดีใจจังเลย
- สุวรรณา : ยังไม่พอนะ พวกเรายังได้เงินรางวัลอีก 1,000 บาทเชียว
- นารี : นับว่าเป็นข่าวดีมากเลยจ๊ะ เดี่ยวเราไปบอกที่ห้องพร้อมๆ กันเลยนะ
- วารี : ใช่จ๊ะเราต้องช่วยกันรักษาความดีนี้ไว้ให้ตลอดไปนะ เพื่องานกลุ่มในครั้งต่อไปนะ
- บรรยาย : เมื่อเพื่อนทุกคนทราบ ทุกคนต่างแสดงสีหน้าอย่างมีความสุข

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 7

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำงาน

ชื่อกิจกรรม	“ร่วมมือ ร่วมใจ”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับผลเสียของการไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
อุปกรณ์	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ” 2. คำถาม และกระดาษคำตอบ 3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม
 - 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ”
 - 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
 - 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
 - 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล
 - 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
 - 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 กลุ่มของจินตนาทำงานกันอย่างไร
- 3.2.2 เพราะเหตุใดอาจารย์สุดาจึงต้องตำหนิเพื่อนในกลุ่มของจินตนา
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับผลเสียของการไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับผลเสียของการไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “ร่วมมือ ร่วมใจ” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 7
เรื่อง ร่วมมือร่วมใจ

- ฉากที่ 1** ห้องเรียนวิชาจิตวิทยา
- บรรยาย อาจารย์สุดาเดินเข้ามาในชั้นเรียน ทุกคนกำลังวิ่งเล่นกันอย่างสนุกสนาน แต่เมื่อหันมาเห็นอาจารย์ก็รีบวิ่งเข้าไปนั่งประจำที่ของตน
- อาจารย์สุดา : ก่อนจะขึ้นบทใหม่ อาจารย์ให้นักศึกษาทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา โดยให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มจะได้ข้อสอบจากอาจารย์ให้ตอบคำถามแต่ละข้อ อาจารย์จะให้เวลา 20 นาที ขอให้นักศึกษาช่วยกันทำเมื่อแบ่งกลุ่มกันเรียบร้อยแล้ว ให้ตัวแทนกลุ่มมารับข้อสอบจากอาจารย์
- บรรยาย นักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่จับกลุ่มกันได้และลงมือทำงาน แต่บ้งอr เกตุแก้ว ก้นทึมา ยังไม่มีกลุ่ม จึงนั่งอยู่เฉยๆ อาจารย์สุดาจึงถามว่า
- อาจารย์สุดา : บ้งอr เกตุแก้ว ก้นทึมา ทำไมยังไม่ทำงานละคะ
- บ้งอr : หนูยังไม่มีกลุ่มคะ
- อาจารย์สุดา : กลุ่มไหนยังมีสมาชิกไม่ครบ 6 คน ให้รับเพื่อนเข้ากลุ่มด้วย
- ฉากที่ 2** ขณะนั่งทำงานกันอยู่ที่โต๊ะในห้องเรียน
- กลุ่มของจินตนา อัญชลี สมพิศ มองหน้ากันยกมือแล้วพูดว่า
- จินตนา : กลุ่มหนูมี 3 คน แต่ไม่เอาได้ไหมคะ บ้งอr เขาไม่ค่อยช่วยทำงานกลุ่มเลยคะ
- อัญชลี : ใช่คะ แล้วเกตุแก้วก็ชอบแกล้งและเหยียดเพื่อนด้วยคะขณะที่ทำงาน
- สมพิศ : ก้นทึมาเขาก็ชอบฟ้องอาจารย์ แล้วก็เอาแต่ใจตัวเองคะ งานก็ไม่ยอมทำ
- อาจารย์สุดา : เพื่อนเขาอาจจะมีข้อบกพร่องที่พวกเราไม่ชอบอยู่บ้าง แต่อย่างไรเขาก็เป็นเพื่อนร่วมห้องของเรา พวกเราจึงควรให้โอกาสเขาบ้าง บอกให้เขารู้ตัว เพื่อที่เขาจะได้ปรับปรุง บ้งอr เกตุแก้ว ก้นทึมา พอจะปรับปรุงข้อบกพร่องที่เพื่อนไม่ชอบได้ไหมคะ
- บรรยาย บ้งอr เกตุแก้ว ก้นทึมา พยักหน้าหงอยๆ กลุ่มของจินตนา อัญชลีและสมพิศจึงต้องรับทั้ง 3 คนเข้ากลุ่ม จากนั้นนักศึกษาพยาบาลทุกกลุ่มลงมือทำงาน อาจารย์สุดาเดินสำรวจการทำงานของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม กลุ่มของพรรณวดีร่วมมือกันทำงานอย่างตั้งใจ กลุ่มของประภาพรทุกคนทำงานด้วยความสนุกสนาน อาจารย์สุดากล่าวชมเชยทั้ง 2 กลุ่ม

- อาจารย์สุดา : ร่วมมือกันทำงานดีมาก
แล้วเดินสำรวจดูการทำงานของกลุ่มอื่นต่อไป กลุ่มของจินตนา บังอรก็พยายามช่วยเพื่อนคิด
- จินตนา : ขอสอบข้อนี้ตอบอย่างไรดีนะ
- บังอร : ก็ตัวอย่างที่อาจารย์เล่าให้ฟังไง เกี่ยวกับคนโรคจิตใจ
- จินตนา : แหม! เธอเ็นใจจริง ๆ ถ้าเธอช่วยทำงานอย่างนี้ ใครๆก็อยากให้อยู่ในกลุ่มด้วย
- บรรยาย : เพื่อนๆ ในกลุ่มของจินตนาพยักหน้าเห็นด้วย ส่วนเกตุแก้วนั่งแยกตัวออกมาจากกลุ่ม ไม่ช่วยทำงาน แล้วยังเอามือดึงผมเพื่อน พร้อมทั้งโขกหัวอีก
- ฉากที่ 3 หลังห้องเรียน
- อัญชลี : เกตุแก้ว ถ้าเธอไม่ช่วยทำงาน แล้วยังแกล้งเพื่อนอย่างนี้อีกเราจะบอกอาจารย์ แล้วจะไม่ยอมรับเธอเข้ากลุ่มอีกต่อไป
- อาจารย์สุดา : อาจารย์เห็นแล้วค่ะอัญชลี ถ้าเกตุแก้วยังไม่ปรับปรุงตัว ต่อไปอาจารย์จะให้เธอทำงานคนเดียว
ส่วนกันทิมา นั่งกอดดอกหน้าปึง ไม่ช่วยคิด สมพิศจึงต้องเตือน
- สมพิศ : กันทิมา ช่วยทำบ้างสิ เธอรู้ศัพท์คำไหนก็บอกมา จินตนาเขาจะได้เขียน
- กันทิมา : ฉันคิดไม่ออกหรอก พวกเธอคิดกันเองเถอะ
- จินตนา : ถ้าไม่ร่วมมือกันแล้ว งานของกลุ่มเราจะเสร็จได้อย่างไรกัน
- อาจารย์สุดา : ใช่ค่ะ การทำงานกลุ่มต้องร่วมมือกัน งานถึงจะสำเร็จ คนไหนไม่ให้ความร่วมมือเพื่อนก็ไม่ยอมรับ ไม่อยากให้เข้ากลุ่ม ถ้ากันทิมาไม่ร่วมมือกับเพื่อนต่อไปเธอก็ต้องทำงานคนเดียว
- กันทิมา : ทำหน้าเศร้าแล้วพูดเสียงอ่อยๆ ว่า ค่ะ หนูจะให้ความร่วมมือกับเพื่อนค่ะ
- บรรยาย : หลังจากเกิดเหตุการณ์นี้ขึ้น กันทิมาก็ช่วยเพื่อนทำงานกลุ่มทุกครั้ง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 8

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการร่วมมือกันทำงาน

ชื่อกิจกรรม	“บาสเกตบอล”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับประโยชน์ของการร่วมมือกันทำงาน
อุปกรณ์	- เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “บาสเกตบอล” - คำถาม และกระดาษคำตอบ - วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้ เทียน ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ไม้กวาด ถังขยะและลูกบาสเกตบอล

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม
 - 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลอง เรื่อง “บาสเกตบอล”
 - 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 - 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “บาสเกตบอล” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
 - 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
 - 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “บาสเกตบอล” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล
 - 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง

- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้
 - 3.2.1 สุนิษาเป็นคนเช่นไร
 - 3.2.2 ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นสุนิษานักศึกษาพยาบาลจะทําอย่างสุนิษาหรือไม่ เพราะเหตุใด
 - 3.2.3 จากเรื่อง “บาสเกตบอล” ให้ข้อคิดอย่างไรบ้าง
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยชักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของการร่วมมือกันทํางาน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับประโยชน์ของการร่วมมือกันทํางาน
4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “บาสเกตบอล” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ ๘

เรื่อง “บาสเกตบอล”

- จากที่ 1 ห้องเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
- บรรยาย วันจันทร์นี้พรเพ็ญมาถึงโรงเรียนแต่เช้า เพราะเป็นเวรทำความสะอาดห้อง
 ปฏิบัติการพยาบาล เมื่อเขานำกระเป๋าน้ำร้อนไปเก็บและนำการบ้านไปส่งที่โต๊ะ
 อาจารย์เสร็จเรียบร้อยแล้ว เขาก็รีบตรงไปยังหลังห้องปฏิบัติการพยาบาล เพื่อ
 หยิบไม้กวาดมาทำความสะอาดพื้นห้องในขณะที่วรุณศิริ และรุจิภัทร เข้ามาใน
 ห้องเรียนพอดี
- รุจิภัทร : โอ้โฮ มาถึงก่อนพวกเรามากแล้วนะพรเพ็ญ
- วรุณศิริ : นั่นสิ วันนี้เราตั้งใจว่าจะมาให้ถึงก่อนพรเพ็ญให้ได้
- รุจิภัทร : แต่ก็สายเหมือนเดิมใช่ไหม
- พรเพ็ญ : เราก็ก็นั่งมาถึง ยังไม่ได้ทำอะไรเลย พวกเธอมาก็ดีแล้ว จะได้ช่วยๆ กัน
 ทำให้เสร็จ แล้วเรายังมีเวลาไปเล่นบาสเกตบอลที่สนามกันได้อีก จริงไหม
- วรุณศิริ : งั้นฉันจะจัดเตียงผู้ป่วย ปูผ้าปูที่นอน แล้วก็เปลี่ยนเสื้อผ้าหุ่่น ส่วนรุจิภัทรก็
 ทำความสะอาดโต๊ะครู จัดแจกันดอกไม้ แล้ว...
- รุจิภัทร : แล้วพรเพ็ญก็กวาดพื้นห้องทั้งหมดเลยนะ เห็นมัยแค่นี้...ก็รีบร้อย ว่าแต่
 สุนัขมาสายตามปกติอีกแล้ว” รุจิภัทรพูดถึงเพื่อนร่วมงานที่ยังไม่มาถึง
 วิทยาลัย
- พรเพ็ญ : แปลกนะ ทำไมสุนัขชอบมาสายในวันจันทร์ทุกทีเลย
- รุจิภัทร : จะแปลกอะไร ก็แค่ไม่อยากช่วยเพื่อนทำเวรนั่นไง พวกเธอรู้ไหมเพื่อนๆ
 ในห้องเราเขาแทบไม่อยากจะช่วยด้วยแล้ว รุจิภัทรสาธยายต่อ
- พรเพ็ญ : ทำไมล่ะ
- รุจิภัทร : เธอไม่เคยสังเกตหรือไง เวลาอาจารย์ให้ทำงานกลุ่มเขาไม่เคยช่วยเหลือ
 เพื่อนทำงานเลย ถ้าไม่ร้องเพลง ก็อ่านหนังสือการ์ตูน หรือไม่ก็เขียนจดหมาย
- วรุณศิริ : จริงของเธอ ถึงยังงี้พวกเราก็ทำได้และยังจะช่วยกันต่อไปถึงแม้ไม่มีเขาก็ตาม
- บรรยาย พรเพ็ญ วรุณศิริ และรุจิภัทร ช่วยกันทำความสะอาดห้องปฏิบัติการพยาบาล
 ใช้เวลาไม่นานก็เสร็จ ทั้งหมดจึงชวนกันไปเล่นบาสเกตบอลกับเพื่อนๆ ที่สนาม
 หน้าอาคารเรียน

- ฉากที่ 2 สนามหน้าอาคารเรียน
- บรรยาย เข้าวันอังคาร ขณะที่พรเพ็ญ วรณศิริ รุจิภัทรและเพื่อนๆ ในชั้นปีที่ 2 อีกหลายคนกำลังเล่นบาสเกตบอลอย่างสนุกสนาน พอจบเกมรุจิภัทรซึ่งเล่นมานานเริ่มรู้สึกเหนื่อย
- รุจิภัทร : เดี่ยวขอพักหน่อย...เหนื่อยแล้วละ
- พรเพ็ญ : ยานานนักนะ กำลังเป็นต่ออยู่ด้วย พรเพ็ญพูดพร้อมทั้งลงนั่งพักเช่นเดียวกัน
- รุจิภัทร : ไม่หรอกนะ ทำเป็นเรื่องมากนักนะ นี่..วันนี้เธอเห็นสุนิษารียัง มาถึงวิทยาลัยแต่เช้าเลยละ
- พรเพ็ญ : ยังไม่เห็นเลย ทำไมล่ะ
- รุจิภัทร : โน่นไง ชีมไปเลย เพื่อนๆ ไม่ยอมให้เขาเล่นด้วยสักคน พูดพร้อมชี้มือไปที่สุนิษาเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่กำลังนั่งอยู่ใต้ต้นไม้มองเพื่อนๆ เล่นกัน
- พรเพ็ญ : ดีแล้ว จะได้สำนึกเสียบ้าง
- รุจิภัทร : ฉันทึกถึงคำพูดของอาจารย์สุพัทธาที่บอกว่า คนเห็นแก่ตัวอยู่สังคมไหนก็มีแต่คนรังเกียจ เธอเห็นด้วยกับฉันไหม
- พรเพ็ญ : เห็นด้วย ชัดเจน โน่นไง
- รุจิภัทร : ประเดี๋ยวเถอะ..ฉันจะไปฟ้อง...
- วรณศิริ : (วรณศิริตะโกน) สองคนนั้นคุยอะไรกันอยู่ หมดเวลาพักแล้ว มาเล่นกันต่อดีกว่า
- บรรยาย ทั้งรุจิภัทรและพรเพ็ญจึงกลับมาเล่นบาสเกตบอลกับเพื่อนต่อจนจบเกม พอเสียงออดให้เตรียมตัวเข้าห้องเรียนดังขึ้น ทั้งหมดจึงช่วยกันนำอุปกรณ์การเล่นไปเก็บที่แล้วต่างก็รีบแยกย้ายไปทำความสะอาดร่างกายและเตรียมตัวเข้าเรียนต่อไป

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 9

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน

ชื่อกิจกรรม “หมวกสีขาว”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “หมวกสีขาว”
2. คำถาม และกระดาษคำตอบ
3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง “หมวกสีขาว”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “หมวกสีขาว” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “หมวกสีขาว” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 สูตรรัตน์เป็นคนอย่างไร
- 3.2.2 จารุวรรณเป็นคนอย่างไร
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “หมวกสีขาว”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาดคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาด โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับการรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “หมวกสีขาว” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 9
เรื่อง “หมวกสีขาว”

- ฉากที่ 1** ที่หอประชุม
- บรรยาย** นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทุกคนกำลังเข้าแถวรอรับหมวกสีขาวอยู่ ซึ่งหมายความว่าทุกคนจะต้องขึ้นฝึกการพยาบาลต่างๆ กับผู้ป่วย บนหอผู้ป่วย
- สุตารัตน์** : ฉันดีใจนะ ที่จะได้ขึ้นไปฝึกการพยาบาลจริงๆ กับผู้ป่วยสักที
- จารุวรรณ** : แต่สำหรับฉัน ฉันว่าเป็นเรื่องใหญ่ทีเดียว เพราะเมื่อก่อนสมัยที่เราเรียนอยู่ชั้นปีที่ 1 เราทำแต่กับหุ่น ซึ่งตอนนี้ไม่ใช่แล้วละ ชีวิตจริงๆ เชียวนะ
- สุตารัตน์** : ก็จริงอยู่ มีชีวิต มีความรู้สึกด้วย
- จารุวรรณ** : แล้วเธอเตรียมว่าจะต้องฝึกฝึกไหน แล้วอยู่กับใคร
- สุตารัตน์** : ฉันไปดูแล้วละ เธอกับฉันขึ้นฝึกฝึกเดียวกัน และได้อยู่กลุ่มเดียวกันด้วย
- จารุวรรณ** : จริงหรือ ถ้าอย่างนั้นเราต้องช่วยกันนะ
- สุตารัตน์** : เธอก็ต้องช่วยฉันเหมือนกันนะ
- ฉากที่ 2** บนตึกการพยาบาลอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์
- บรรยาย** สุตารัตน์เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ได้รับดูแลผู้ป่วยที่ต้องให้สารละลายทางหลอดเลือดดำพร้อมทั้งเจาะเลือดเพื่อส่งตรวจตามคำสั่งแพทย์
- สุตารัตน์** : จารุวรรณ เดี่ยวเราต้องให้น้ำเกลือผู้ป่วยรายใหม่เตียงเราด้วย พร้อมเจาะเลือดส่งตรวจอีก เรายังไม่มีความมั่นใจเลย กลัวจะทำได้
- จารุวรรณ** : อย่าเพิ่งขาดความมั่นใจสิ เธอเองก็เตรียมตัวมาอย่างดีแล้วนี่และอีกอย่างหนึ่งเธอก็เคยให้น้ำเกลือและเจาะเลือดผู้ป่วยมาก่อนแล้วนี่นา
- สุตารัตน์** : แต่มันเป็นอย่างไรไม่รู้พอจะต้องให้น้ำเกลือหรือเจาะเลือดที่ไร ต้องเป็นอย่างนี้ทุกที
- ฉากที่ 3** เตียงผู้ป่วย
- บรรยาย** ภายหลังจากสุตารัตน์ให้น้ำเกลือและเจาะเลือดเสร็จแล้วกำลังจะเก็บอุปกรณ์
- อาจารย์นิเทศ** : สุตารัตน์เก็บอุปกรณ์ได้แล้ว
- สุตารัตน์** : (เริ่มมือสั่นเล็กน้อยขณะเก็บอุปกรณ์)
- อาจารย์นิเทศ** : สุตารัตน์อย่ามือสั่นสิคะ เพราะถ้าหุนหันมือสั่นจะทำให้มีโอกาสดำมือได้มากขึ้นทำให้โอกาสเสี่ยงสูงขึ้น และเกิดความล่าช้าในการเก็บอุปกรณ์

- สุดารัตน์ : อาจารย์ขา หนูกลัวและประหม่า ทั้งๆที่หนูก็พยายามอย่างเต็มที่
- อาจารย์นิเทศ : วันนี้หนูทำดีขึ้นมาก และอีกอย่างอาจารย์ทราบมาว่าหนูมีการเตรียมตัวมาดี ทำให้ถูกขั้นตอน ดังนั้นขอให้ฝึกถึงข้อที่เราเตรียมตัวมาอย่างดีและปฏิบัติตามนั้น รับรองว่าหนูจะต้องทำได้ดีขึ้นเรื่อยๆ และเกิดความมั่นใจในการทำงานมากขึ้นแน่นอน
- สุดารัตน์ : (เริ่มทำได้ดีขึ้นมือไม่สั่น) ขอบคุณค่ะอาจารย์

ฉากที่ 4

- บรรยาย : สุดารัตน์พยายามขออาสาให้สารละลายทางหลอดเลือดดำและเจาะเลือดตลอดมา ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงานมากขึ้น หลังจากนั้นต่อมาอีก 3 วัน หมอสั่งให้เอาน้ำเกลือออกได้
- อาจารย์นิเทศ : สุดารัตน์ เดี่ยวไปเตรียมตัว Off IV fluid นะ
- สุดารัตน์ : อาจารย์คะหนูเตรียมอุปกรณ์ไว้พร้อมเรียบร้อยแล้วค่ะ แต่ว่าหนูยังติดคนไข้ เดี๋ยวนี้อยู่เลยคะ
- อาจารย์นิเทศ : ถ้าอย่างนั้นทำอย่างไรดีคะ
- จากรุวรรณ : ไม่เป็นไรค่ะอาจารย์ หนูยังว่างอยู่ เดี่ยวหนูไป Off IV fluid ให้คะ
- สุดารัตน์ : ขอบใจเธอมาก จากรุวรรณ
- บรรยาย : ผู้ป่วยหลังจากเอาน้ำเกลือออกแล้ว ก็กลับบ้านได้

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน
ครั้งที่ 10

ชื่อกิจกรรม “หลับเป็นเหตุ”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้ นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับ
ผลเสียของการละเลยทอดทิ้งหน้าที่

อุปกรณ์ 1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “หลับเป็นเหตุ”
2. คำถาม และกระดาศำตอบ
3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่า
เรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง “หลับเป็นเหตุ”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “หลับเป็นเหตุ” ให้ผู้แสดง
ศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “หลับ
เป็นเหตุ” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้สำหรับนักศึกษาพยาบาล
ที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่
ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถาม
เกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตาม

ประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

3.2.1 นพมาศเป็นคนอย่างไร

3.2.2 เพราะเหตุใดอาจารย์วันจิตจึงชื่นชมการทำงานของนพมาศ

3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “หลับเป็นเหตุ”

3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว

3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับผลเสียของการละเลยทอดทิ้งหน้าที่ และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน

3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับผลเสียของการละเลยทอดทิ้งหน้าที่

4. ขั้นสรุป

4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “หลับเป็นเหตุ” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 10

เรื่อง “หลับเป็นเหตุ”

- ฉากที่ 1 ในห้องเรียน
- บรรยาย อาจารย์วันจิตสอนวิธีใส่สายกระเพาะอาหาร นพมานั่งหลับในห้องเรียนเสมอ จนกระทั่งอาจารย์ต้องหันมาดูบ่อยๆ
- อาจารย์วันจิต : นพมาศ! นพมาศ! (เสียงเริ่มดังขึ้น)
- นพมาศ : ยังคงหลับอยู่อย่างไม่ได้สติ
- ดารีณี : นพมาศ เรียกพร้อมทั้งเขย่าตัวเพื่อน
- นพมาศ : อะไรละ กวนใจจังเลย คนกำลังหลับ
- ดารีณี : ก็อะไรละ อาจารย์วันจิตนะสิเรียกเธอตั้งหลายหน จนตาเขียวปิดแล้ว รีบๆ ไปล้างหน้าตาซะ
- นพมาศ : จ้า! คนดี! ฉันไปห้องน้ำก่อน เดี๋ยวค่อยกลับมาเรียนใหม่
- ดารีณี : รีบๆ ไปเถอะ มัวช้ำอยู่นั้นแหละ จะได้มาเรียนต่อ
-
- ฉากที่ 2 บนหอพักนักศึกษา
- นพมานั่งคุยอยู่กับดารีณีเรื่องการขึ้นปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย
- นพมาศ : วันนี้เราไปรับ case มา ฟรุ้งนี้ผู้ป่วยจะต้องเปลี่ยนสายกระเพาะอาหารใหม่ เรากังวลใจมาก กลัวว่าจะปฏิบัติงานไม่ดี เพราะเราดันนั่งหลับเวลาอาจารย์สอนซะนี่
- ดารีณี : มา ฉันจะช่วยอธิบายให้ หวังว่าคงทำได้นะ
- นพมาศ : เป็นยังไงไม่รู้ พออยู่ต่อหน้าอาจารย์จะทำอะไรดูมือไม่มันส์ คราวที่แล้วเราก็มือไม่มันส์ กว่าที่จะเก็บอุปกรณ์เสร็จใช้เวลาตั้งนาน ถูกอาจารย์หักคะแนนด้วย ทำไมเธอเวลาฝึกปฏิบัติการถึงทำได้ถูกต้อง มือไม่มันส์เลยละ
- ดารีณี : เธออย่าคิดกังวลล่วงหน้าเลย เตรียมตัวให้ดี ฝึกปฏิบัติตามคู่มือในหนังสือ และทำความเข้าใจ ฟรุ้งนี้จะได้ทำงานได้อย่างถูกต้อง แล้วคราวหน้าก็อย่าหลับในห้องเรียนล่ะ
- นพมาศ : ขอบใจมาก เราจะทำตามที่คุณแนะนำ

ฉากที่ 3 บทของผู้ป่วย

บรรยาย หลังจากนพมาศใส่สายกระเพาะอาหารใหม่เรียบร้อยแล้ว ก็เตรียมเก็บอุปกรณ์

อาจารย์วันจิต : นพมาศไม่ต้องรีบร้อนขนาดนั้น นึกขึ้นตอนให้ดีๆ ว่าจะต้องเก็บอะไรก่อนหลัง
เมื่อคืนนี้ได้อ่านหนังสือเตรียมมาแล้วหรือเปล่า

นพมาศ : อ่านมาแล้วค่ะ

อาจารย์วันจิต : อ่านแล้วทำความเข้าใจ และได้ลองฝึกปฏิบัติเองดูบ้างหรือเปล่า

นพมาศ : หนูทำตามที่อาจารย์วันจิตบอกทุกอย่างเลยค่ะ

อาจารย์วันจิต : ถ้าอย่างนั้นก็น่าจะเกิดความมั่นใจในการฝึกปฏิบัติงาน เพราะมันไม่ยากไป
กว่าที่หนูอ่านหนังสือ แล้วทำความเข้าใจและฝึกปฏิบัติมาหรอก และที่สำคัญ
เวลาที่อาจารย์สอน หนูต้องสนใจ อย่าหลับในห้องเรียน

นพมาศ : ค่ะ อาจารย์

บรรยาย นพมาศเริ่มเก็บอุปกรณ์การใส่สายสวนปัสสาวะตามลำดับขั้น ด้วยความถูกต้อง
มือไม่สั่น และกระทำไ้คล่องแคล่วขึ้น

อาจารย์วันจิต : ดีมากนพมาศ หนูรู้จักปรับปรุงตัวเองได้ดีขึ้น เห็นไหมการเก็บอุปกรณ์การ
ใส่สายกระเพาะอาหารไม่ยากอย่างที่เราคิด ถ้าเรามีการเตรียมตัวมาดี ตั้ง
สมาธิๆ ก่อนปฏิบัติการพยาบาล เราก็จะเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติ
งานมากขึ้น

นพมาศ : ขอขอบคุณค่ะ อาจารย์

บรรยาย นพมาศตั้งใจอย่างแน่วแน่ว่าจะไม่หลับในห้องเรียนอีก

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 11

เรื่อง พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับการรับผิดชอบการทำงานร่วมกัน

ชื่อกิจกรรม “มือใหม่หัดขับ”

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลรู้จักพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมเกี่ยวกับประโยชน์ของการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ

อุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง “มือใหม่หัดขับ”
2. คำถาม และกระดาษคำตอบ
3. วัสดุประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แจกัน ดอกไม้

วิธีดำเนินการ

ผู้วิจัยใช้เทคนิคสถานการณ์จำลอง ซึ่งมี 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม

- 1.1 ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักศึกษาพยาบาลเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง “มือใหม่หัดขับ”
- 1.2 นักศึกษาพยาบาลและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดงบทบาท

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม

- 2.1 ผู้วิจัยแจกเอกสารสถานการณ์จำลองเรื่อง “มือใหม่หัดขับ” ให้ผู้แสดงศึกษาและซักซ้อมก่อนแสดง
- 2.2 ผู้แสดงแนะนำตนเองตามบทบาทที่ต้องแสดง
- 2.3 นักศึกษาพยาบาลแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองเรื่อง “มือใหม่หัดขับ” ไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ สำหรับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

- 3.1 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้จากสถานการณ์นั้นๆ โดยเน้นที่กระบวนการและบรรยากาศการแสดง
- 3.2 ผู้วิจัยแบ่งนักศึกษาพยาบาลเป็น 2 กลุ่ม แล้วแจกกระดาษข้อคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่แสดง ให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มอภิปรายตามประเด็น แล้วตอบลงในกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มในหัวข้อต่อไปนี้

- 3.2.1 กานดาทำงานอย่างไร
- 3.2.2 เพราะเหตุใดหัวหน้าหอผู้ป่วยจึงชื่นชมการทำงานของกานดา
- 3.2.3 นักศึกษาพยาบาลได้ข้อคิดอย่างไรจากเรื่อง “มือใหม่หัดขับ”
- 3.3 ผู้วิจัยเก็บกระดาษคำตอบของนักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่ม แล้วตรวจดูคำตอบอย่างรวดเร็ว
- 3.4 นักศึกษาพยาบาลร่วมกันอภิปรายข้อคำถามเดียวกันกับที่นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มได้ตอบลงในกระดาษ โดยในช่วงการอภิปรายนี้ ผู้วิจัยจะช่วยซักถามเพื่อกระตุ้นให้นักศึกษาพยาบาลได้ใช้ความคิดในการพิจารณาหาเหตุผลในการตอบคำถามเกี่ยวกับประโยชน์ของการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ และผู้วิจัยดูความสอดคล้องกันของคำตอบก่อนและหลังการอภิปรายร่วมกัน
- 3.5 ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลเล่าประสบการณ์ของตนเองเกี่ยวกับประโยชน์ของการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ
- 4. ขั้นสรุป
 - 4.1 นักศึกษาพยาบาลทั้งหมดช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลองเรื่อง “มือใหม่หัดขับ” พร้อมวิธีนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
 - 4.2 ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- 1. สังเกตจากการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลองของนักศึกษาพยาบาล
- 2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุปของนักศึกษาพยาบาล

เอกสารประกอบสถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 11

เรื่อง “มือใหม่หัดขับ”

ฉากที่ 1 บนหอผู้ป่วย

บรรยาย กานดาเพิ่งจบการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ได้เข้าทำงานที่โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ และในวันนี้จะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมวันแรก กานดารู้สึกตื่นเต้นอย่างมาก

หัวหน้าหอผู้ป่วย : กานดาขยันจังนะ มาทำงานแต่เช้าเลย

กานดา : หนูรู้สึกตื่นเต้นและขาดความเชื่อมั่นในการทำงานวันนี้ละ เลยขึ้นมาศึกษาข้อมูลผู้ป่วยก่อนค่ะ

หัวหน้าหอผู้ป่วย : กานดาขึ้นเวรมาแล้ว 1 สัปดาห์ รู้จักผู้ป่วยทุกคนแล้วรับทราบอาการเปลี่ยนแปลงและการรักษาผู้ป่วยมาตลอด นำเอาส่วนนี้มาใช้ประโยชน์ต่อการทำงานชีวะ

กานดา : ขอบคุณค่ะ

ฉากที่ 2 ที่หน้าห้องคนไข้

บรรยาย เมื่อถึงเวลาที่เวรตึกส่งเวรให้เวรเช้า

หัวหน้าทีมเวรตึก : ยอดยกมา 2 คน ไม่มีรับใหม่ ไม่มีจำหน่าย คงเหลือ 2 คน

เตียง 1 นางวรรณ อายุ 30 ปี Fever cause เมื่อวานเวรเช้า 14.00 น. มีไข้ 38 องศา ให้ยาลดไข้แล้ว 2 เม็ด หลังจากนั้นไม่มีไข้ V/S อื่นดี รับประทานอาหารได้ ยามี Paracetamol 1-2 tabs for fever q 4-6 hrs. Void 4-5 ครั้ง ถ่าย 1 ครั้ง ปกติ

เตียง 2 นางกัลยา อายุ 40 ปี Appendicitis ทำ Appendectomy เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2540 วันนี้ Post Operation วันที่ 3 ผู้ป่วยลุก Ambulate ได้ดี IV off แล้ว เริ่มอาหารเหลว เมื่อวานเวรบ่าย รับประทานได้ดี ท้องไม่อืด มีเรอและผายลมแล้วแผลแห้งดีไม่มี discharge Void 4-5 ครั้ง ยังไม่ถ่าย

ฉากที่ 3 เคนเตอร์พยาบาล

บรรยาย เมื่อแพทย์มาตรวจอาการผู้ป่วยมีการเปลี่ยน Order เดียง 4 ให้อาหารอ่อน ย่อยง่าย และยาแก้แสบให้อีก 3 วัน แล้ว off ได้ เดียง 1 ถ้าวันนี้ไม่มีไข้ Plan ให้กลับบ้านได้ พรงนี้ให้ยาเดิมกลับบ้าน และเมื่อถึงเวลาส่งเวรระหว่างเวรเข้ากับเวรป่วย

กานดา : ยอดดยมา 2 เดียง ไม่มีรับใหม่ ไม่มีจำหน่าย คงเหลือ 2 เดียง เดียง 1 นางวรรณ อายุ 30 ปี Fever cause วันนี้ไม่มีไข้ หมอมาตรวจอาการ (พูดเสียงเบาลง) Plane ให้กลับบ้านได้ถ้าวันนี้ไม่มีไข้

หัวหน้าทีมเวรป่วย : อะไรนะหมอ Plan ว่ายังงั้นนะพี่ไม่ได้ยินเลย

กานดา : (พูดเสียงดังขึ้น) หมอ Plane จะให้กลับบ้านพรงนี้ถ้าวันนี้ไม่มีไข้จะ ส่วนยากลับบ้านให้ยาเดิม V/S อื่นดี รับประทานอาหารได้ Void 3-4 ครั้ง ถ่าย 1 ครั้ง ปกติ

เดียง 2 นางกัลยา อายุ 40 ปี Appendicitis ทำ Appendectomy เมื่อ วันที่ 13 ธันวาคม 2540 วันนี้ Post Operation วันที่ 3 ผู้ป่วยลุก Ambulate ได้ดี IV off แล้ว เริ่มอาหารเหลว เมื่อวานนี้ วันนี้เปลี่ยน เป็นอาหารอ่อน ย่อยง่าย รับประทานได้ดี ท้องไม่อืด มีเรอและผายลมดี แผลแห้งดีไม่มี discharge V/S 14.00 น. มีไข้ 38 องศา

หัวหน้าทีมเวรป่วย : รายงานหมอหรือยัง

กานดา : รายงานแล้วค่ะ หมอให้ observe V/S ทุก 4 ชั่วโมง หมอบอกว่าอาจ เกิดจากการดื่มน้ำน้อยไป ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำมากๆ และให้รับประทานยา แก้แสบต่ออีก 3 วัน ให้ off ได้ Void 3-4 ครั้ง ยังไม่ถ่าย

หัวหน้าหอผู้ป่วย : กานดา ถ้าส่งเวรได้เสียงดังกว่านี้หน่อยจะดีมาก เพราะถ้าส่งเวรเสียง เบาจะทำให้ผู้รับเวรไม่ได้ยิน และต้องตามซ้ำทำให้เสียเวลา ส่วนการ ส่งเวร กานดาตอบคำถามได้ดีแล้ว เราต้องเข้าใจอาการของผู้ป่วยและ ความสัมพันธ์กับการรักษาของหมอ ต่อไปหนูคงส่งเวรได้ดีกว่านี้

กานดา : ขอบคุณมากค่ะ ที่ให้คำแนะนำหนูจะจำไว้และปฏิบัติตามต่อไป

บรรยาย กานดาก็ปฏิบัติหน้าที่พยาบาลของตน รับผิดชอบงาน และเอาใจใส่ต่อหน้าที่ เป็นอย่างดี

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 12

เรื่อง ปัจฉิมนิเทศ

ชื่อกิจกรรม	เกม “หัวใจสีแดง”
เวลา	50 นาที
จุดมุ่งหมาย	1. เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลแสดงความคิดเห็น 2. เพื่อให้นักศึกษาพยาบาลสรุปบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
อุปกรณ์	1. เอกสารเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม 2. เพลงคำสัญญา 3. ของที่ระลึก

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลนั่งเป็นวงกลม แล้วแจกการ์ดหัวใจสีแดง ให้เขียนถึงความประทับใจและสิ่งที่ได้จากกิจกรรมนี้
2. ให้นักศึกษาพยาบาลได้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
3. ผู้วิจัยให้นักศึกษาพยาบาลสรุปเรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมในหัวข้อต่อไป
 - 3.1 ความหมายของพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
 - 3.2 คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนเรื่องพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
 - 3.3 แนวทางในการนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน
 แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4. ผู้วิจัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาพยาบาลแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้
5. ผู้วิจัยกล่าวขอบคุณนักศึกษาพยาบาลทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการทดลองครั้งนี้ และกล่าวปิดการทดลองโดยร่วมกันร้องเพลงพันธสัญญา แล้วมอบของที่ระลึกให้

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจ ความตั้งใจในการเข้าร่วมการทดลอง
2. สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการอภิปราย แสดงความคิดเห็น ชักถาม และการสรุปของนักศึกษาพยาบาลเกี่ยวกับการทดลอง

♥♥ เพลงพันธสัญญา ♥♥

*ผูกพันด้วยรัก ร่วมใจเป็นครอบครัวเดียวกัน
ผูกพันเรอนั้นด้วยพันธสัญญา จะรักเสมอ
มั่นคงและซื่อตรงต่อเธอ อภัยเสมอฉันขอสัญญา

เธอจะเป็นเหมือนดังดวงใจของฉัน
จะไม่ทอดทิ้งกัน จนกว่าสิ้นชีวา
จะเฝ้าทูลต่อองค์พระเยซู ช่วยเลี้ยงดู ไม่ขาดสนใดๆ

ภาคผนวก ข

1. แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้าน
สามัคคีธรรม
2. ตารางแสดงโครงสร้างแบบสอบถามพฤติกรรม
ประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
3. ตารางเฉลยคะแนนของแบบสอบถามพฤติกรรม
ประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
4. ตารางแสดงค่าอำนาจจำแนกของคะแนน
แบบสอบถามประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะสำรวจการตัดสินใจของนักศึกษาพยาบาลในสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในชีวิตประจำวันของนักศึกษาพยาบาล ถ้านักศึกษาพยาบาลประสบกับสถานการณ์เหล่านั้น นักศึกษาพยาบาลจะตัดสินใจอย่างไร โดยให้นักศึกษาพยาบาลพิจารณาคำตอบเป็นข้อๆ ซึ่งในแต่ละข้อมีคำตอบ คือ ก. ข. และ ค. เมื่อเลือกได้ข้อใดให้ทำลงในกระดาษคำตอบที่แจกให้ต่างหาก ดังนั้นในการตอบแบบสอบถามจึงควรปฏิบัติดังนี้

1. ก่อนตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ โปรดอ่านข้อความที่กำหนดให้เสียก่อน
2. เมื่อเข้าใจข้อความที่อ่านแล้วจึงพิจารณาคัดสินใจเลือกคำตอบ โดยขีดเครื่องหมาย X ลงในช่องคำตอบที่ตรงกับการตัดสินใจของนักศึกษาพยาบาลมากที่สุด
3. คำตอบของนักศึกษาพยาบาล ไม่มีคำตอบใดผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิดหรือการกระทำที่แตกต่างกัน
4. โปรดตอบคำถามทุกข้อ เพราะถ้าขาดข้อใดข้อหนึ่งไปแบบสอบถามนี้จะใช้ไม่ได้
5. การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ ไม่มีผลต่อคะแนนหรือผลการเรียนวิชาใดๆ ทั้งสิ้น

ตัวอย่าง

- 1) เมื่อได้รับมอบหมายให้ทำงานเป็นกลุ่มที่ต้องอาศัยความคิดของทุกคน กลุ่มของสิรินันท์มีสมาชิกมาไม่ครบจำนวน ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นสิรินันท์ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. กลับบ้าน เพราะเห็นว่าเพื่อนๆ หลายคนไม่มาทำงาน
 - ข. ช่วยกันคิดในส่วนของคนที่ไม่มา เมื่อทำงานของตนเสร็จแล้ว
 - ค. ทำในส่วนของตนให้เสร็จแล้วขอตัวกลับบ้าน
- 2) นวตรีและเพื่อนๆ ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของวิทยาลัยในการประกวดแข่งขันได้ว่าที่เรืองโรคเอดส์กับวิทยาลัยอื่นๆ ในวันเสาร์ที่จะถึงนี้ แต่พอเช้าวันศุกร์ มารดาของนวตรีป่วยกระทันหัน ต้องนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาล ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นนวตรี นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. อยู่เฝ้ามารดาที่โรงพยาบาล
 - ข. ไปร่วมการแข่งขันตามที่กำหนด
 - ค. บริภาษกับเพื่อนแล้วหาคนไปอยู่กับมารดาแทนตน

ในข้อ (1) ถ้านักศึกษาพยาบาลเลือกตอบข้อ ค คือ “ทำในส่วนของตนให้เสร็จแล้วขอตัวกลับบ้าน” ให้ขีดเครื่องหมาย X ลงที่ข้อ ค ในกระดาษคำตอบ และในข้อ (2) ถ้านักศึกษาพยาบาลเลือกข้อ ก คือ “อยู่เฝ้ามารดาที่โรงพยาบาล” ให้ขีดเครื่องหมาย X ลงที่ข้อ ก ในกระดาษคำตอบ โดยปฏิบัติดังนี้

(1) ก ข ~~ค~~

(2) ~~ก~~ ข ค

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้นักศึกษาพยาบาลขีดเครื่องหมาย “====” ทับตัวเลือกที่ไม่ต้องการ แล้วขีดเครื่องหมาย “X” ในข้อใหม่ที่นักศึกษาพยาบาลต้องการ เช่น ในข้อ (2) ต้องการจะเปลี่ยนจาก ก ให้เป็น ข ก็ทำดังนี้

(1) ก ข ~~ค~~

(2) =~~ก~~= ~~ข~~ ค

- 1) วันเพ็ญเป็นคณะกรรมการนักศึกษาในการจัดงานสื่อสารวัฒนธรรมไทย เย็นวันนี้จะมีการประชุมคณะกรรมการวันสุดท้ายของการเสนอโครงการเกี่ยวกับหมายกำหนดการต่างๆ เพื่อใช้วางแผนการดำเนินงานและนโยบายต่างๆ ซึ่งตรงกับเวลาที่วันเพ็ญจะต้องไปปรึกษาปัญหาเรื่องผลการเรียนกับอาจารย์ที่ปรึกษา ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวันเพ็ญ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. ขอให้เพื่อนๆ เลื่อนเวลาการประชุมออกไปอีกครั้งชั่วคราว เพราะตนเองติดธุระ
 - ข. เข้าร่วมการประชุมไปก่อนสักระยะแล้วรีบขอตัวออกก่อนสิ้นการประชุม
 - ค. ขอเลื่อนเวลาอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเข้าอยู่ร่วมการประชุมจนเสร็จสิ้นแล้วจึงไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
- 2) เมื่อมีการประชุมกลุ่ม ประνομเป็นคนที่จะจกรายงานการประชุมได้เร็ว และลายมือค่อนข้างสวย ซึ่งไม่ได้เป็นเลขานุการ แต่หัวหน้ากลุ่มและเลขานุการมักขอความช่วยเหลือ พร้อมทั้งเป็นคนทำงานได้เร็วและถูกต้องเสมอ ประโนมต้องทำงานมากกว่าคนอื่น ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นประνομ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. ขอย้ายกลุ่ม เพราะตนเองต้องรับผิดชอบหมด
 - ข. ทำงานด้วยความเต็มใจและสนใจเพื่องานกลุ่ม จะได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี
 - ค. ปฏิเสธทันทีและบอกว่าสมาชิกในกลุ่มทุกคนมีความสามารถน่าจะแบ่งงานให้เท่ากัน แต่ถ้าคนใดมีอะไรติดขัดจะให้ตนเองช่วยเหลือก็ยินดีเต็มใจช่วย
- 3) เมื่อได้รับมอบหมายให้แสดงละครในงานวันเลี้ยงอำลารุ่นพี่พยาบาลชั้นปีที่ 4 ซึ่งกำลังจะจบ นักศึกษาพยาบาลของกลุ่มมรทัยมีสมาชิกตัวละครมาไม่ครบตามจำนวนตัวละคร ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นมรทัย นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. กลับบ้านเพราะเห็นว่าเพื่อนๆ หลายคนไม่มาฝึกซ้อม
 - ข. ช่วยแสดงเป็นตัวละครให้เพื่อนที่ไม่มาฝึกซ้อม เพื่อที่จะได้ซ้อมแสดงละคร
 - ค. ฝึกซ้อมบทในส่วนของตนให้เสร็จแล้วขอตัวกลับบ้าน
- 4) อรสาและเพื่อนได้รับมอบหมายให้ช่วยหาสปอนเซอร์มาช่วยในงานจัดกีฬาสถาบัน อรสาจึงนัดประชุมกลุ่มเพื่อนเพื่อเตรียมตัววางแผนการทำงาน อรยาเป็นคนหนึ่งที่มักจะหลีกเลี่ยงในการทำงานกับเพื่อนเสมอ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นอรสา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
 - ก. ขอร้องอารยาอย่าทำงานชิ้นนี้ เพราะเกรงว่างานจะไม่สำเร็จ
 - ข. พยายามให้อรยาทำงานชิ้นนี้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
 - ค. เปิดโอกาสให้อรยาทำงานเช่นเดียวกับเพื่อนคนอื่นๆ

- 5) สุจาริณีและเพื่อนได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนในการจำหน่ายของที่ระลึกงานกีฬาสถาบัน ปรากฏว่า ได้รับเงินค่าตอบแทนจากการช่วยเหลืองานครั้งนี้เป็นเงิน 500 บาท สุจาริณีและเพื่อนๆ มาช่วยกันคิดว่าจะนำเงินไปใช้อย่างไร ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นสุจาริณี นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- บอกเพื่อนๆ ให้นำเงินที่ได้เข้าเงินห้องทันที
 - ปรึกษากับเพื่อนในห้องว่าควรนำเงินไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับทุกคน
 - ให้หัวหน้าห้องคิดว่าควรทำอย่างไร
- 6) เดือนหน้าวิทยาลัยจะจัดให้มีการประกวดแต่งบทความและกลอนวันแม่ อาจารย์เสาวลักษณ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาของวิญญา ต้องการให้วิญญาและเพื่อนๆ เข้าร่วมการประกวดครั้งนี้ แต่วิญญาไม่มีความถนัดทางด้านนี้เลย ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวิญญา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- รีบบอกปฏิเสธกับเพื่อนๆ ทันทีเพราะงานอื่นที่ค้างค้างจะต้องรีบทำส่งอาจารย์มีอีกมาก และตนเองก็ยังทำงานของตนยังไม่เสร็จ
 - ปรึกษากับเพื่อนๆ แล้วบอกกับอาจารย์ว่าขอกลับไปคิดดูก่อน เพราะจะต้องรีบทำงานของตนที่ยังไม่เสร็จ
 - ปรึกษากับเพื่อนๆ แล้วเสนอแนะให้เพื่อนๆ เข้าร่วมการประกวดแต่งบทความและกลอนวันแม่ด้วยความสมัครใจ
- 7) วิทยาลัยพยาบาลแห่งหนึ่งขอความร่วมมือนักศึกษาพยาบาลให้ช่วยกันเดินรณรงค์ด้านยาเสพติดในวันพ่อแห่งชาติ ซึ่งตรงกับวันหยุดติดต่อกันหลายวัน จีรภรณ์ได้นัดกับเพื่อนสนิทต่างมหาวิทยาลัยไปเที่ยวต่างจังหวัดกันเป็นกลุ่มไว้ก่อนหน้าที่วิทยาลัยจะบอก และจีรภรณ์ต้องการไปเที่ยวต่างจังหวัดครั้งนี้มาก เพราะซื้อตั๋วเตรียมไว้แล้ว ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นจีรภรณ์ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- ปฏิเสธการเดินรณรงค์ด้านยาเสพติดในวันพ่อแห่งชาติ โดยบอกว่ามีธุระต้องไปต่างจังหวัด
 - ไปเดินรณรงค์ด้านยาเสพติดในวันพ่อแห่งชาติให้ก่อน เมื่อเห็นว่าไม่มีอะไรต้องช่วยแล้วจึงรีบเดินทางตามกลุ่มเพื่อนไปทันที
 - อยู่ร่วมงานเดินรณรงค์ด้านยาเสพติดในวันพ่อแห่งชาติจนเสร็จแล้วจึงเดินทางตามกลุ่มเพื่อน

- 8) ในห้องเรียนวิชาการพยาบาลจิตเวชศาสตร์ หลังจากอาจารย์ผู้สอนมอบหมายให้นักศึกษาพยาบาลแต่ละกลุ่มออกมาเสนอรายงานที่ไปเก็บข้อมูลมาจากผู้ป่วยโรงพยาบาลบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยให้แสดงอาการต่างๆของผู้ป่วยโรคจิต เพื่อนในกลุ่มเห็นว่าเสาวภามีความเหมาะสมที่จะแสดงเป็นผู้ป่วยโรคจิต แต่เสาวภาไม่เคยแสดงบทบาทนี้มาก่อน และคิดว่าเพื่อนๆหลายคนในกลุ่มก็สามารถแสดงได้ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นเสาวภา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- บอกเพื่อนๆ ขอไม่รับเป็นผู้แสดงในครั้งนี้
 - ขอให้เพื่อนคนอื่นแสดงแทนเพราะคิดว่าเพื่อนๆ ก็มีความสามารถเท่าเทียมกัน ส่วนเสาวภาช่วยงานในหน้าที่อื่น
 - ปรึกษากับเพื่อนๆ ว่าใครบ้างที่มีความสามารถเป็นผู้แสดงบทนี้ได้ แล้วช่วยกันคัดเลือกผู้ที่เหมาะสมที่สุด
- 9) พยาขวัญวอลเลย์บอลอยู่กับเพื่อนๆ อาจารย์ประจำวิชาสุติศาสตร์เรียกให้นักศึกษาพยาบาลมาช่วยกันจัดบอร์ด แต่พยาขวัญกับเพื่อนๆ ยังอยากเล่นวอลเลย์บอลอยู่ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นพยาขวัญ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- รีบไปช่วยอาจารย์จัดบอร์ดสักครู่ แล้วกลับมาเล่นต่อ โดยบอกให้เพื่อนๆ เล่นวอลเลย์บอลไปพลางๆ ก่อน
 - เล่นวอลเลย์บอลต่ออีกสักพัก แล้วจึงไปช่วยอาจารย์จัดบอร์ดจนเสร็จ
 - เลิกเล่นวอลเลย์บอลแล้วชวนเพื่อนๆ ไปช่วยอาจารย์จัดบอร์ด
- 10) ในงานเลี้ยงต้อนรับน้องใหม่ของนักศึกษาพยาบาล ทางวิทยาลัยมอบหมายให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 เป็นผู้จัดงานและเตรียมงานทั้งหมด นักศึกษาพยาบาลมีการแบ่งหน้าที่กันทำงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งของตน วัชรภรณ์ได้ทำหน้าที่ของตนตั้งแต่เข้าจนเสร็จแล้วมานั่งพักผ่อน ขณะนั้นใกล้เวลาที่น้องใหม่ปี 1 จะมางานเลี้ยงต้อนรับน้องใหม่แล้ว ซึ่งก็มีหลายคนเริ่มมาก่อนเวลา นักศึกษาพยาบาลหลายคนที่กำลังเตรียมสถานที่อยู่ยังไม่เสร็จช่วยกันอย่างขมุกขมน และวัชรภรณ์ก็เป็นพิธีกรที่จะต้องกล่าวเปิดต้อนรับน้องใหม่ซึ่งยังเตรียมคำพูดกล่าวต้อนรับไม่เสร็จ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวัชรภรณ์ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- นั่งพักผ่อนต่อไปแล้วเตรียมคำพูดที่จะกล่าวต้อนรับน้อง
 - ลุกขึ้นจากที่พักแล้วเข้าไปช่วยเพื่อนๆ เตรียมสถานที่จนเสร็จ
 - เข้าไปช่วยเพื่อนจนเกือบเสร็จแล้วบอกเพื่อนๆ ว่า เราคงช่วยแค่นี้ก่อน จะไปเตรียมตัวเป็นพิธีกร ให้ช่วยกันรีบจัด

- 11) กนกพรพรณทำงานในส่วนของตนผิดพลาดอย่างร้ายแรง คิดเงินค่าใช้จ่ายและบัญชีเงินห้อยหายไป พิมพ์พรณจึงเสนอในที่ประชุมกลุ่มว่ากนกพรพรณต้องรับผิดชอบในส่วนที่ตนทำ สมาชิกคนอื่น ๆ ไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบด้วย ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นกนกพรพรณ นักศึกษาพยาบาลจะทำอย่างไร
- เสนอให้ทุกคนรับผิดชอบร่วมกัน
 - รับผิดชอบในสิ่งที่ตนทำเพราะเป็นหน้าที่ของตน ตนประมาทในหน้าที่เอง
 - เมื่อเสนอประธานในที่ประชุมแล้ว เรื่องก็จบลงไม่ต้องมีผู้ได้รับผิดชอบเพราะเป็นงานของส่วนรวม ซึ่งทุกคนยอมสละเวลาส่วนตนให้
- 12) เมื่อมีการประชุมกลุ่ม วารินแสดงความคิดเห็นคัดค้านต่อข้อเสนอของสมหญิง เพราะสมหญิงเคยคัดค้านความคิดเห็นของเขามาก่อน ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวาริน นักศึกษาพยาบาลจะทำอย่างไร
- รับฟังความคิดเห็นของสมหญิงอย่างตั้งใจ
 - ไม่รับฟังความคิดเห็นเพราะสมหญิงไม่จริงใจ
 - ทำเป็นสนใจฟังแต่ไม่รับรู้ข้อเสนอนั้น
- 13) สมใจ พิมพ์ประไพ และประภัสสร มีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่และทำความสะอาดห้องปฏิบัติการพยาบาล สมใจเห็นว่าในวันนี้ห้องปฏิบัติการพยาบาลค่อนข้างจะเป็นระเบียบและสะอาด ซึ่งตัวเองดีดธุระ จึงปล่อยให้พิมพ์ประไพและประภัสสรช่วยกันทำ 2 คน ในเขตรับผิดชอบ เพียงลำพังไม่จำเป็นต้องช่วยก็ได้ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นสมใจ นักศึกษาพยาบาลจะทำอย่างไร
- ขอไม่ช่วยในวันนี้ เพราะได้ช่วยเกือบทุกวัน
 - ช่วยทำความสะอาดเหมือนเดิมถึงแม้จะมีเพียงเล็กน้อยแล้วตัวเองดีดธุระ
 - ช่วยทำความสะอาดจนเกือบเสร็จจนเห็นว่าไม่มีอะไรแล้ว จึงขอตัวไปทำธุระของตนที่ยังค้างอยู่
- 14) พะเยาว์และเพื่อน ๆ ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของวิทยาลัยในการร้องเพลงประสานเสียงแข่งกับวิทยาลัยอื่น ๆ ในวันอาทิตย์ที่จะถึงนี้ และเป็นเวลาเดียวกับที่บิดาจะต้องเดินทางไปอยู่ต่างประเทศเป็นเวลานานหลายปี ถ้านักศึกษาเป็นพะเยาว์ นักศึกษาพยาบาลจะทำอย่างไร
- ไปส่งบิดาพร้อมครอบครัว เพราะเป็นเวลานานที่จะได้เห็นหน้าบิดาอีก
 - ไปแข่งขันร้องเพลงประสานเสียงตามที่กำหนด ทั้งที่ใจอยากไปส่งบิดา
 - ขออนุญาตครูผู้ฝึกไปส่งบิดาแล้วให้เพื่อนมาร้องเพลงแทนตน

- 15) สิรินันท์ลืมนำพิกามาขึ้นฝึกการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ ซึ่งจะต้องใช้พิกาดตรวจสัญญาณชีพผู้ป่วยเด็กทุกๆ 15 นาที เพราะผู้ป่วยเด็กเพิ่งออกมาจากห้องผ่าตัดแล้วอาการไม่ดีขึ้น อาจารย์นิเทศค่อนข้างเข้มงวดเรื่องอุปกรณ์ขึ้นฝึกต้องเตรียมตัวให้พร้อม ซึ่งพิกาก็เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญชนิดหนึ่ง และจำเป็นต้องมีเข็มวินาทีด้วย ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นเพื่อนที่ขึ้นฝึกบนเตียงเดียวกันกับสิรินันท์แล้วรู้ว่าสิรินันท์ไม่มีพิกา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- บอกให้สิรินันท์ใช้พิกาของคนก็ได้เมื่อจะไปตรวจสัญญาณชีพผู้ป่วยเด็ก
 - บอกให้สิรินันท์ยืมเพื่อนคนอื่นเมื่อจะไปตรวจสัญญาณชีพ
 - ไม่สนใจแกล้งทำเป็นไม่รู้เพราะเป็นหน้าที่ของสิรินันท์เองว่าไม่ควรจะลืมนำพิกามา
- 16) ยุภาพรนำรายงานกลุ่มไปทำต่อที่บ้าน เพราะทุกอย่างทำเสร็จหมดแล้วเหลือแต่ติดรูปอย่างเดียว จึงรับอาสาไปทำต่อเองแล้วลืมนำมาจากบ้านทำให้ไม่มีรายงานส่งอาจารย์ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นเพื่อนในกลุ่มของยุภาพร นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- รู้สึกไม่พอใจ และต่อว่ายุภาพรที่ลืมนำรายงานมา
 - ชวนกันไปพบอาจารย์แล้วขอเลื่อนวันส่งรายงาน
 - ให้ยุภาพรไปบอกอาจารย์ว่าลืมนำรายงานมาส่ง ถ้าอาจารย์ไม่อนุญาตให้ส่งวันอื่น ก็ให้ยุภาพรกลับไปเอารายงานที่บ้านเอง
- 17) อาจารย์ให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทุกคน ช่วยกันจัดกิจกรรมการแสดงผลงานวันพยาบาลแห่งชาติ จันทรฤดีซึ่งเป็นหัวหน้าห้องได้รับมอบหมายจากอาจารย์ให้เป็นผู้ประสานงานในการจัดกิจกรรมการแสดงผลงาน ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นจันทรฤดี นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- มอบหมายงานให้ผู้ที่มีความสามารถในการจัดกิจกรรมแสดงผลงานช่วยกันเท่านั้น
 - ให้ทุกคนช่วยกันแสดงละครรวมทั้งตนเอง ตามความสามารถของแต่ละคน
 - มอบหมายหน้าที่การแสดงให้เพื่อนๆ แล้วคอยประสานงานกับอาจารย์อย่างเดียว
- 18) วิชานามัยชวนชวนอาจารย์ให้นักศึกษาพยาบาลไปศึกษาค้นคว้าทำรายงานเรื่องการเยี่ยมบ้าน โดยให้นักศึกษาพยาบาลเลือกว่าจะทำงานเดี่ยวหรือทำงานกลุ่มก็ได้ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นกรรณา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- เลือกทำงานกลุ่มเพราะจะได้ช่วยเหลือกัน
 - เลือกทำงานเดี่ยวเพราะถ้าทำงานกลุ่มที่ใครเพื่อนมักปล่อยให้ตนทำงานคนเดียว
 - เลือกทำงานกลุ่มเพราะทำหลายคนสนุกกว่าและจะได้คุยกับเพื่อน พร้อมทั้งไม่ต้องทำงานมาก

- 19) ก่อนขึ้นตึกฝึกการพยาบาล อาจารย์นิเทศมอบหมายให้นักศึกษาพยาบาลทุกคนต้องไปศึกษาผู้ป่วยก่อน ครั้งนี้อรุณีไม่ได้ไปศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลเลย วันนี้อรุณีก็มาขึ้นตึกสายกว่าทุกครั้ง จึงไม่สามารถรู้ว่าผู้ป่วยของตนเป็นอย่างไร เช้านี้อาจารย์นิเทศให้นักศึกษาพยาบาลทุกคนช่วยทำความสะอาดผู้ป่วยของตนก่อนค่อยมาคุยวางแผนการให้การพยาบาลผู้ป่วยของตน อรุณีจึงเกิดความลังเลใจว่าควรจะช่วยเพื่อนๆ หรือรีบไปดูผู้ป่วยของตนก่อน เพราะอาจจะไม่สามารถวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยของตนได้ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นอรุณี นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- ช่วยทำความสะอาดผู้ป่วยก่อน แล้วค่อยรีบไปศึกษาผู้ป่วยของตน
 - ช่วยเพื่อนๆ ทำความสะอาดผู้ป่วยสักครู่ แล้วรีบไปศึกษาผู้ป่วย
 - รีบไปศึกษาผู้ป่วยที่ได้รับมอบหมายก่อน แล้วมานั่งรอเพื่อนๆ จนเพื่อนทำความสะอาดเสร็จ
- 20) ในการทำกิจกรรมกลุ่มบำบัดโรคทางจิตเวชให้ผู้ป่วยโรคจิตทุกกลุ่มจะต้องหากิจกรรมมาให้การพยาบาลกับผู้ป่วย ปรากฏว่ากลุ่มของดารารัตน์ทำเสร็จก่อนกลุ่มอื่น อาจารย์ถามว่ามีวิธีการทำงานอย่างไร ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นดารารัตน์ นักศึกษาพยาบาลจะตอบอาจารย์ว่าอย่างไร
- มีการประชุมแบ่งหน้าที่กันก่อนที่จะลงมือปฏิบัติงาน
 - ทุกคนต่างช่วยกันทำไปตามความสามารถของตน
 - ตั้งหัวหน้ากลุ่มขึ้นแล้วหัวหน้าก็จะสั่งว่าใครจะต้องทำอะไรบ้าง
- 21) วชิราภรณ์ มะลิวัลย์ และเพื่อนๆ ประกวดแข่งขันการจัดพานไหว้ครูซึ่งมีเป็นประจำทุกปี แต่วชิราภรณ์ไม่ต้องการให้มะลิวัลย์เด่นกว่าตนในการทำงาน และขณะเดียวกันก็ต้องการให้เพื่อนๆ เห็นความสามารถของตนด้วย ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวชิราภรณ์ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- เพื่อเป็นการระลึกถึงบุญคุณครูบาอาจารย์ จึงตั้งใจที่จะร่วมงานกับมะลิวัลย์และเพื่อนๆ
 - อาสาสมัครขอจัดพานไหว้ครูเอง
 - ให้มะลิวัลย์ช่วยจัดพานไหว้ครูแต่เพียงบางส่วน

- 22) วิทยาลัยต้องการนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ทั้งหมด ไปหยอดวัคซีนโปลิโอในวันพ้อแห่งชาติที่ชุมชนบ้านแพ้ว แต่ในวันดังกล่าว วัลยานัดกับเพื่อนๆ จะไปดูเกมโชว์ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นวัลยา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- ไปเที่ยวกับเพื่อนๆ ตามที่นัดไว้
 - เลื่อนเวลานัดไปดูเกมโชว์เป็นวันอื่นแล้วชวนเพื่อนๆ ไปช่วยอาจารย์หยอดวัคซีนโปลิโอ
 - ไปช่วยหยอดวัคซีนแล้วรีบกลับก่อนเพื่อตามเพื่อนๆ ให้ทันไปดูเกมโชว์
- 23) ณาฏฐาภรณ์จะต้องซ่อมรับหมวกในวันเสาร์นี้ ถ้าขาดซ่อมจะไม่มีสิทธิ์ขึ้นฝึกบนหอผู้ป่วย ซึ่ง ณาฏฐาภรณ์มีนัดประชุมส่งมอบหมายงานเวลาเดียวกัน ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็น ณาฏฐาภรณ์ นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- มอบหมายงานของตนให้คณะกรรมการคนอื่นส่งมอบหมายงานแทน
 - ไปซ่อมรับหมวกและขาดมอบหมายงาน
 - ตัดสินใจไม่ได้จึงไม่ไปทั้ง 2 งาน แล้วไปปรึกษากับเพื่อน
- 24) อภิญาและวิมลได้รับมอบหมายให้เป็นตัวแทนของห้องไปซื้อของขวัญวันปีใหม่ให้อาจารย์ที่ปรึกษา หลังจากซื้อของขวัญแล้วเงินเหลืออยู่จำนวนหนึ่ง ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นอภิญา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- บอกกับวิมลว่าเราแบ่งเงินที่เหลือกันคนละครึ่ง
 - ซื้อขนมกลับไปแบ่งเพื่อนๆ กินกัน
 - เก็บเงินจำนวนที่เหลือไว้ แล้วบอกเพื่อนๆ ว่าให้เป็นค่าเดินทางของเราทั้งสองคน
- 25) กัลยาเป็นหัวหน้ากลุ่มมอบหมายให้แต่ละคนทำงานตามหน้าที่ของตน แต่สมาชิกในกลุ่มมาไม่ครบ และต้องเสนอรายงานวันนี้ ถ้านักศึกษาพยาบาลเป็นกัลยา นักศึกษาพยาบาลจะอย่างไร
- แบ่งงานให้สมาชิกคนที่ทำงานเสร็จแล้วรับผิดชอบของสมาชิกที่ไม่มา โดยช่วยเสนอรายงานแทนเพื่อน
 - แบ่งงานที่จะเสนอรายงานให้แต่ละคนช่วยกันทำ
 - รับผิดชอบงานแทนของสมาชิกที่ไม่มาโดยนำเสนอรายงานเอง

ตาราง 4 แสดงโครงสร้างแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

พฤติกรรม	จำนวน	ข้อที่
1. พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เกี่ยวกับการวางแผนการทำงานร่วมกัน	6	4 5 6 12 18 และ 24
2. พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เกี่ยวกับการวางแผนการแบ่งหน้าที่ใน การทำงาน	7	2 3 10 15 17 20 และ 25
3. พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เกี่ยวกับการวางแผนการร่วมมือกันทำงาน	4	7 8 9 และ 21
4. พฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม เกี่ยวกับการรับผิดชอบร่วมกัน	8	1 11 13 14 16 19 22 และ 23
รวม	25	

ตาราง 5 เกลยคะแนนของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

ข้อที่	ก	ข	ค	ข้อที่	ก	ข	ค
1	0	1	2	14	0	2	1
2	0	2	1	15	2	1	0
3	0	2	1	16	0	2	1
4	0	1	2	17	1	2	0
5	0	2	1	18	2	0	1
6	0	1	2	19	2	1	0
7	0	1	2	20	2	1	0
8	0	1	2	21	2	0	1
9	1	0	2	22	0	1	2
10	0	2	1	23	2	1	0
11	2	1	0	24	0	2	1
12	2	0	1	25	1	2	0
13	0	2	1				

หมายเหตุ คะแนน 2 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

คะแนน 1 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมบ้าง

คะแนน 0 หมายถึง นักเรียนมีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมน้อย

จนแทบจะไม่มีเลย

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1	14.77	14	14.19
2	21.60	15	2.88
3	3.11	16	5.27
4	6.18	17	6.00
5	13.00	18	10.64
6	5.09	19	16.00
7	15.60	20	6.12
8	4.36	21	2.75
9	8.57	22	3.42
10	5.23	23	3.13
11	9.45	24	12.87
12	3.73	25	16.00
13	16.96		

ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 2.75 - 21.6

ค่าความเชื่อมั่น 0.95

กระดาษคำตอบ

ข้อ

ชั้น

1.	ก	ข	ค
2.	ก	ข	ค
3.	ก	ข	ค
4.	ก	ข	ค
5.	ก	ข	ค
6.	ก	ข	ค
7.	ก	ข	ค
8.	ก	ข	ค
9.	ก	ข	ค
10.	ก	ข	ค
11.	ก	ข	ค
12.	ก	ข	ค
13.	ก	ข	ค
14.	ก	ข	ค
15.	ก	ข	ค
16.	ก	ข	ค
17.	ก	ข	ค
18.	ก	ข	ค
19.	ก	ข	ค
20.	ก	ข	ค
21.	ก	ข	ค
22.	ก	ข	ค
23.	ก	ข	ค
24.	ก	ข	ค
25.	ก	ข	ค

ภาคผนวก ค

1. ตารางแสดงพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลองและ
กลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. ตารางแสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตย
ด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2
ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. ตารางแสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตย
ด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2
ในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ตาราง 7 แสดงคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2
ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง		กลุ่มควบคุม	
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง
1	34	42	33	39
2	32	42	32	33
3	35	40	36	36
4	35	43	35	37
5	32	44	32	38
6	32	42	35	36
7	37	45	34	38
8	35	46	35	39
9	35	46	31	38
10	31	45	33	38
11	32	46	37	39
12	33	42	32	37
$\bar{X}$	33.58	43.58	33.75	37.33
S.D.	3.07	3.95	3.08	3.38

ตาราง 8 แสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มทดลอง ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ลำดับที่	กลุ่มทดลอง			
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง	ผลต่างยกกำลังสอง
1	34	42	8	64
2	32	42	10	100
3	35	40	5	25
4	35	43	7	49
5	32	44	12	144
6	32	42	10	100
7	37	45	8	64
8	35	46	11	121
9	35	46	11	121
10	31	45	14	196
11	32	46	14	196
12	33	42	9	81
	$\bar{X} = 33.58$	$\bar{X} = 43.58$	$\Sigma D = 119$ $\bar{X}_{diff} = 9.91$ $S.D._{diff} = 2.71$	$\Sigma D^2 = 1,261$

ตาราง 9 แสดงผลต่างของคะแนนพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาล
ชั้นปีที่ 2 ในกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังไม่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

ลำดับที่	กลุ่มควบคุม		
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	ผลต่าง
1	33	39	6
2	32	33	1
3	36	36	0
4	35	37	2
5	32	38	6
6	35	36	1
7	34	38	4
8	35	39	4
9	31	38	7
10	33	38	5
11	37	39	2
12	32	37	6
	$\bar{X} = 33.75$	$\bar{X} = 37.33$	$\Sigma D = 44$ $\bar{X}_{diff} = 3.67$ $S.D._{diff} = 2.39$

ภาคผนวก ง

1. หนังสือขออนุญาตทำสารนิพนธ์
วิทยาลัยเกื้อการุณย์
สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร
2. หนังสือขออนุญาตทำสารนิพนธ์
วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม

ที่ ทม 1007/ ๒๓๖๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒ มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือราชการในการเก็บข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจาก นางสาวจันทลักษณ์ สุรางค์กุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ผลของสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง ประธาน

รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มี กรรมการ

อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โรสภา กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยขอหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความร่วมมือจากโรงพยาบาลเพื่อการวิจัย สังกัดสำนักการแพทย์ โดยให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ตอนแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้าน สามัคคีธรรม ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำสารนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ที่ ทม 1007/ ๒๖๖๘

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

16 มิถุนายน 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน อธิการบดีวิทยาลัยคริสเตียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือการวิจัย

เนื่องจาก นางสาวจันทลักษณ์ สุรางคบุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง "ผลของสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม" โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำสารนิพนธ์ คือ

รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง	ประธาน
รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี	กรรมการ
อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โรสภา	กรรมการ

บัณฑิตวิทยาลัยเรียนมาเพื่อขอความกรุณาให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม ในระหว่างเดือนมิถุนายน 2541 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำสารนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรสาร/โทร. 258-4119

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ สกุล	นางสาวจันทวาลักษณ์ สุรางคุปกุล
วัน เดือน ปีเกิด	19 สิงหาคม 2517
สถานที่เกิด	อำเภอสรรพพยา จังหวัดชัยนาท
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 257/10 ตรอกวัดพระยายัง แขวงถนนเพชรบุรี เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร 10400
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	พยาบาล โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เมดิคอล เซ็นเตอร์
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ เมดิคอล เซ็นเตอร์ 33 สุขุมวิท ซอย 3 เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนปากน้ำวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2539	พย.บ. (พยาบาลศาสตร์) จากวิทยาลัยคริสเตียน กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร กรุงเทพมหานคร

ผลของสถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม
ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน
จังหวัดนครปฐม

บทคัดย่อ
ของ
จันทวรรณ สุรางคุปกุล

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา

ตุลาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยคริสเตียน จังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2541 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ลงมา จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่ง เป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มทดลองได้รับสถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมไม่ได้รับสถานการณ์จำลอง เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีขึ้นหลังจากได้รับสถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ได้รับสถานการณ์จำลอง มีพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านสามัคคีธรรมดีกว่านักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 ที่ไม่ได้รับสถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

**THE EFFECT OF SIMULATION FOR DEVELOPING DEMOCRATIC
BEHAVIORS ON ASPECT OF THE SECOND YEAR NURSE STUDENTS
OF CHRISTIAN COLLEGE IN CHANGWAT NAKORNPATTHOM**

AN ABSTRACT

BY

CHANPHAWALUK SURANGKUPAGUL

**Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University**

October 1998

The purpose of this experimental research was to study the effect of simulation on democratic behaviors on unity aspect of the second year nurse students of Christian College in Changwat Nakornpathom in the academic year 1998. The 24 subjects were randomly selected from the second year nurse students whose unity were lower than percentile rank of 25. Then they were randomly divided into the experimental group and the control group. Each group consisted of 12 students. The experimental group was exposed to simulation while the control group was not. The instrument was democratic behavior on unity questionnaire. The data were analyzed by t-test.

The results were as follows:

1. The democratic behaviors on unity aspect of the second year nurse students who were exposed to simulation was significantly higher than before the experiment at .01 level.
2. The democratic behaviors on unity aspect of the students who were exposed to simulation was significantly higher than those who was not exposed to simulation at .01 level.